

טבלת נספחים – ד'

נושא: מסמכים בנושא מימון טרור וקואליציית הצדקה של חמאס

תיאור: מהמסמכים ניתן ללמוד על התשתית הנורמטיבית של המלחמה בטרור. הכרזה על ארגון טרור, כיצד מוגדר ארגון טרור ובפרט האבחנה כי גם גוף שמסייעים לארגון טרור הם ארגוני טרור. במסמכים המצורפים מידע נרחב על "ארגוני מעטפת" שמסייעים מבחינה כספית לארגוני טרור והם למעשה חלק בלתי נפרד מהטרור, ובפרט ארגונים הפועלים לקידום ומימון ארגון הטרור חמאס

מס'	שם הנספח
1	דוחות שב"כ ומודיעין בנושא מערך הדעוה, מימון טרור ומחבלים תחת כסות הומניטרית ופעילות צדקה וכן מידע על קואליציית הצדקה של חמאס
2	חוק המאבק בטרור – דברי הסבר ולשון החוק
3	מסמכי הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור
4	הכרזות על ארגוני טרור המעורבים בפרשה (ילקוט הפרסומים)
5	דוחות המרכז למורשת מודיעין (מל"מ), בנושא תנועת החמאס; קואליציית הצדקה, אמנת חמאס, תנועת האחים המוסלמים הגלובלית

שירות הביטחון הכללי

"קואליציית הצדקה" – מיפוי וניתוח מערך מימון כספי טרור

"קואליציית הצדקה" – מיפוי וניתוח מערך מימון כספי טרור

רקע

חמא"ס היא תנועה אסלאמית, שהוקמה ברצועת עזה בדצמבר 1987 בידי השיח' אחמד יאסין (חמא"ס-מילון ארגונים). התנועה פועלת ברוח רעיונות "האחים המוסלמים", אך בשונה מהן היא מציבה את סוגיית פלסטין בראש סדר העדיפויות (לפני החתירה להשלטת האסלאם בעולם המוסלמי, כפי שדוגל הזרם המרכזי של "האחים המוסלמים"), ומקדשת את "הג'האד" (מלחמת קודש) כדרך להשגת מטרותיה, וכמצווה שהיא חובה אישית על כל מוסלמי.

למימוש מטרותיה הקימה חמא"ס מערך תשתית-חברתי ("דעוה") המבוסס על כספי צדקה, הנתרמים ב"שטחים" ובעולם במסגרת מצוות "הזכאת" (=צדקה) הנהוגה באסלאם. כספים אלה משמשים בחלקם לתמיכה בטרור כאשר הם משולמים לפעילי טרור, למתאבדים, לאסירים ולבני משפחותיהם.

בנוסף, החל מהקמתה חתרה חמא"ס לשילובן ההדרגתי של אגודות צדקה אסלאמיות שהוקמו ב"שטחים" על ידי "האחים המוסלמים" (עוד בתחילת שנות ה-70), וכן להשתלטות על ועדות צדקה השייכות ל-"ווקף" (מערכת ההקדשים של האסלאם) ולעמותות פרטיות, והפכה אותן לגופים המזוהים עמה לגמרי, ובפועל, לחלק בלתי נפרד מהתנועה.

במקביל להשתלטות על אגודות הצדקה ב"שטחים", רתמה חמא"ס לשימושה גם קרנות צדקה של תנועת ה"אחים המוסלמים", שפעלו מתחילת שנות ה-90 בארה"ב ("קרן האדמה הקדושה") ובאירופה, ואשר במסגרת שיתוף הפעולה ביניהן העבירו מדי שנה מיליוני דולרים לאגודות ב"שטחים". בין הקרנות שפעלו באירופה לפני "אינתיפאדת אלאקצא" יצינו: קרן "אינטרפאל" בבריטניה, "קרן לתמיכה וסולידאריות עם העם הפלסטיני" (CBSP) בצרפת, וסניפי "קרן אלאקצא" בגרמניה, הולנד, בלגיה, דנמרק ושוודיה.

עם פרוץ "אינתיפאדת אלאקצא" (בשלהי שנת 2000) גבר הצורך לתיאום פעולות כלל הקרנות ב-חו"ל המסייעות ל-חמא"ס, ולפיכך הוקמה "קואליציית הצדקה".

קואליציית הצדקה

"קואליציית הצדקה" – "UNION OF GOOD", ובערבית – "איתלאף אלחיר" (להלן "הקואליציה") הוקמה במאי 2001 כאמור, על רקע "אינתיפאדת אלאקצא". תחילה פעל

שירות הביטחון הכללי

"קואליציית הצדקה" – מיפוי וניתוח מערך מימון כספי טרור

הגוף כפרויקט לגיוס כספים תחת השם "פרויקט 101 הימים", ובהמשך הפך ל**ארגון הגג של קרנות הצדקה האסלאמיות** המזוהות עם חמא"ס ו**תנועת ה"אחים המוסלמים"**. הקמת "הקואליציה" – ששרדה הראשי ממוקם בסעודיה – יצרה למעשה "תמנון כלכלי" רב **זרועות**, המאגד בתוכו קרנות ואגודות צדקה אסלאמיות, הפועלות ברחבי העולם המערבי ובמדינות ערב והאסלאם. בין האגודות הבולטות המרכיבות את "הקואליציה" יצינונו: **במדינות המזרחית ואפריקה** - "הכנס העולמי לנוער מוסלמי" (WAMY) ו"הועדה לתמיכה בעם הפלסטיני" בסעודיה, "הקרן לתמיכה בעם הפלסטיני" בירדן ("אלמנאצרה"), וקרן – IHH בתורכיה; באירופה - "קרן האינטרפאל" הבריטית, "הקרן לתמיכה וסולידאריות עם העם הפלסטיני" (CBSP) הצרפתית, קרן "אלאקצא" וסניפיה באירופה; "קרן סנאביל אלקצא" השבדית, "קרן אלאקצא" בדנמרק, "קרן אלאקצא" ו"קרן אלסראא" בהולנד, קרנות "ASP" ו-"SHS" בשווייץ, "קרן ABSPP" האיטלקית, קרנות "PHV" ו-"PVO" באוסטריה, "קרן אלאקצא" הבלגית, "קרן האדמה הקדושה" בארה"ב (עד להכרזתה כבלתי חוקית ב-2001), ועוד.

בנוסף פועלת בחסות "קואליציית הצדקה" זרוע לבנונית, הנשלטת על ידי חמא"ס ונתמכת, בין היתר, על ידי איראן.

בפועל, "קואליציית הצדקה" היא גוף כלכלי רב עוצמה המרכז ומתאם תרומות מכלל הגופים המסונפים לו ומעבירים לאגודות הצדקה הפועלות בחסות חמא"ס ב"שטחים". בכירי הקואליציה פועלים מול מתאמים אזוריים, בדרך כלל, ראשי אגודות הצדקה המרכזיות בשטחי יהודה שומרון ורצועת עזה – שכאמור, בשליטת חמא"ס.

הכספים מועברים, בין היתר, כסיוע כספי וחומרי למשפחות מתאבדים ("שאהידים") ולאסירים ביטחוניים, וכן לתמיכה במוסדות חינוך, בהם מתבצעת הסתה שיטתית כנגד מדינת ישראל, בדגש על עידוד לביצוע פעולות טרור נגדה ונגד אזרחיה.

בראש "הקואליציה" עומדים:

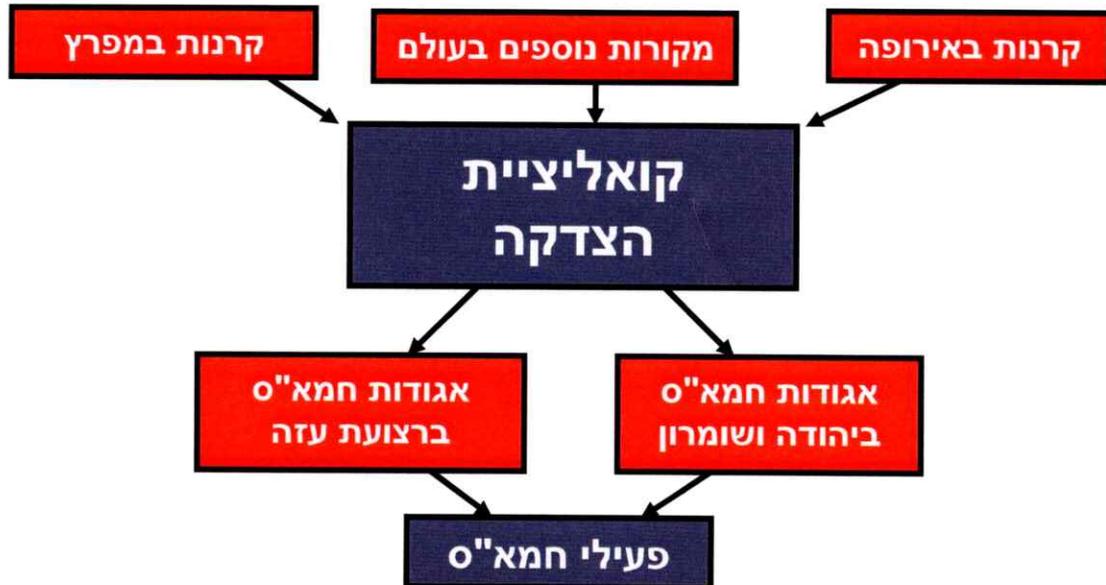
- יושב הראש – **השיח' יוסף מוצטפא אלקרדאוי**, במוצאו ממצרים (מתגורר בשנים האחרונות בקטר), פעיל מרכזי בתנועת "האחים המוסלמים", אשר בפסיקותיו ההלכתיות ("פתוות") נתן הכשר הלכתי לביצוע פיגועי ההתאבדות ולהגדרתם "מות קדושים". כמן כן אישר הרג אזרחים ישראלים והטיף להתלכדות ערבית למלחמת קודש ("ג'יהאד") נגד ישראל.

(בתמונה – אלקרדאוי נושא דברים לצד ח'אלד משעל בכנס משנת 2007).

- עד לאחרונה (אפריל 2009) שימש כמנהל הכללי של "הקואליציה" ד"ר **עצאם יוסף צלאח מצטפא**, פעיל חמא"ס בכיר אשר כיהן גם כסגן יו"ר "קרן האינטרפאל" בבריטניה. מצטפא הוא אחד ממייסדי "פרוייקט 101 הימים", שהוביל להקמת "הקואליציה".
- **במועצת הנאמנים של הקואליציה** חברים עשרות אישים בולטים מתנועת "האחים המוסלמים", וכן פעילי חמא"ס מרכזיים ב"שטחים".
- מאז הקמתה אחראית הקואליציה לגיוסם של עשרות מיליוני דולרים מדי שנה עבור מוסדות שמפעילה חמא"ס ב"שטחים", סכום המצטבר בין השנים 2001-2009, למאות מיליוני דולרים.

מערך העברת הכספים מ"הקואליציה" לפעילי חמא"ס והשימוש בהם

הקרנות החברות ב"קואליציית הצדקה", תומכות כספית באגודות הצדקה ב"שטחים", המזוהות עם חמא"ס. מדובר בעשרות אגודות צדקה מרכזיות הפועלות בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה, נשלטות על ידי פעילי חמא"ס, מעסיקות פעילי חמא"ס ובפועל, מהוות חלק בלתי נפרד מחמא"ס.

אגודות אלה מבצעות פעולות שונות בתחומי הדת, החינוך, הרווחה ועוד, במטרה לקרב את הציבור הפלסטיני לאידיאולוגיה של תנועת חמא"ס. לצד זאת, האגודות עושות שימוש במוסדות החינוך והדת הנתונים לשליטתן, לצורך הסתה כנגד מדינת ישראל, ולעידוד ביצוע פעולות טרור נגדה ונגד אזרחיה.

(בתמונה – טקס שאורגן על ידי אגודת הצדקה האסלאמית בבית אולא/אזור חברון, בו משתתפים תלמידי בית ספר כשהם חמושים בנשק ולבושים במדי צבא).

שירות הביטחון הכללי

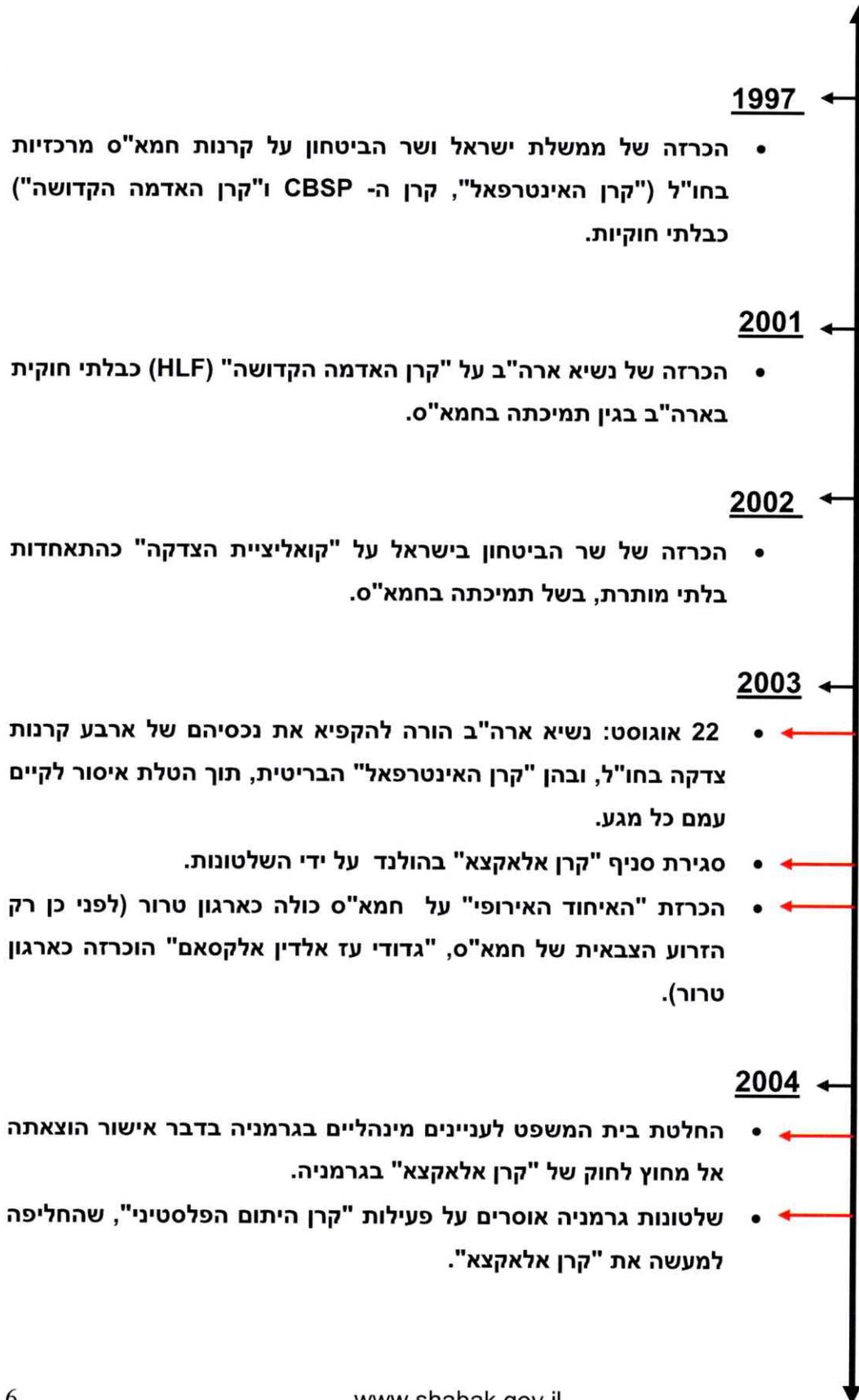
"קואליציית הצדקה" – מיפוי וניתוח מערך מימון כספי טרור

בתחום הרווחה פועלות אגודות אלו לתמיכה במשפחות מחבלים שנפגעו במהלך ביצוע פעולות טרור נגד ישראל או בלחימה עם כוחות צה"ל ב"שטחים", וכן לתמיכה באסירים ועצורים המשתייכים לחמא"ס שבצעו פעולות טרור. בכך, מסייעות האגודות בקידום מטרות חמא"ס, ובהן השמדת מדינת ישראל והקמת מדינה אסלאמית במקומה.

חשוב להדגיש, כי על אף שלכאורה מדובר בהעברת כספים לאגודות צדקה למטרות הומניטאריות, קיים קשר ברור ומוכח בין האגודות לבין פעילים צבאיים של חמא"ס, שחלקם נמנים עם הפעילים המוכרים בהן, וכי בעדויות של נחקרים עולה כי כספי "הקואליציה" משמשים גם לפעילות חמא"ס בתחום הארגוני ולא רק לצדקה. (כפי שעלה בחקירותיהם של עצורים שנמנו עם ועדות הצדקה, ביניהם מחמד קצראווי ומחמד פראח, שהיו פעילים בועדת הצדקה של א-ראם, ואף הורשעו בבית המשפט המחוזי בירושלים בגין פעילותם). ישנם גם פעילי חמא"ס אשר במקביל לפעילותם הטרוריסטית שימשו כחברים באגודות צדקה, לדוגמא: ג'מאל טויל/רמאללה, אשר שימש בעבר כר' אגודת "אלאצלאח" ברמאללה, והינו מבכירי חמא"ס באזור זה. טויל נעצר בשנת 2002 והורשע בבית המשפט הצבאי לאחר שעלה בחקירות כמי שקיבל עשרות אלפי דולרים מעבד אלחאלק נתשה (ששימש אז כראש חמא"ס בחברון, וכיהן גם כנשיא אגודת הצדקה האסלאמית בחברון), וזאת עבור פעילות צבאית ואף פעילות "דעווה" של חמא"ס.

בנוסף, בין חברי אגודות הצדקה ניתן למצוא גם מנהיגים בולטים של חמא"ס ב"שטחים", חלקם אף נבחרו לחמא"ס ל"מועצה המחוקקת", שנבחרו בבחירות שהתקיימו ב"רשות הפלסטינית" בתחילת שנת 2006.

ציר הזמן – אבני דרך בהתמודדות עם סיכול כספי טרור

- 2005** ←
- 12 דצמבר: התובע הכללי בדנמרק המליץ, בתום שלוש שנות חקירה, להעמיד לדין את ראשי "קרן אלאקצא" בחשד להעברות כספים לגופים המהווים חלק מחמא"ס או קשורים אליה. במקביל, הוקפאו נכסי הקרן בדנמרק.
- 2008** ←
- 26 מאי: שר הביטחון בישראל חתם על צו המכריז על 36 קרנות ברחבי העולם, החברות ב"קואליציית הצדקה", כהתאחדויות בלתי מותרות בישראל, זאת בהיותן חלק מחמא"ס, או תומכות ומסייעות לה. (קישור להכרזה באתר).
  - 12 נובמבר: משרד האוצר האמריקאי הכריז על "קואליציית הצדקה" כארגון בלתי חוקי.
- 2009** ←
- 27 פברואר: ה-"CHARITY COMMISSION" בבריטניה (ועדה האחראית על התנהלותן התקינה של מוסדות ללא כוונת רווח בבריטניה), פרסמה דוח מחקירת התנהלותה של "קרן אינטרפאל" בבריטניה. על רקע החקירה נדרשה "קרן אינטרפאל" להתנתק באופן מיידי מ"קואליציית הצדקה", ואף נאסר על עובד כלשהו בקרן לשאת בכל תפקיד ב"קואליציית הצדקה".
  - 4 אפריל: עצאם יוסף, פעיל חמאס בכיר, ממייסדי "קואליציית הצדקה" ומי ששימש כמנהל הביצועי של הקואליציה, וכן 7 קרנות צדקה בבריטניה, ובהן ה"אינטרפאל", מודיעות בפומבי על החלטתן לפרוש מ"קואליציית הצדקה", בעקבות דוח ה-"CHARITY COMMISSION" בבריטניה.
  - 27 מאי: בית הדין הפדראלי בדאלאס/ארה"ב גזר את עונשם של פלסטינים אזרחי ארה"ב, אשר הורשעו בעבירות של מימון טרור באמצעות פעילותם ב-"קרן האדמה הקדושה" שבראשה עמדו. חבר המושבעים הרשיע את הנאשמים בכל 108 האישומים שיוחסו להם בכתב האישום, ועל הנאשמים נגזרו עונשי מאסר כבדים: 65 שנות

שירות הביטחון הכללי

"קואליציית הצדקה" – מיפוי וניתוח מערך מימון כספי טרור

מאסר ל-2 מראשי הקרן, ועונשים של 20 ו-15 שנות מאסר לנאשמים

האחרים.

- בשנת 2009, בעקבות ההכרזה על "קואליציית הצדקה" בישראל ובארה"ב, הודיעו מספר קרנות על פרישתן מחברות בקואליציה, וזאת מחשש לנקיטת צעדי אכיפה כנגדן על ידי בנקים וגורמי אכיפה במדינות שונות.

סיכום

"קואליציית הצדקה" היא מערך גלובלי כלל עולמי מתואם ומאורגן היטב, הפועל לגיוס כספים והעברתם לאגודות צדקה אסלאמיות ב"שטחים". להלכה מדובר בכספי צדקה למטרות של סיוע כלכלי ועזרה הדדית, אך בפועל, הכספים המועברים לאגודות צדקה ב"שטחים", הנשלטות בידי פעילי חמא"ס, עושים דרכם לידי אסירים ועצורים ביטחוניים, שביצעו פעולות טרור כנגד מדינת ישראל, ולידי בני משפחותיהם של מחבלים. הכסף משמש גם לצרכים ארגוניים של חמא"ס כגון תמיכה במשרדי תעמולה ופרסום וכן במוסדות חינוך של התנועה, שם מוטמעת האידיאולוגיה של חמא"ס בקרב הציבור הפלסטיני ומתקיימת הסתה כנגד מדינת ישראל.

בהקשר זה יש לציין, כי התמיכה הציבורית הנרחבת לה זוכה חמא"ס היא פועל יוצא של "הכוח הכלכלי" של חמא"ס, שהתנועה עושה בו שימוש לקידום מטרותיה. וכך, מכיוון שבחמא"ס אין הפרדה בין המערכת לסיוע סוציאלי לבין המכלולים האחרים, כגון הפעילות הארגונית-פוליטית ופעילות הזרוע הצבאית, כספי הפעילות הסוציאלית הם למעשה "השקעה" לטווח ארוך, שמניבה את פירותיה בזיקה, בתמיכה ובהצטרפות לתנועה, ובסופו של התהליך בפעילות טרוריסטית.

בשנים האחרונות נעשו מאמצים רבים לשינוי התפיסה במאבק הבין-לאומי בכספי טרור. נוכח ההכרה באיום שגלום בכך, גבר שיתוף הפעולה בין מדינות אירופה וארה"ב כנגד קרנות וגופים המעבירים כספים לחמא"ס, ובכלל זאת "קואליציית הצדקה", המהווה גורם משמעותי בשימור "הגב הכלכלי" של חמא"ס. מדובר בצעדים משמעותיים שננקטו, במסגרת המאבק במימון ארגוני טרור, וכן בהשגת שיתוף פעולה בין-לאומי להוצאת הארגונים אל מחוץ לחוק במדינות השונות.

שירות הביטחון הכללי

פורטל הטרור

סקירה בנושא "הדעה" - התשתית האזרחית של חמא"ס ותפקידה במימון טרור

"הדעה" - התשתית האזרחית של חמא"ס ותפקידה במימון טרור

מנגנון "הדעה" – התשתית החברתית-כלכלית של חמא"ס – הוא נדבך מרכזי בפעילות התנועה, ואחד האמצעים המרכזיים המשמשים בידה להשגת מטרותיה. על-פני הדברים נועדה פעילות "הדעה" של חמא"ס להקנות חינוך וערכים אסלאמיים לציבור הפלסטיני במטרה לקרבו לדת. בפועל, מטרת חמא"ס היא להרחיב ולבסס את מעמד התנועה בציבור הפלסטיני, לקרבו לרעיונותיה האידיאולוגיים, לרבות "הג'יהאד" נגד ישראל, ואף לצרף תומכים ומשתתפים לפעולות הטרור מטעמה.

בטווח הארוך – כוונת חמא"ס ליצור תשתית אזרחית חלופית, שתאפשר את החלפת השלטון החילוני של "הרשות הפלסטינית", בשלטון אסלאמי ברוח האידיאולוגיה של התנועה.

מהי "הדעה"

פירוש המילה "דעה": הוא קריאה או הטפה. מילולית: קריאה להתקרבות לדת, "הכשרת הלבבות", מעשית – **"עשיית נפשות ל-חמא"ס"**.

פעילות "הדעה" היא מערך התמיכות שמעניקה חמא"ס לתומכיה ולציבור הפלסטיני בתחומים מגוונים החל מדת וחינוך וכלה ברפואה ורווחה.

הרעיון המרכזי של "הדעה" מקורו בתנועת "האחים המוסלמים" במצרים, ובבסיסו עומדת הראייה האסטרטגית לפיה, השקעה בחינוך לערכי האסלאם ובפעילות חברתית עשויה לתת את פירותיה, גם אם לא בטווח הזמן המיידי.

ב-חמא"ס – שהוקמה על בסיס רעיונות "האחים המוסלמים" אך תוך הוספת המאבק המזוין בישראל (הגלום גם בשמה של התנועה, שהוקמה ב-1987: "תנועת ההתנגדות האסלאמית") – ראו ב"דעה" כלי מרכזי לקידום התנועה.

שירות הביטחון הכללי

פורטל הטרור

סקירה בנושא "הדעוה" - התשתית האזרחית של חמא"ס ותפקידה במימון טרור

מערך "הדעוה" מאפשר לתנועה להגדיל את בסיס התמיכה הציבורית תוך חשיפת האוכלוסייה הפלסטינית ב"שטחים" לערכי התנועה, וספציפית לאידיאולוגיית "הג'יהאד" והמאבק בישראל. יודגש, כי חמא"ס אינה מגבילה את תמיכתה למקורביה, ותמיכות "הדעוה" מוצעות לכלל האוכלוסייה. כך מצליחה חמא"ס ליצור בקרב הציבור שנעזר בה, מחויבות לדרכה ולערכיה, ואף תלות כלכלית בסיוע שהיא מעניקה.

השתלטות חמא"ס על מערך אגודות הצדקה ב"שטחים"

באסלאם מעוגנת חובת מתן צדקה (בערבית "זכאת") כאחת מחמש מצוות היסוד, והיא חלה על כל מוסלמי.

חמא"ס, בהיותה תנועה אסלאמית – שאנשיה משמשים כאימאמים וכמטיפים במסגדים, ונושאים בתפקידי דת נוספים – ראתה עצמה כגורם הראוי ביותר לעשות שימוש בכספי הצדקה. וכך, מנגנון "הדעוה" שלה מתאפשר הודות לרשת נרחבת של אגודות צדקה, שחלקן הוקמו בידי "האחים המוסלמים" בעזה, עוד בתחילת שנות ה-70 של המאה ה-20 (כדוגמת אגודת "אלמג'מע אלאסלאמי"), ואחרות שנוסדו לאחר ייסוד חמא"ס (1987). לצידן, קיימים ב"שטחים" גופי צדקה נוספים, שהוקמו על ידי "הווקף" (מערכת ההקדשים של האסלאם) ועל ידי עמותות פרטיות.

החל משנת 1989 החל תהליך הדרגתי של השתלטות חמא"ס על אגודות הצדקה, שלא השתייכו לזרם "האחים המוסלמים", והפיכתן לאגודות המזוהות לחלוטין עם התנועה, כך שבפועל, כיום חולשת חמא"ס על רשת מסועפת של אגודות צדקה הפרושה ב"שטחים", ומשתמשת בכספיהן לקיום מערך "הדעוה" שלה.

"הדעוה" וטרור

חלק מכספי הצדקה שמרוכז בידי חמא"ס משמש למימון מוסדות התנועה ומטרותיה לרבות המאבק בישראל. קונקרטי, מדובר על מימון גופים השייכים ל-חמא"ס

שירות הביטחון הכללי

פורטל הטרור

סקירה בנושא "הדעוה" - התשתית האזרחית של חמא"ס ותפקידה במימון טרור

ושאינם משמשים לפעילות צדקה בלבד, ובפועל **מעודדים טרור**. זאת, באמצעות תמיכה במוסדות הדת, הרווחה והחינוך הנתונים לשליטת התנועה, **שבהם מתבצעת הטפה ל"ג'יהאד" והסתה חריפה נגד ישראל, לרבות עידוד לביצוע פעולות טרור נגדה, וכן באמצעות התמיכה במפגעים (הרוגים, אסירים, פצועים) ובבני משפחותיהם, המקבלים שורת הטבות, כולל מענקים וקצבאות חודשיות.**

כך לדוגמה, משפחתו של מפגע הרוג מקבלת מענק חד פעמי, שגובהו כמה מאות עד אלפי דולרים (500 – 5000) לפי סוג הפיגוע, וכן קצבה חודשית (כ-100 דולר). זאת לצד תשלום כל הוצאות קיום "סוכת אבלים", וכן הטבות אחרות בתחום החינוך והבריאות לבני משפחתו של ההרוג.

בחקירות של פעילי חמא"ס ומפגעים עלה, כי התמיכה במשפחה שימשה, לעתים, כשיקול משמעותי לעצם קבלת ההחלטה לבצע את הפיגוע, כולל פיגועי התאבדות.

כאמור, חשיבותה של "הדעוה" בשימור אידיאולוגיית "הג'יהאד" של חמא"ס מתבטאת גם **בשטיפת מוח והטפה ל"ג'יהאד" ולמאבק בישראל**, במסגרות "הדעוה" השונות, החל במסגדים, כיתות הלימוד והקייטנות, וכלה באוניברסיטאות. במילים אחרות ניתן לומר, כי חמא"ס מפיצה את רוח "הג'יהאד" בקרב נתמכי "הדעוה" מינקות עד בגרות. דוגמה לכך ניתן לראות בתכנים הנלמדים בקייטנות המתקיימות מדי קיץ ב"שטחים" בחסות חמא"ס, בהן לצד לימודי דת, מחשבים, ופעילויות ספורט כגון כושר גופני וקרב מגע, מועברים גם שיעורי הפעלת נשק מסוגים שונים, והרצאות על חומרי נפץ, ואופן הטיפול בהם.

בנוסף, מערך "הדעוה" של חמא"ס משמש ככלי מרכזי לטיפוח "דור עתיד" של תומכים ומצטרפים ל-חמא"ס, כולל לביצוע פיגועים. בפועל, כלל מסגרות "הדעוה" מהוות מאתר לגיוס כוח אדם לשורות התנועה. זאת, כאשר הסיוע הכספי המובטח בתחומים השונים (כולל שכר לימוד מופחת או מלגות לאוניברסיטאות) מהווה פיתוי להצטרפות לשורות התנועה, ואף להצטרפות לפעילות צבאית ולביצוע פיגועים. ברקע יוזכר, כי המפגע יודע שבכל מצב יקבל תמורה לפעילותו, גם אם רק ייפצע, ובמקרה שייהרג במהלך הפיגוע – חמא"ס תמשיך לתמוך כספית בבני משפחתו, וכך מותו לא יהיה לשווא, כי המשמעות היא פרנסה מובטחת למשפחתו.

"מחזור החיים" בצל מערך "הדעה"

שירות הביטחון הכללי

פורטל הטרור

סקירה בנושא "הדעוה" - התשתית האזרחית של חמא"ס ותפקידה במימון טרור

המערך לגיוס כספים

עיקר גיוס מקורות המימון למערך "הדעוה" של תנועת חמא"ס מתבצע בחו"ל, שם פועלות עשרות קרנות צדקה ייעודיות, המשרתות את חמא"ס, ומהוות חלק ממערך המימון הגלובאלי שלה. מדובר בקרנות המגייסות מדי שנה, במצטבר, עשרות מיליוני דולרים עבור פעילות חמא"ס. הקרנות המרכזיות הפועלות בחו"ל מזהות רעיונית וארגונית עם דרכה של התנועה, ובכלל זה רעיון "הג'יהאד".

התגבשות מערך הכספים הגלובאלי של חמא"ס תוכננה מראש ובקפידה על ידי הנהגותיהן של חמא"ס ותנועת האם – "האחים המוסלמים". החל משנות ה-90 המוקדמות השכילה חמא"ס להקים, בהדרגה, מערך פיננסי מבוזר ברחבי העולם, שנועד להבטיח הזרמת כספים למימון פעולותיה הנרחבות ב"שטחים" ובחו"ל. איסוף הכספים מתבצע, ככל הניתן, תוך שמירה על חשאיות ודיסקרטיות לגבי הזיקה ל-חמא"ס.

בין הקרנות המרכזיות המרכיבות את רשת התמיכה הכלכלית הגלובאלית ב-חמא"ס: "קרן אינטרפאל" הבריטית; "קרן אלאקצא" וסניפיה באירופה; "הוועדה לעזרה וסולידאריות עם פלסטין" (CBSP) הצרפתית; "קרן האדמה הקדושה" (HLF) בארה"ב (עד להכרזתה שם כהתאחדות בלתי חוקית והפסקת פעולתה); "הכנס העולמי לנוער מוסלמי" (WAMY) בסעודיה; וקרנות רבות בארצות המפרץ; קרנות ייעודיות של חמא"ס באירופה – לרבות בשבדיה ("סנאביל אלקצא"), בדנמרק ("קרן אלאקצא"), בהולנד ("קרן אלאקצא", "קרן אלאסראא"), בשוויץ (ASP, SHS), באיטליה (ABSPE), באוסטרליה (PHV, PVO), בבלגיה ("קרן אלאקצא"), ועוד.

החל משנת 2001 שינו קרנות אלה את דפוס פעולתן והקימו מסגרת ארגונית בינלאומית, הפועלת תחת "הנהלה משותפת", והנקראת "קואליציית הצדקה", המאגדת את כלל הקרנות התומכות ב-חמא"ס. הסיוע שמעבירות הקרנות החברות ב"קואליציית הצדקה" מהווה נתח חשוב בתקציב חמא"ס, ומכאן שהן מהוות בסיס כוח חשוב לקיומה ולהשגת מטרותיה. בין השנים 2001-2008 העבירה "קואליציית הצדקה" מאות מיליוני דולרים לאגודות ולגופים הנשלטים על ידי חמא"ס ב"שטחים".

שירות הביטחון הכללי

פורטל הטרור

סקירה בנושא "הדעה" - התשתית האזרחית של חמא"ס ותפקידה במימון טרור

יו"ר הקואליציה הינו השיח' יוסף מוצטפא אלקרדאוי, שבעבר היה פעיל בתנועת "האחים המוסלמים" במצרים, נאלץ לעזוב את המדינה, ומאז נמצא בקטר. אלקרדאוי מזוהה עם הזרם הקיצוני של "האחים המוסלמים", ובפסיקותיו ההלכתיות ("פתוות") נתן הכשר הלכתי לביצוע פיגועי ההתאבדות והגדרים "מות קדושים". כמן כן אישר הרג אזרחים ישראלים והטיף להתלכדות ערבית למלחמת קודש ("ג'יהאד") נגד ישראל.

אלקרדאוי מהווה מקור סמכות דתי ורוחני, בין השאר, לתנועת חמא"ס. מהתבטאויותיו הפומביות הרבות עולה כי הוא סבור שלצורך קיום חובת "הג'יהאד" נגד ישראל והיהודים, יש לנקוט בכל האמצעים – "ג'יהאד" צבאי כמו גם "ג'יהאד" כלכלי. הדבר בא לידי ביטוי ב"פתווה" (פסק הלכה) שפורסמה בשמו ולפיה: "אם מתנהלת מלחמה באזור כלשהו כדי להשיג מטרה זו, כלומר לשחרר את 'השטחים הכבושים' מחוקיהם ומעריצותם של חסרי-האמונה, זהו ללא ספק ג'יהאד לשם אללה. לכן, יש לממנו מכספי 'זכאה'".

המאבק בכספי טרור

ב-2002 הוכרזה "קואליציית הצדקה" והקרנות החברות בה כהתאחדות בלתי מותרת בישראל, נוכח זיקתן ותמיכתן ב-חמא"ס. במאי 2008 הוצאו מחוץ לחוק על ידי שר הביטחון 36 קרנות נוספות החברות ב"קואליציית הצדקה", ובנובמבר 2008 הוצאה "קואליציית הצדקה" מחוץ לחוק בארצות הברית.

לאחרונה, בתאריך 27 פברואר 2009 פרסמה ה- CHARITY COMMISSION בבריטניה – ועדה האחראית על התנהלותן התקינה של מלכ"רים בבריטניה – דוח מחקירת התנהלותה של "קרן אינטרפאל" בבריטניה. הקרן, שהינה אחת מקרנות חמא"ס הבולטות ברחבי העולם, הוצאה מחוץ לחוק בישראל כבר בשנת 1997, ובהמשך אף הוכרזה כארגון טרור בארה"ב.

החקירה בבריטניה כנגד ה"אינטרפאל" נפתחה בשנת 2006 בעקבות לחץ ציבורי והצטברות חשדות בדבר תמיכת הקרן ב-חמא"ס. לחקירה הנוכחית של הוועדה

שירות הביטחון הכללי

פורטל הטרור

סקירה בנושא "הדעה" - התשתית האזרחית של חמא"ס ותפקידה במימון טרור

(CHARITY COMMISSION) קדמו 3 חקירות שנוהלו בעבר כנגד הקרן,

והסתיימו ללא מסקנות כלשהן .

בדוח החקירה הנ"ל, מציינת הוועדה, כי לנוכח הממצאים שעלו בחקירה נדרשת "קרן אינטרפאל" להתנתק באופן מידי מ"קואליציית הצדקה", ואף נאסר על עובד כלשהו בקרן לשאת בכל תפקיד ב"קואליציית הצדקה". כמו כן מציינת הוועדה, כי בכוונתה לפקח על יישום הנחיות אלו.

"קרן אינטרפאל" היא גורם מרכזי ב"קואליציית הצדקה", המשמשת, כאמור, כ"ארגון הגג" למערך גיוס הכספים שמפעילה חמא"ס ברחבי העולם, ואשר חברות בה עשרות קרנות אסלאמיות קיצוניות. סגן נשיא "קרן אינטרפאל" בבריטניה, ד"ר עצאם יוסף, הינו פעיל חמא"ס, המכהן גם כמנהל הכללי של "קואליציית הצדקה".

לדו"ח העדכני שפרסמה הוועדה בבריטניה משמעות רבה במאבק כנגד מערך המימון הגלובאלי של חמא"ס, שכן לראשונה מאמץ גוף באירופה, במסגרת דו"ח רשמי, את הגישה האמריקאית והישראלית כלפי "קואליציית הצדקה", הרואה בה כגוף המרכז את מאמצי חמא"ס לאיסוף כספים באירופה, במדינות המפרץ ובמדינות נוספות בעולם.

דרכי העברת כספי חמא"ס ל"שטחים"

למרות המאמצים הננקטים בזירה הבינלאומית כנגד מערך גיוס הכספים של חמא"ס, מצאה התנועה דרכים להמשך הזרמת הכספים ל"שטחים".

העברות הכספים מתבצעות בעיקר באמצעות:

- בנקים – כאשר הכספים מוגדרים ככספי צדקה עבור צרכים הומניטאריים.
- חלפני כספים – המתמחים בהעברות כספים בהיקפים גדולים, ואשר משתמשים בקשריהם העסקיים לשינוע הכספים מרחבי העולם ל"שטחים".

שירות הביטחון הכללי פורטל הטרור

סקירה בנושא "הדעוה" - התשתית האזרחית של חמא"ס ותפקידה במימון טרור

- ביסוי עסקי – כאשר חמא"ס עובדת עם מספר חברות בעולם, אשר "מלבינות" את הכספים באמצעות קיזוז סכומים על העברת סחורות לכאורה.
- הברחות כספים לרצועה באמצעות הגבול עם מצרים. התופעה בולטת במיוחד לאחר השתלטות חמא"ס על הרצועה (יוני 2007), וזאת באמצעות השימוש ב"מעבר רפיח" או במנהרות.

סיכום

מערך "הדעוה" של חמא"ס, הוא תשתית מסועפת של מתן שירותים ותמיכות לפרט בתחומי החינוך, הדת, הרפואה והרווחה. מערך זה מהווה חלק ממחשבה אסטרטגית כוללת של "האחים המוסלמים" בכלל ושל חמא"ס, כתנועת בת שלה, אשר רואה בחינוך דור העתיד ובמתן צדקה לפי ערכי האסלאם ערכים מהותיים, באמצעותם התנועה צוברת – בתהליך ארוך שנים – השפעה הולכת וגוברת על הציבור שהיא מסייעת לו. על כן, "הדעוה" היא כלי אסטרטגי מהותי של חמא"ס.

מערך "הדעוה" הוקם על בסיס כספי צדקה שתורמים מוסלמים ברחבי העולם, כחלק ממצוות האסלאם, **ובפועל הוא משמש את חמא"ס לקידום מטרותיה, ביניהן: עידוד הטרור, שימור אידיאולוגיית "הג'יהאד" והמאבק בישראל, וגיוס מצטרפים חדשים לשורותיה ולפעילות צבאית.** עידוד הטרור מתבצע, בין היתר, באמצעות הסיוע לו זוכות משפחות המפגעים (הרוגים, פצועים, אסירים), הנהנות ממענקים וקצבאות חודשיות לצד שורת הטבות נוספות.

עיקר גיוס מקורות המימון למערך "הדעוה" של חמא"ס מתבצע בחו"ל, שם פועלות עשרות קרנות צדקה ייעודיות המהוות חלק ממערך גיוס הכספים, שהקימה התנועה, ואשר מאוגדות תחת "קואליציית הצדקה". בשנים האחרונות החלו להינקט צעדי אכיפה, בעיקר מצד ארה"ב ומדינות באירופה כנגד "קואליציית הצדקה", ובמסגרת זו נפתחו חקירות פליליות וננקטו צעדים מנהליים כנגד גופים במערך.

01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101

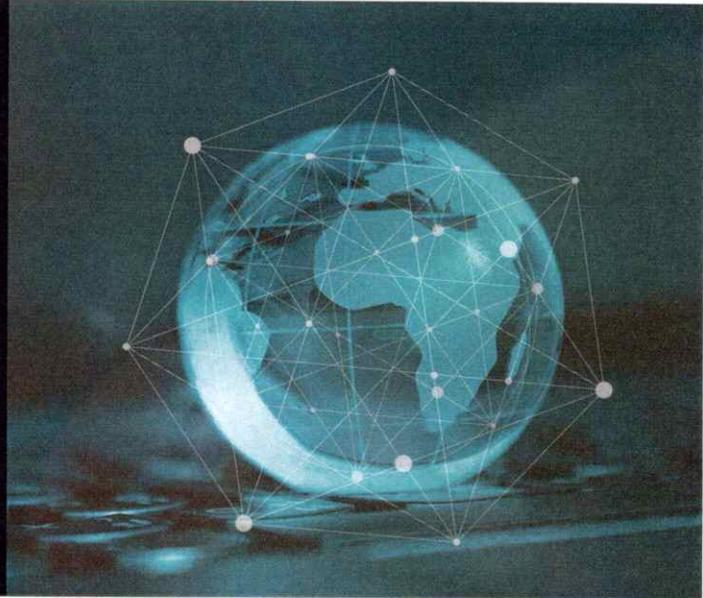
ניצול לרעה
של המערכת
הפיננסית
לפעילות
מימון טרור

אוגוסט 2022

מסמך זה מומלץ לקריאה בעיקר עבור:

- גורמי הנהלה ומחלקות משפטיות בגופים פיננסיים
- סמנכ"לי כספים
- קציני ציוד
- בכירים במערכת הבטחון
- מחלקות סייבר ואבטחה
- רגולטורים בתחומי הפיננסים והסחר
- רשויות אכיפה
- מכוני מחקר בתחום הטרור והבטחון הלאומי

תוכן עניינים

- 1..... תקציר מנהלים
- 2..... רקע כללי
- 4..... מסגרת משפטית
- 7..... טיפולוגיות מרכזיות להעברת כספים של גורמי טרור
- 16..... פעילותה של הרשות בזירת המאבק בטרור ומימונו: פרשיות בולטות
- 19..... דגלים אדומים: איתור ומניעת פעילות פיננסית הקשורה לטרור

תקציר מנהלים

מימון טרור הינו פעולה פיננסית במטרה להעביר כספים או נכסים פיננסיים לגורמי טרור. בשונה מהמאבק בהלבנת הון שבו הדגש הפלילי הוא על מקור הכספים, המאבק במימון טרור מתמקד באיתור צירי ההעברה והמימון כדי למנוע את הגעתם ליעד. מקורם של הכספים המשמשים למימון טרור יכול להיות לגיטימי (למשל, פעילות עסקית, תרומות ומימון מדינתי) או בלתי לגיטימי (למשל, סחר בסמים והברחות). במקרים בהם מימון הטרור מבוצע מכספים שמקורם בלתי חוקי, מבוסס המאבק במימון טרור גם על התשתית המשפטית למאבק בהלבנת הון.

נוכח אירועי הטרור בארה"ב בשנת 2001 (פיגועי ה-11 בספטמבר) חלחלה בעולם התובנה, כי **אחת הדרכים האפקטיביות להיאבק בטרור היא באמצעות שימוש במודיעין פיננסי**, הן ככלי אפקטיבי לפגיעה בערוצי המימון של ארגוני הטרור הזקוקים למערכת הפיננסית בכדי לגייס, להעביר ולנהל את נכסי הארגון והן כאמצעי להתחקות ולאתר פעילי טרור ותשתיות המוקמות על ידם.

בדומה למלביני הון פועלים מממני טרור ללא הרף על מנת לשכלל שיטות גיוס והעברת הכספים הנדרשים למימון פעילותם. לפיכך, קיימת חשיבות רבה לעקוב מקרוב אחר שיטות מימון חדשות. שכלול השיטות הוא פועל יוצא של פיקוח ומודעות הולכים וגוברים בתחום איסור מימון טרור בארץ ובעולם, וכן תולדה של התפתחות טכנולוגית מהירה מאוד בעולם היוצרת אפשרויות מימון חדשות, בכללן **שימוש בנכסים וירטואליים, מימון המונים מקוון ו"גיימינג"**. בנוסף, מממני טרור מנצלים עיתות משבר (דוגמת מכירת ציוד רפואי מזויף במשבר הקורונה), וממשיכים כל העת לממן את פעילותם באמצעים "מסורתיים" יותר דוגמת חלפנות ("חואלה") ומסחר בינלאומי.

התשתית המשפטית בישראל בתחום המאבק במימון טרור תואמת את הסטנדרטים של ארגון ה-FATF (Financial Action Task Force) - כוח המשימה הבינלאומי למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור. החקיקה מטילה חובות הנוגעות למניעת מימון טרור ומימון פרוליפרציה (הפצה של נשק להשמדה המונית). בין חובות אלו קיימת חובה לבדוק מול רשימת גורמים מוכרזים, לעכב ביצוע פעולות חשודות עד קבלת הנחיות ממשטרת ישראל, להעביר דיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן - "הרשות" או "הרשות לאיסור הלבנת הון") ולעדכן את מטה הסנקציות במשרד האוצר בכל פעולה החשודה כקשורה למימון פרוליפרציה.

בהמשך תוצגנה מספר פרשיות מישראל, לרבות, פעילות כנגד **חלפנות בעזה** שהיוותה ציר מרכזי למימון הזרוע הצבאית של חמאס, איתור פעילות פיננסית של **הפלג הצפוני של התנועה האסלאמית** שנמשכה לאחר הוצאת התנועה מחוץ לחוק וכן עמותה שפעלה בשטח ישראל במסווה של ארגון הומינטארי ובפועל העבירה כספים עבור תנועת **החמאס**.

סקירה זו, המפורסמת בתיאום עם המטה הלאומי ללוחמה כלכלית בטרור (המט"ל) תפרט באמצעות מקרים מהארץ ומהעולם דפוסים מרכזיים המשמשים ארגוני טרור לצורך גיוס והעברת כספים במערכת הפיננסית, בהם, **העברת כספים באמצעות "חואלה", פעילות של סחר בינלאומי, שימוש בארגונים שלא למטרות רווח, פעילות בנכסים וירטואליים והעברות כספים באמצעות שכר**.

רקע כללי

ארגוני הטרור השונים נבדלים זה מזה בהיקפי הפעילות, מבנה ארגוני, אופי הפעילות המבצעית, המניעים לפעילות ורמת יכולותיהם. כל הארגונים דומים בצורך האקוטי במימון בכדי לתמוך בפעילים ובמכלול הפעילויות של הארגון ולהוציא לפועל פעילות טרור. מימון זה מבוצע, בין היתר, באמצעות העברת כספים במערכת הפיננסית הבינלאומית.

ככלל, היקפי המימון הנדרשים לצורך תחזוקת תשתית, כח אדם ופעילות של ארגון טרור גבוהים ונאמדים בעשרות עד מאות מיליוני דולרים בשנה, בדגש על ארגוני טרור גדולים ו/או ארגונים שמטרתם להחזיק ולשלוט בשטחים (כגון ארגון המדינה האסלאמית [דאע"ש] בסוריה ועיראק, חמאס ברצועת עזה וחזבאללה בלבנון).

דו"ח ה-FATF בנושא סיכוני מימון טרור מסכם את הצרכים העיקריים של ארגוני טרור לביסוס מערך גיוס וניהול כספים יציב וסדור, בחמש מטרות מרכזיות:

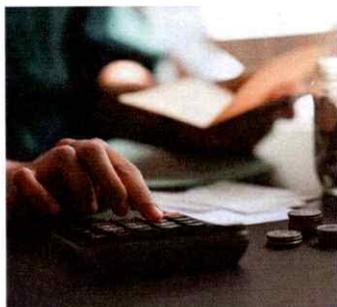
1. פעילות מבצעית: תכנון, רכש אמל"ח וחומרי גלם לייצורו, איסוף מודיעין מקדים וביצוע פעולות ופיגועי טרור.
2. תעמולה וגיוס פעילים: בשנים האחרונות בולטת השקעה רבה בקמפיינים פרסומיים מקוונים, בדגש על הרשתות חברתיות.
3. אימון והכשרה: הדרכות אמל"ח, הכשרה טכנולוגית, אימונים והדרכות אידיאולוגיות.
4. שכר ותמיכה: שכר לפעילים ותמיכה במשפחות פעילים שנכלאו/נפצעו/נהרגו במסגרת פעילותם.
5. שירותים חברתיים: קבוצות טרור רבות משתמשות במשאביהן כדי להקים או לסבסד מוסדות חברתיים המספקים שירותי בריאות, חברה, דת וחינוך כדי לגייס תמיכה מהאוכלוסיה המקומית.

בד בבד, גברה בעשור האחרון פעילות בינלאומית של תאי טרור קטנים (ובכללם מפגעים בודדים - "Lone Wolves"). תאים אלה אינם נדרשים לתשתית ארגונית נרחבת, פועלים על פי רוב מתוך השראה ולא כתא-טרור רדום הנדרש לשלם בעבור משכורות לפעילים, ציוד וכדומה ולפיכך מציבים אתגר לרשויות הביטחון הפועלים לאתרם ולסכל את פעילותם. לפעילות זו נדרש תקציב מצומצם יחסית ולעיתים אין כלל צורך במימון לשם ביצועה, למשל, לצורך ביצוע פיגועי דקירה ודריסה, כגון הפיגוע בב"ש שארע ביום ה-22.3.2022, בו נרצחו ארבעה אזרחים ישראליים.

פרט לארגונים אסלאמיים (דוגמת המדינה האסלאמית, אל-קאעדה, חמאס וחזבאללה) ישנם גם ארגוני טרור הפועלים על רקע אתני (Ethnically or Racially Motivated Terrorism), אשר לעתים קרובים גם ארגוני ימין קיצוני, בהם ארגונים אנטישמיים שבמרכז האידאולוגיה שלהם עומדת טהרת הגזע. בהקשר זה יצוין, כי ארגון ה-FATF הקדיש לאחרונה מדריך מיוחד ביחס לשיטות המימון של ארגונים אלו.

כאמור לעיל, מרבית ארגוני הטרור מתגמלים את משפחות המפגעים לאחר ביצוע הפיגועים. תגמול זה דורש מקור תקציבי משמעותי ורציף וכן מנגנון מוסדר להעברת התשלומים, במקרים רבים תחת הסוואה וכיסוי.

על פי מחקר של המכון לביטחון לאומי בנורבגיה שבחן 40 פעולות טרור של תאי-טרור קטנים באירופה, אשר בוצעו בין השנים 1994-2013, ב- 75% מהפעולות נדרש מימון בסכום הנמוך מ-10,000 דולר. דוגמא לכך ניתן למצוא בפיגוע במשרדי המגזין "שארלי הברדו" בפריז שבוצע בבינואר 2015 (12 הרגים), אשר להוצאתו לפועל נדרש מימון זעום של 6,000 אירו. עיקר הכספים במקרה זה מקורם בהלוואה שנלקחה ממוסד פיננסי תוך שימוש במסמכים מזויפים.

במישור הבינלאומי עושים ארגונים ומדינות (בראשן ארה"ב) שימוש נרחב בכלים פיננסיים במסגרת המאבק בארגוני הטרור. לפי נתוני מחלקת המדינה האמריקאית, נכון ל-2020, ארה"ב הקפיאה נכסים בשווי של כ-203 מיליון דולר בהקשרי טרור, מתוכם 63 מיליון דולר של ארגוני הטרור עצמם (נכסים של 64 ארגונים שונים, בהם חמאס וחזבאללה) ו-140 מיליון דולר של מדינות המוגדרות כתומכות טרור (איראן, סוריה וצפון קוריאה).

לפי דו"ח FATF בנוגע לסיכוני מימון טרור, נקודות הקושי העיקריות של הסקטור הפיננסי באיתור פעולות הקשורות לטרור נובעות מסכומי העברות נמוכים, מקור כספים בפעילות פלילית (כגון, סחר בסמים) ומן המגוון הרחב של הסקטורים והפעילויות המנוצלים למימון טרור. לפי ניתוח של הרשויות בארה"ב נמצא כי בכ-33% מהמקרים שנחשפו בין השנים 2001-2015, רשתות הטרור זכו לתמיכה כלכלית של אנשים פרטיים.

מסגרת משפטית

מדינת ישראל מציבה את המאבק במימון טרור כיעד לאומי בחשיבות עליונה. ישראל פועלת, בין היתר, בהתאם לסטנדרטים הבינלאומיים של ארגון ה-FATF, אשר אמן על קביעת הסטנדרט הבינלאומי המחייב בתחום.

המלצה 5 של ארגון ה-FATF עוסקת בחובה לקבוע בחוק עבירות של מימון טרור, דוגמת איסור פעולה ברכוש למטרות טרור, מתן אמצעים לארגון טרור וחובת דיווח על רכוש טרור הנכללות בישראל במסגרת חוק המאבק בטרור (תשע"ו-2016), אשר קובע ומגדיר מספר עבירות פליליות (עבירת טרור, עבירת מימון טרור ועבירת הפרת חובת דיווח) ואת רף הענישה הרלוונטי לכל עבירה. חוק המאבק בטרור מתמקד בשלושה היבטים מרכזיים:

קביעת מנגנוני הכרזה על ארגוני טרור: החוק קובע מנגנוני הכרזה על ארגוני טרור, אשר מחליפים את אלו הקיימים בפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948, בתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945, ובחוק איסור מימון טרור, תשס"ה-2005.

החוק מגדיר ארגון טרור כחבר בני אדם בתבנית מאורגנת ומתמשכת (תבנית שאינה אקראית ושנועדה להתקיים פרק זמן אף אם אין מדרג בין החברים ואין להם תפקידים מוגדרים), שמבצע מעשי טרור או פועל במטרה שיבוצעו מעשי טרור, ובכלל זאת חבר בני אדם כאמור שעוסק באימונים או בהדרכה לביצוע מעשי טרור או שעושה פעולה או עסקה בנשק לביצוע מעשי טרור, וכן חבר בני אדם כאמור שפועל, במישרין או בעקיפין כדי לסייע לארגון דלעיל.

הגדרת ארגון טרור בחוק מבהירה, בין היתר, כי גם "ארגון מעטפת", שאינו מבצע מעשי טרור באופן ישיר אך פועל במישרין או בעקיפין כדי לסייע ולקדם את פעילותו, ובכלל זאת לממנו, והכל באופן שיש בו תרומה ממשית או מתמשכת לפעילות הארגון או בזיקה ממשית אליו, ייחשב ארגון טרור. עוד נקבע בחוק כי אין זה משנה אם חברי הארגון יודעים את זהות החברים האחרים או לא, אם הרכב חברי הארגון קבוע או משתנה, אם הארגון מבצע גם פעילות חוקית ואם הוא פועל גם למטרות חוקיות.

מנגנוני הכרזה על ארגון טרור:

- החוק קובע שני מנגנונים להכרזה על ארגון כ"ארגון טרור":
- הכרזה של שר הביטחון על ארגון טרור, בעל זיקה לישראל;
  - הכרזה של שר הביטחון על פעיל טרור זר או על ארגון טרור זר שהוכרזו ככאלה מחוץ לישראל.

קביעת עבירות פליליות וענישה: חוק המאבק בטרור קובע שורה של עבירות פליליות:

עבירות טרור: פעילות בארגון טרור, לרבות ניהול של ארגון כזה וחברות בו, עמידה בראש ארגון טרור, מילוי תפקיד ניהולי או פיקודי בארגון טרור, מתן שירות או העמדת אמצעים לארגון טרור או לביצוע מעשה טרור, איום בביצוע מעשה טרור, הכוונת חברי הארגון לביצוע פעולות טרור, גילוי הזדהות עם ארגון טרור, הסתה לטרור, אי מניעת טרור, הכנה לביצוע מעשה טרור. העונש בגין עבירות אלה נע בין מאסר של שנתיים למאסר עולם.

עבירות מימון טרור: עשיית פעולה ברכוש במטרה לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או במטרה לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה או במטרה לסייע, לקדם או לממן פעילות של ארגון טרור. העונש בגין עבירות אלו הינו עד 7 שנות מאסר.

עבירת הפרת חובת דיווח: חוק המאבק בטרור קובע חובת דיווח למשטרה ולרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, על רכוש של ארגון טרור מוכרז או על פעולות הנחשדות כפעולות ברכוש טרור, ובלבד שהרכוש הוא של ארגון טרור או שהוא תמורתו הישירה או הרווח הישיר של רכוש זה או שיש בפעולה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמל בעבור ביצועה.

אי העברת דיווח לרשויות על ידי אדם שהתבקש לבצע פעולה ברכוש והיה לו חשד סביר כי הרכוש הוא של ארגון טרור או שהוא תמורתו הישירה, או שיש בפעולה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמול בעבור ביצועה או לחלופין שברשותו, בחזקתו או בשליטתו רכוש של ארגון טרור מוכרז – הינה עבירה פלילית אשר העונש בגינה הינו עד שנת מאסר אחת. אם עשה כן במטרה להכשיל תפיסה של רכוש כאמור, העונש הוא עד 3 שנות מאסר.

תפיסה וחילוט: חוק המאבק בטרור קובע הוראות חילוט רחבות, כדלהלן:

חילוט שיפוטי בהליך פלילי: בית המשפט רשאי לצוות כי נוסף על כל עונש, יחולט רכוש, הכולל בין היתר, רכוש לאחר הרשעה בעבירת טרור, רכוש של ארגון טרור לאחר הרשעה בניהול ארגון טרור, רכוש שהתגלה לאחר מתן גזר דין, אשר אילו התגלה לפני מתן גזר הדין היה ניתן לבקש חילוטו כאמור.

תפיסה וחילוט מנהלי: שר הביטחון רשאי להורות בצו על תפיסה זמנית של רכוש וכן לצוות על חילוט רכוש שלגביו ניתן הצו, הכולל בין היתר, רכוש של ארגון טרור או של פעיל טרור, רכוש שמיועד לביצוע עבירת טרור חמורה, אם שוכנע שהדבר דרוש כדי לסכל פעילות של ארגון טרור ולפגוע ביכולתו לקדם את מטרותיו או כדי לסכל עבירת טרור חמורה, רכוש שנעברה בו עבירת טרור חמורה או ששימש במישרין לביצוע עבירה זו, רכוש שהושג כשכר או כתגמול בעד ביצוע עבירת טרור חמורה, או יועד להיות שכר או תגמול כאמור. שימוש בסמכות המנהלית נעשה, על פי רוב, כאשר אין אפשרות לחלט את הרכוש בהליך הפלילי, אם בשל כך שהוחלט לא להגיש כתב אישום או בשל כך שהראיות הנוגעות לרכוש אין ניתנות להגשה בהליך הפלילי.

המלצה 6 של ארגון FATF - קובעת הוראות בנושא הטלתן של סנקציות פיננסיות ממוקדות (TFS- Targeted Financial Sanctions) בנושא טרור ומימון. מטרת הסנקציות היא הקפאת כספים או נכסים אחרים הנמצאים בבעלותו של אדם או גוף מוכרז מכוח ההכרזות תחת פרק 7 לאמנת מועצת הביטחון. במסגרת ההמלצות המדינות נדרשות לאמץ את הכרזות מועצת הביטחון של האו"ם בנושא מימון טרור "באופן מיידי". לעמדת ה-FATF מדובר בפרק זמן של מספר שעות ממועד ההכרזה באו"ם, וזאת על מנת לאפשר למדינה להקפיא את נכסיו של הגורם המוכרז באופן מיידי ולמנוע את הברחת הנכסים.

- התשתית המשפטית בישראל שקובעת את מנגנון ההכרזות בתחום מימון טרור, בהתאם לסטנדרטים הבינלאומיים, מוסדרת בחקיקה להלן:
- חוק המאבק בטרור, תשע"ו - 2016
- חוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000
- הצווים שנקבעו מכוח חוק איסור הלבנת הון

הוראות אלו מגדירות את הכלים למאבק במימון טרור וכן מטילות חובות על המוסדות הפיננסיים הנוגעות למניעת מימון טרור ופרוליפרציה, כמפורט להלן:

- הכרזה על ארגון טרור: סימן א' בפרק ב' של חוק המאבק בטרור נותן לשר הביטחון את הסמכות להכריז על ארגון טרור. הכרזה על גוף כארגון טרור מסכלת ומשבשת פעילות פיננסית של ארגון, ומשמשת בסיס להוצאת צווי תפיסה והגבלה כנגד רכוש וכספי טרור.
- הוצאת צווי תפיסה או הגבלה: סעיף 56 בחוק המאבק בטרור מעניק סמכות לשר הביטחון להוציא צווי תפיסה או הגבלה מנהליים המהווים סנקציה כלכלית וכלי אופרטיבי לסיכול ושיבוש מימון טרור ומניעת מעשי טרור.
- בדיקה מול רשימה: בכל התקשרות עם לקוח חדש, בעת עדכון הרשימות ובעת ביצוע פעולות מסוימות, כמפורט בצווי איסור הלבנת הון וכן בהתאם למדיניות משטר הסנקציות, ישווה גורם מפוקח את שם הלקוח, הנהנה, מורשה החתימה ובעל השליטה בחשבון וכן את שמותיהם של צדדים לפעולת העברת כספים אל מול רשימות המוכרזים¹ ויזהה אם קיימת התאמה ביניהם.
- עיכוב פעולה: בהתאם להוראות סעיף 32 לחוק המאבק בטרור, אם זיהה הגורם המפוקח התאמה כאמור, יעכב באופן מיידי כל פעילות בחשבונו של הלקוח, ולא יעשה כל פעולה ברכושו.
- קבלת הנחיות מהמשטרה: בהתאם להוראות סעיף 33 לחוק המאבק בטרור **ידווח הגורם המפוקח לחוליית תיאום הלבנת הון במשטרת ישראל** (Modiincalcali@police.gov.il), ויעביר לה את פרטי הלקוח וכן את פרטי העסקה או הפעולה, וימתין לקבלת הנחיות מהמשטרה בנוגע להמשך פעילות.
- דיווח בלתי רגיל לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור: בהתאם להוראות הצווים שהותקנו מכח חוק איסור הלבנת הון, סעיף 95 לחוק המאבק בטרור, ולפי סעיפים 7 ו-8 לחוק איסור הלבנת הון, **במקביל להעברת הדיווח למשטרה**, יעביר הגורם המפוקח דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור. **הדיווח יכלול את פרטי הלקוח וכן את פרטי העסקה או הפעולה ונסיבותיהן, לרבות אזכור מפורש כי מדובר בדיווח הנוגע למימון טרור, ציון כי הועבר במקביל דיווח למשטרה ושימוש בביטויי המפתח המתאימים.**

על מנת לייעל את תהליכי הבדיקה ולהנגיש את רשימת המוכרזים לגורמים המפוקחים, מפיצה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור את רשימת הגורמים המוכרזים בהתאם להחלטות מועצת הביטחון של האו"ם, בסמוך למועד הכרזתם באו"ם. בנוסף, רשימת המוכרזים ונשואי צווי התפיסה של שר הביטחון מפורסמים **באתר המטה הלאומי ללוחמה כלכלית בטרור** (המט"ל). בדרך זו, הגופים הפיננסיים יוכלו לנקוט בפעולה מידית לאחר ההכרזה, במידה שנמצאה התאמה מול הרשימה.

1 - ראו הכרזות על ארגוני טרור, התאחדויות בלתי מותרות וצווי החרמה באתר משרד הביטחון: https://www.mod.gov.il/Defence-and-Security/Fighting_terrorism/Pages/default.aspx

טיפולוגיות מרכזיות להעברת כספים של גורמי טרור

ארגוני הטרור נדרשים למערכת הפיננסית בכדי לגייס, לנהל ולהשקיע כספים ולבצע תשלומים לפעילים ולגורמים אחרים. "זאבים בודדים" נדרשים למערכת הפיננסית במידה מצומצמת יותר, בעיקר לצורך ביצוע תשלומים קטנים (לדוגמה רכישת חומרים להכנת מטען חבלה) ולעיתים לקבלת מימון בהיקף מצומצם. פרק זה יפרט טיפולוגיות מימון טרור בולטות (בכונת הרשות לפרסם הרחבות ביחס לארבע הטיפולוגיות הבולטות בתחום - חוואלה, אלכ"רים, קריפטו ו-TBTF).

בדומה למלביני הון, ארגוני טרור מתפתחים ומשכללים את שיטות העברת הכספים באופן מתמיד. דו"ח משנת 2015 שפרסם ה-FATF, מצביע על שימוש של ארגוני טרור בשיטות "מסורתיות" (כדוגמת "חוואלה") כמו גם על שימוש בשיטות מתקדמות יותר (מימון באמצעות נכסים וירטואליים). בדו"ח מקיף שפרסם ה-FATF ב-2008, ניתן למצוא התייחסות לטיפולוגיות מימון טרור "קלאסיות".

הרשות ניתחה את מאגרי המידע שברשותה, סקירות ומידע המתפרסם על ידי גופים מקצועיים בינלאומיים בהם, FATF, יורפול ו-FinCEN (היחידה למניעת פשיעה פיננסית בארה"ב) וכן ניהלה שיח מקצועי עם המט"ל. מתהליך זה עולים מספר **דפוסים מרכזיים** המשמשים את גורמי הטרור **לגיוס, ניהול והעברת כספים** באמצעות המערכת הפיננסית המקומית והבינלאומית. דפוסים אלו מפורטים להלן:

"חוואלה"

תיאור כללי

לאורך ההיסטוריה ובמקביל לערוצים פיננסיים פורמליים כגון המערכת הבנקאית, פועל ערוץ חלופי, מבוסס אמון וקשרים, המאפשר העברה והחלפה של כספים שזכה לכינוי "חוואלה" (Hawala). בערבית: העברה/נאמנות, בתת היבשת ההודית השיטה מכונה "הונדי". ארגוני טרור **מרביתם להשתמש ב"חוואלה" כערוץ העברת כספים לפעילים** ולשם העברת כספים שגוייסו לארגון.

שיטה זו מאפשרת קבלת כספים במקום אחר בעולם מבלי שבפועל מבוצעת העברת כספים, אלא על ידי קיזוז יתרות שוטף בין שני חלפנים (נותני שירותים פיננסיים). כאשר לקוח מגיע לחלפן במדינה X ומבקש להעביר כספים לגורם במדינה Y, הכספים לא יועברו בין שני החלפנים במערכת הפיננסית, אלא החלפן במדינה Y ימסור את הכספים לאותו גורם במדינתו ויקזז את הסכום בטבלת התחשבות פנימית שהוא מנהל מול החלפן במדינה X. אחת לתקופה או כאשר גובה החוב עובר סף שהוגדר מראש בין הצדדים, תבוצע העברה בין החלפנים לאיפוס יתרות החוב. העברה זו מבוצעת בין שני החלפנים ואינה כוללת את זהות הנהנים הסופיים שהיו מעורבים בפעולות שיצרו את החוב שקוזז.

מנתונים בינלאומיים (ינואר 2021) עולה, כי עובדים זרים ברחבי העולם מעבירים למעלה משליש מהכנסתם חזרה למדינות מוצאם באמצעות "חוואלה". לפי דו"ח של האינטרפול ו-FINCEN, השיטה רווחת בעיקר בבריטניה, איחוד האמירויות הערביות ובשווייץ. בדו"ח FATF שפורסם בנושא באוקטובר 2013, צוין כי 81% מהמדינות סבורות כי שירות זה בשטחן חשוף במידה רבה לסיכונים של מימון טרור.

בשנים 2021-2022 הוכרז² כארגוני טרור מספר חברות חלפנות מרכזיות ברצועת עזה, כדוגמת חברת החלפנות אלמתחדון שבבעלות משפחת שמלח³, המשמשות להעברות כספים בהיקפים של עשרות מליוני דולרים בשנה, לרבות עבור ארגוני הטרור ברצועה.

לצד ההכרזות, בפעילות משותפת של המט"ל, אמ"ן ושב"כ, נתפסו כספים, רכוש וסחורה של חברות חברות חלפנות אלו ושל סוחרים, גורמים עסקיים ולקוחות שעבדו עם משרדי החלפנות ופעלו כחוליות ב'ציר הקיזוז'.

בחודש יולי 2019 חשפו צה"ל ושב"כ במבצע משותף מנגנון להעברת כספים שהופעל ע"י חלפן כספים עזתי שסייע להעביר כספים בשיטת ה"חואלה" ממפקדת הארגון ברצועת עזה לפעילי חמאס שפעלו באזור רמאללה. הכספים שימשו לתשלום משכורות ולמימון פעולות טרור של הארגון כנגד ישראל משטחי יהודה ושומרון.

בעולם, לפי דו"ח רשמי של ממשלת ארה"ב⁴ שימשה שיטה זו למימון פעילותם של המפגעים בפיגועי ה-11.9 בארה"ב. באוקטובר 2021 חשפו רשויות בגרמניה רשת רחבה שמנתה 67 גורמים ממוצא גרמני, סורי ולבנוני שהעבירה כספים בשיטת "חואלה" מול חלפנים בסוריה וטורקיה (לרבות נותני שירותים בנכסים וירטואליים). באופן זה הולבנו למעלה מ-100 מיליון דולר אשר הועברו בחלקם למימון פעילות טרור.

מימון טרור באמצעות סחר בין לאומי (TBTF - Trade Based Terror Financing)

מימון טרור מבוסס סחר מתייחס לתהליך בו נעשה שימוש בסחר בינלאומי על מנת להעביר ערך בין מקומות שונים בעולם, כאמצעי להסוות כספים המשמשים למימון הסחר כמו גם את זהותו של ארגון הטרור שמקבל בסוף תהליך הסחר את הכספים. בשיטה זו נרכשות סחורות בכספים שנועדו למימון פעילות הטרור, הסחורה נשלחת ליעדה ונמכרת, והתמורה בגין המכירה מועברת לארגון הטרור שעמד מלכתחילה מאחורי המימון.

תיאור כללי

לעיתים נעשה שימוש בסחר באופן דומה להלבנת הון באמצעות מסחר בינלאומי (TBML - Trade Based Money Laundering), כגון ניפוח/הפחתה של הערך האמיתי של הסחורה (Under/Over Valuation) או העברת משלוחי רפאים (Phantom Shipping) בהם מועברים כספים בתמורה למסחר הבינלאומי, בעוד המכילות נשלחו ריקות מתוכן, מלאות בפסולת וכדומה.

2 - לדוגמה הכרזות מספר 377, 368, 262 ברשימות המוכרים של המט"ל <https://nbctf.mod.gov.il/he/Announcements/Pages/nbctfDownloads.aspx>

בישראל זוהתה פרשייה במסגרתה כספים של חמאס, אשר על פי רוב מקורם היה באיראן, הועברו במזומן לחלפנים בטורקיה לשם העברתם לרצועת עזה. במקביל, חלפן עזתי שפעל עבור חמאס בשם חאמד חצ'רי (בעלים של חברת חלפנות שהוכרזה בישראל ונהרג בפעולת צה"ל ב-2019) איתר סוחרים עזתיים שייבאו סחורות טורקיות והיו צריכים לשלם לחברות בגין הסחורה. חצ'רי ביקש מהסוחרים לשלם לו במזומן ואת המזומנים שקיבל העביר לחמאס ברצועת עזה. בד בבד, החלפנים בטורקיה, שקיבלו כספים מחמאס (במעין "חוואלה"), שילמו באמצעותם לחברות הטורקיות בגין הסחורות שייצאו לעזה (להלן תרשים של מסלול הכספים והסחורות).

מימון טרור מבוסס סחר (TBTF) - חמאס ותורכיה

באוגוסט 2021 בפעילות משותפת של המט"ל, אמ"ן ורשות המסים, נתפסו 23 טונות של חטיפי שוקולד במעבר ניצנה בין ישראל למצרים, שיועדו להגיע לרצועת עזה ולפי החשד שימשו כאמצעי להעברת כספים לחמאס. פעילות הסיכול הינה חלק מהמאבק בהתעצמות חמאס המפעיל תשתיות נרחבות למימון טרור באמצעות שיווק סחורות בהן מוצרי מזון בסיסיים, המיועדות למכירה לתושבי עזה, כאשר ההכנסות משמשות למימון פעילות חמאס, כולל זו של הזרוע הצבאית.

במישור הבינלאומי, דו"ח FATF מתאר פרשייה במסגרתה ארגון הטרור "בוקו חראם" (שלוחת אלקאעדה באפריקה) מימן את פעילות פעילי הארגון ברחבי היבשת באמצעות משלוח סחורות, אותן הם מכרו במחירים מופקעים ובתמורה שהתקבלה מימנו את הוצאותיהם.

ארגונים ללא כוונת רווח (אלכ"רים/NPOs)

ארגונים שמטרתם לקדם ולממן מטרות שאינן עסקיות, כגון, סיוע הומניטרי, פעילות למען זכויות אדם ואיכות סביבה. פעילות זו מנוצלת למימון טרור, לעיתים תוך **רמיה ושיטוי**, לעיתים תוך שיתוף פעולה של האלכ"ר ולעיתים כגוף המוקם על ידי ארגון הטרור.

תיאור כללי

ארגונים ללא כוונת רווח ניחנים במאפיינים שונים, אשר הופכים אותם ליעד עבור ארגוני הטרור. הבולטים שבהם כוללים **שימוש רב במזומנים**, פעילות באזורי לחימה וסכסוך המספקת כסות להעברת כספים לאזורים אלו או סמוכים אליהם (למשל, רצועת עזה, סוריה וטורקיה), **אנונימיות** של התורם והסתמכות על מתנדבים המאפשרת לפעילי טרור להסתכן לארגונים או לפעול באמצעותם. שיטוי של ארגון טרור באלכ"ר מתבצע, בין היתר, באמצעות זיוף מסמכים בנקאיים, דיווח על פרויקטים פיקטיביים, זיוף וניפוח חשבונות והטיית מכרזים.

בישראל, נחשפה בשנים האחרונות שורת אירועים בהם ארגון חמאס הסב כספים שמקורם באלכ"רים ונועדו לסיוע הומניטארי לטובת מימון טרור. כך, בין היתר, לפי דו"ח של המשדר לעניינים אסטרטגיים, בשנת 2016 נעצר מנהל אזור בארגון סיוע נוצרי וותיק בשם World Vision ובשנת 2018 הארגון הנורבגי Norwegian People's Aid נקנס ע"י האמריקאים ב-2 מיליון דולר בגין העברת כספים לתנועות נוער שבפועל הגיעו לידי חמאס.

פרשיות מהארץ ומהעולם

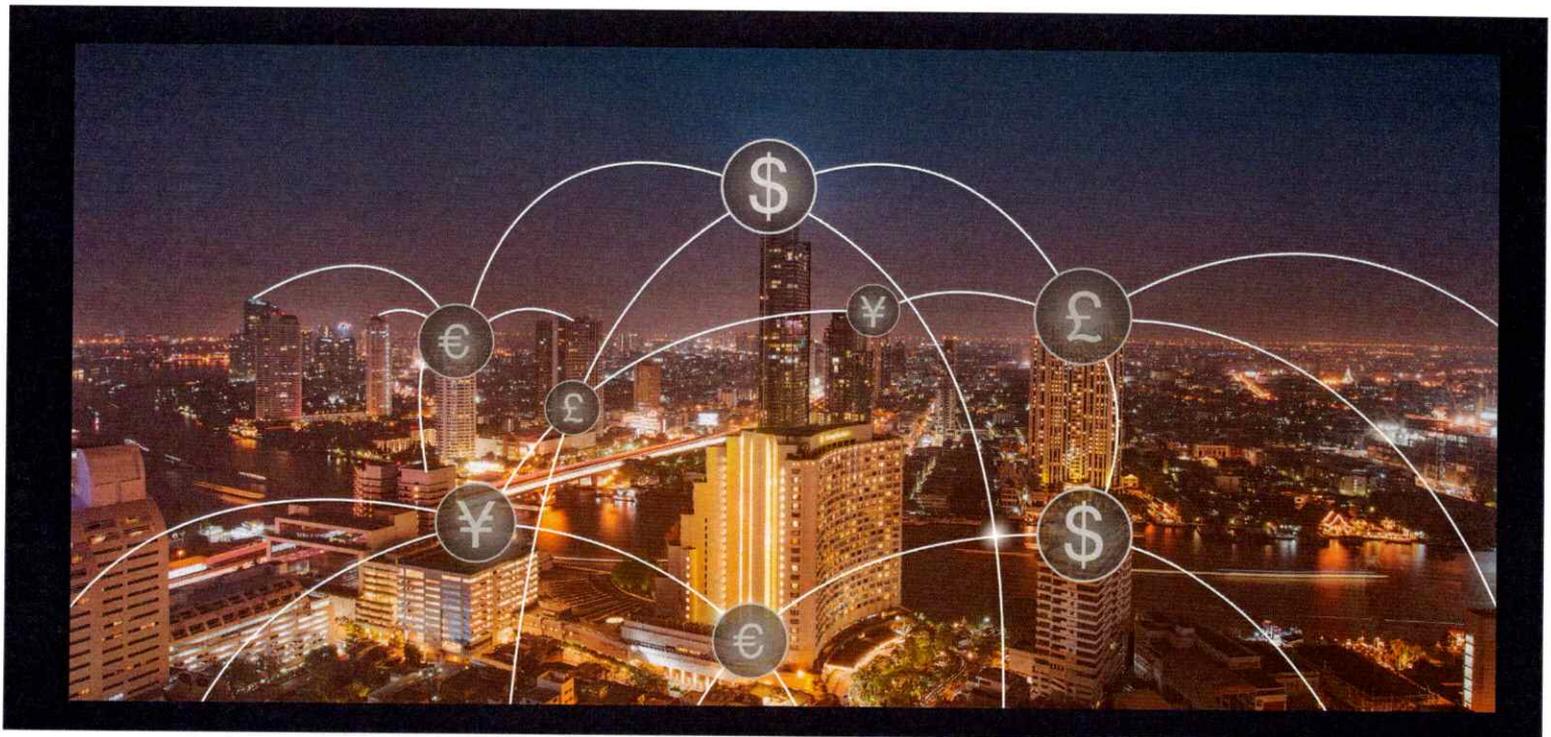
אחת הפרשיות הבולטות והעדכניות הינה של ארגון סיוע ממשלתי בטורקיה בשם TIKA (Turkish Cooperation and Coordination Agency), במסגרתה תנועת החמאס הסתייעה במיוחד מורתג'א, מנהל סניף הארגון הטורקי בעזה לשם קבלת כספים. חקירת שב"כ בעניינו בשנת 2017 העלתה כי במסגרת פעילותו, מורתג'א הכניס לרשימות הנזקקים שמות של פעילים בזרוע הצבאית של חמאס ובני משפחותיהם והעביר מיליוני שקלים לחמאס באמצעות חבילות מזון שנתרמו לאוכלוסיה נזקקת ברצועה ובפועל הגיעו לידי חמאס.

בנוסף, לאחרונה, הכריז שר הביטחון (אוקטובר 2021) על שישה ארגונים של "החזית העממית לשחרור פלסטין" כארגוני טרור בהיותם חלק מרשת ארגונים הפועלים בכסות של ארגוני "חברה אזרחית" בזירה הבינלאומית מטעם החזית העממית (חז"ע), על מנת לתמוך בפעילות, לקדם את מטרותיו ולשמש כמקור מרכזי לפעילותו.

ארגונים אלה, הנשלטים על-ידי החז"ע, קיבלו (תוך שימוש בזיוף ומרמה) סכומי כסף גדולים ממדינות וארגונים בינ"ל. כספים אלו שימשו את החז"ע עבור תשלומים למשפחות אסירים ביטחוניים ו-"שהידים", משכורות לפעילים (שחלקם הועסקו בארגונים אלו), גיוס פעילים, קידום פעילות טרור, התעצמות והסתה לטרור. יצוין, כי מאז ההכרזה ביוני האחרון, מדינות ועמותות באירופה הפסיקו את מימוןן של חלק מהעמותות המוכרות וגופים פיננסיים רבים חדלו מלהעניק להן שירותים.

פרשיות
מהארץ
ומהעולם

בעולם, לרשות למודיעין פיננסי הבלגית הועבר **דיווח בנקאי על פעילות חשודה (STR)** לאחר ניסיון של גורם א' להפקיד מזומן בהיקף משמעותי לחשבון של ארגון צדקה בו הוא מיופה כח, תוך טענה שמדובר במקדמה שתועבר לנוטריון לצורך רכישת נדל"ן. במסגרת החקירה לאחר הדיווח אותרו פעולות רבות במזומן של אותו גורם בחשבון ארגון הצדקה, כולל מחשבונו האישי שהתאפיין גם הוא בהפקדות מזומן רבות והעברות בינלאומיות, בכלל זה לגורם ב' מחוץ לבלגיה. מידע מודיעיני חשף כי גורם ב' וחלק מהאנשים עימם עמד בקשר גורם א' היו מעורבים בפעילויות טרור וכי גורם א' נוצל שלא בידיעתו כערוץ להעברת כספים לפעילי טרור.

נכסים וירטואליים

תיאור כללי

בשנים האחרונות הגיעו היקפי הפעילות בנכסים וירטואליים לעשרות מיליארדי דולרים ביום. מספר המטבעות הוירטואליים על פי Coinmarketcap עומד על כ- 19,980 מטבעות נכון למועד הפרסום.³

התפתחות הטכנולוגיה מאפשרת לשכלל את שיטות המימון והעברת הכספים. ארגוני טרור עושים שימוש בנכסים וירטואליים, תוך ניצול האנונימיות היחסית שנכסים אלו מאפשרים. שימוש זה נעשה לשם גיוס כספים מתורמים ברחבי העולם באמצעות קמפיינים שונים, העברת כספים לפעילים וכן על מנת להחזיק כספים בארנקים דיגיטליים באופן המקשה על איתורם, תפיסתם וחילוטם. במסמך של הפרלמנט האירופאי שפורסם ב- 2018, דירג הארגון טיפולוגיה זו ברמת סיכון גבוהה בהקשרי טרור וקבע כי מדובר בסיכון משמעותי עבור האיחוד האירופאי.

פרשיות מהארץ ומהעולם

המטה הלאומי ללוחמה כלכלית בטרור (המט"ל) פרסם (2021-2022) ארבעה צווי תפיסה על נכסים דיגיטליים המשמשים ארגוני טרור מוכרזים לגיוס תרומות והעברות בינ"ל של כספי טרור שהובילו לחסימת ארנקים דיגיטליים, חסימת חשבונות בזירות מסחר בינלאומיות ותפיסה וחילוט של מטבעות דיגיטליים בהיקף כולל של מעל 3 מיליון ש"ח.

צו התפיסה הראשון הוצא בחודש יולי 2021 כנגד ארנקים אלקטרוניים של 31 ישויות שפעלו בלמעלה מ-20 מטבעות שונים בהיקף של \$250,000, כאשר חודש קודם לכן, התבטא בכיר בחמאס כי היקף התרומות לארגון בביטקוין גדל במאות אחוזים לאחר סבב הלחימה האחרון בעזה (מבצע "שומר חומות", מאי 2021). בדצמבר 2021 חתם שר הביטחון על צו תפיסה כנגד 49 ישויות ונתפסו כספים בהיקף של 2.6 מיליון ₪. בפברואר ובמרץ 2022 חתם שר הביטחון על צווי תפיסה נוספים בסך עשרות אלפי שקלים, מ-12 חשבונות דיגיטליים, הכוללים כ-30 ארנקים דיגיטליים של גורמים עסקיים שסייעו לחברות חלפנות מוכרזות.

בארה"ב, באוגוסט 2020 הכריז משרד המשפטים האמריקאי כי **סיכל שלוש תשתיות שונות של ארגוני טרור לגיוס⁴ כספים באמצעות נכסים וירטואליים**. במסגרת הפעילות, הרשויות בארה"ב הצליחו לתפוס נכסים וירטואליים בשווי של מיליוני דולרים בלמעלה מ-300 ארנקים דיגיטליים שונים, השביתו ארבעה אתרי אינטרנט ומספר חשבונות ברשתות החברתיות ששימשו לגיוס כספים עבור ארגוני הטרור באמצעות מימון המונים. הרשויות בארה"ב הצליחו להתחקות אחר התורמים והחלו בחקירה כנגד התורמים האמריקאיים.

פרשיה זו מציגה, בין היתר, התפתחות ולמידה של ארגוני הטרור את תחום הנכסים הוירטואליים. בתחילת הקמפיין תנועת החמאס פרסמה כתובת אחת לתרומות (בבורסת קריפטו מפוקחת בארה"ב), אך הבינה במהרה כי כספים אלו חשופים להקפאה ולפיכך פורסמה כתובת משתנה⁵ של ארנק פרטי לתרומות, כדי להקשות על הרשויות להקפיא את הכספים.

3 - ראה <https://coinmarketcap.com/all/views/all/> Coinmarketcap הינו אתר הסוקר את המטבעות הוירטואליים בעולם.

4 - גדודי עז א-דין אלקאסם (הזרוע הצבאית של חמאס), המדינה האסלאמית ואל-קאעדה.

5 - ברקוד (QR) אשר כל סריקה שלו מייצרת כתובת חדשה לקבלת התרומות.

העברות כספים באמצעות תשלומי שכר

תיאור כללי

הרשות הפלסטינית (הרש"פ) משלמת לאסירים ביטחוניים הכלואים בישראל משכורות בסכומים אשר גדלים בהתאם למשך תקופת המאסר, ומבטיחה לאסירים הכנסה יציבה ואיכות חיים גבוהה גם לאחר שחרורם מהכלא. בנוסף, משלמת הרשות סכומים גבוהים לבני משפחותיהם של מי שנהרגו במהלך ביצוע פעולות טרור ("שהידים") ולמי שנפצעו במהלך ביצוע פעולות טרור.

משכורות אלו שהרש"פ משלמת (שהחלו עוד בתקופת האינתיפאדה השנייה ע"י יאסר עראפת) הועברו בעבר (עד 2020) באופן ישיר וגלוי ע"י הרש"פ תחת סעיף תקציבי של "המשרד לענייני אסירים", אך כיום הסעיף התקציבי שונה בכדי שהיא תוכל להסתיר מגופים בינלאומיים התומכים בה, כמו גם מישראל, כי היא מעבירה שכר לפעילי טרור. (לדוגמא, בקונגרס האמריקאי אושרה ב-2018 הצעת חקיקה המונעת העברת סיוע לרש"פ כל עוד היא משלמת שכר למחבלים וגם ביהמ"ש העליון בישראל אישר לאחרונה (10 אפריל 2022) את האפשרות להטיל אחריות על הרש"פ בגין פעילויות טרור שלא היתה מעורבת בהן בשל התשלום לבני משפחות המפגעים).

פרשיות
מהארץ

בדצמבר 2019, שר הבטחון דאז, נפתלי בנט, חתם, לראשונה, על צו תפיסה לכספים בהיקף של מאות אלפי שקלים שהרשות הפלסטינית העבירה ל-8 מחבלים אזרחי ישראל (ובני משפחותיהם) בגין פיגועי טרור שבוצעו. ככלל, המט"ל פעל בשנת 2019 להוצאת צווי תפיסה חתומים ע"י שר הביטחון (56/19, 57/19, 58/19) וחילוט כספים של 95 אסירים פעילים, אסירים משוחררים ומיופי כוחם אשר הינם אזרחים ישראליים ומקבלים תגמול מהרש"פ בעבור מעשי הטרור שלהם.

שימוש בחברות עסקיות "לגיטימיות" להחזקת והעברת כספים. לארגוני הטרור הגדולים, בהם גם חמאס וחזבאללה, מעריך נרחב של חברות עסקיות בחו"ל (בעיקר במדינות אפריקה, טורקיה והמזרח התיכון), אשר חלקן אף הוכרז לאחרונה בסנקציות אמריקאיות, ומנהלות פעילות עסקית בינלאומית לגיטימית, לרוב בענפים "מסורתיים" (נדל"ן, חקלאות, תעשייה וכו') תוך **הסתרת העובדה משותפיהם העסקיים כי בעלי השליטה האמיתיים הינם ארגוני טרור**. כפי שעולה מהפרסום התקשורת, גופי הטרור משתמשים בחברות אלו ליצירת רווחים שמועברים בעת הצורך לתקציביהם, כפלטפורמה להעברות כספים בינלאומיות (לדוגמא, עסקה פיקטיבית בין טורקיה לסודאן) ולקבלת תרומות במסווה של פעילות עסקית (לדוגמא, רכישת קרקעות במחיר הנמוך משווי הריאלי בשוק) וכ"קרן חסכון" לעיתות משבר (לדוגמא, לאחר מבצע "צוק איתן").

בד בבד, ישנן **טיפולוגיות נוספות** המשמשות את ארגוני הטרור להעברות כספים באמצעות המערכת הפיננסית, כשהבולטות בהן:

מימון המונים - פעילי טרור ברחבי העולם מנצלים פלטפורמה זו⁶ ומנהלים קמפיינים לגיוס תרומות ברשתות חברתיות ובאתרי אינטרנט על מנת להגיע לקהל תומכים רב ככל הניתן, לגייס כספים בצורה קלה ויעילה ולהעבירם אל היעד. ישנם מקרים בהם הפרויקט המגייס הנו פיקטיבי והתורמים אינם מודעים לכך שהכספים ישמשו למטרות של מימון טרור. כך, למשל, היחידה למודיעין פיננסי בקנדה מצאה כי פעילי טרור מבצעים שימוש רב באתרי מימון המונים קטנים ופחות נפוצים שמשאבי הניטור שלהם מוגבלים.

מזומן - ארגוני הטרור מרבים להשתמש במזומן לצורך פעילותם השוטפת, כמו גם להבריוח מזומנים בין מדינות שונות. כך, פורסם כי תנועת החמאס הבריחה במשך שנים רבות מזומנים **במנהרות ממצרים** לרצועת עזה (ערוץ שדערך נוכח תפיסות רבות של הרשויות במצרים).

6 - מימון המונים הינו כלי המשמש לגיוס כספים ותמיכה במיזמים עסקיים, פרויקטים חברתיים, ומהווה אפיק להשקעות והלוואות, דרך קמפיינים הפונים לתומכים פוטנציאליים רבים. לסקירת הרשות (ינואר 2022) בנושא: <https://www.gov.il/he/departments/news/impa-crowdfunding-doc-05012022>

מסחר מקוון - כפי שהוזכר בסקירת הרשות בנושא, מלביני הון וגורמי טרור משתמשים במסחר קמעונאי מקוון לטובת הלבנות הון והעברות כספים לפעילים. אחת הדוגמאות לכך הינה כי גורמי ארגון המדינה האסלאמית (דאע"ש) העבירו ביניהם סכום של 1200 דולר באמצעות עסקה פיקטיבית למכירת מדפסת שבוצעה בזירת מסחר מקוונת.

משחקי מחשב (גיימינג) - בחלק ממשחקי הרשת קיים מטבע דיגיטלי לשימוש במשחק, כאשר במשחקים הפופולריים נוצרו שווקי משנה גדולים שמאפשרים המרה של כספי המשחק למטבעות (לרוב למטבעות קריפטו, אך לעיתים גם ל-FIAT⁷). לפי דו"ח FATF, מבוצע שימוש בגיימינג לשם מימון ארגוני טרור ימני. יצוין, כי בשלב זה לא אותר ברשות מידע המצביע על שימוש בשיטה זו ע"י ארגוני טרור שפועלים כנגד ישראל.

שימוש בזהב - דו"ח FATF בנושא סחר בזהב משנת 2015 עומד על כך כי ארגוני טרור משתמשים בסחר לגיטימי בזהב כאמצעי להעברת כספים, כמו גם כמקור מימון עבור הארגון. במסגרת זאת, מובאת בדו"ח דוגמה של ארגון טרור בקולומביה שהשתלט על מכרה זהב, מכר את תוצריו לסוחרים מקומיים במזומן, ובתמורה השתמש לרכש של ציוד לטובת פעילותו של הארגון. בישראל, בודקים ביטחוניים של רשות המעברים במעבר כרם-שלום עצרו (מרץ 2021) הברחה חריגה של 13 מטילי זהב (במשקל 7 ק"ג) מעזה שנועדו לשטחי הרשות הפלסטינית והוסתרו בתוך ארגוני עגבניות. המטילים נתפסו באמצעות צווי תפיסה של שר הביטחון והועברו ליחידת החילוט במשרד המשפטים.

7 - FIAT – מטבעות (דוגמת דולר וארו) שמונפקים ע"י ממשלות ואינם מגובים בסחורה (דוגמת זהב).

פעילותה של הרשות בזירת המאבק בטרור ומימונו: פרשיות בולטות

פעילות פיננסית של הפלג הצפוני של התנועה האסלאמית בקשר עם חמאס

בנובמבר 2015 הכריז שר הביטחון על הפלג הצפוני של התנועה האסלאמית כהתאחדות בלתי מותרת וצוין כי היא תנועת-אחות לארגון הטרור חמאס. במסגרת זאת, הוכרו פעילים מרכזיים ומשמעותיים בתנועה האסלאמית וצוין כי ההכרזה תחול על כל גוף או מוסד המשתייכים לתנועה האסלאמית. כפועל יוצא מכך, חל איסור על עשיית פעולה ברכוש במטרה לאפשר, לקדם או לממן פעילות של הפלג הצפוני של התנועה האסלאמית, וכן במטרה להסתיר ולהסוות את העובדה שהרכוש שייך לתנועה האסלאמית. בהמשך להכרזה, שר הביטחון חתם על **צו לתפיסת כספים ורכוש** (לרבות חשבונות בנק) של 17 עמותות ומוסדות המשתייכים לתנועה.

התנועה האסלאמית, אשר כפי שנכתב בדברי ההסבר להכרזה, במשך שנים חלק ממימונה הגיע מקרנות המזוהות עם חמאס, הפעילה עשרות עמותות ישראליות שונות שאפשרו **קידום אינטרסים של החמאס**⁸ בתוך שטחי ישראל באמצעות הכנסת כספים מחו"ל, כפי שעלה לדוגמא בחקירת שב"כ בעניינו של מחמוד טועמה (פעיל חמאס חו"ל) למימון פעילות קונקרטיה בהר הבית ובירושלים.

מאפיין בולט של התנועה, היה עיסוקה בחיי היומיום באמצעות עמותות בתחומי הרווחה, החינוך והבריאות. פעילות הכוללת הקמת בתי ספר, מימון אנשי דת, קיום מערך הסעות, מתן מלגות לסטודנטים וכיו"ב. במסגרת פעילותה, הועסקו בתנועה גם עו"ד ורו"ח, אשר שיוו לה תדמית חוקית והקשו על רשויות האכיפה בישראל להצר את צעדיה.

חרף ההכרזה, כפי שעולה מחקירת שב"כ (מאי 2017), שלוחותיה של התנועה האסלאמית המשיכו לפעול באמצעות אפיקי מימון והעברות כספים חלופיים, לרבות מחו"ל, תוך שימוש בטיפולוגיות של הלבנת הון דוגמת שימוש העברות מזומנים (בהיקפים של למעלה מ-200,000 ₪) כדי לטשטש את פעילותם ושימוש בעמותה שקשריה לתנועה האסלאמית הוצנעו.

על רקע זה, הגישה בשנת 2017 פרקליטות המדינה, יחד עם המשטרה וכוחות הביטחון ובתרומה משמעותית של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, מספר כתבי אישום⁹ כנגד ארגונים ויחידים הפעילים בפלג הצפוני של התנועה האסלאמית וכנגד תאגידים המזוהים עם התנועה. כתבי האישום כללו עבירות נגד ביטחון המדינה, שעניינן חברות ופעילות בארגון טרור, וביצוע פעולות ברכוש אסור למטרות טרור והלבנת הון. החקירה הצביעה, בין היתר, על פעילות בסכומים גבוהים מול חשבונות בחו"ל, מרביתה בהסוואה של תרומות ובאמצעות חשבונות של עמותות שונות בישראל ובחו"ל.

8 - להרחבה על הקשר בין עמותות של התנועה האסלאמית לחמאס, ראו לדוגמא:
• עא 3343/05 סנדבאד טאהאה נ' מדינת ישראל (פרוטוקול של בית המשפט העליון ביחס לערעור של שני גורמים אשר ניהלו עמותות וארגוני צדקה של התנועה האסלאמית והעבירו כספים לטובת החמאס)

• כתבה של השב"כ ביחס לפעילות, לרבות מימונית, של התנא"ס לקידום אינטרסים מוצהרים של חמאס:
<https://www.shabak.gov.il/publications/Pages/shotef290114.aspx>

9 - ראו:

• ת"פ 24190-05-17 - מדינת ישראל נ' מוצטפא דיאב אנבריה ואח'
• ת"פ 24190-05-17 - מדינת ישראל נ' מוצטפא דיאב אנבריה ואח'

פעילות עמותה עבור ארגון טרור בחזות של ארגון הומינטארי

מדובר בפרשייה מסועפת כנגד עמותה ופעילי טרור שהפעילו אותה בחשד לפעילות מימון טרור **במסווה של ארגון הומינטארי** הפועל להקמה וניהול של מוסדות לימוד ומתן מלגות. על פי החשד, הארגון הוקם במקומו של גוף אחר שהוכרז כהתאחדות בלתי מותרת ובשל כך, פעילותו נאסרה ונכסיו הוקפאו. הארגון החדש היווה מעטפת לגיטימית למראית עין להמשך פעילות התנועה האסלאמית לסיוע לטרור ע"י כספי צדקה הנתרמים בשטחי איו"ש ובעולם, המשמשים בחלקם לתמיכה בטרור כאשר הם משולמים לפעילי טרור, למתאבדים, לאסירים ולבני משפחותיהם.

בזכות הנראות החיצונית התמימה לכאורה של הארגון, נרשמה הצלחה בגיוס כספים רבים מארגונים הומינטאריים ותומכי זכויות אדם בעולם. הכספים שגויסו הועברו דרך חשבונות בנקים בינלאומיים שנקשרו לעמותה או לבעלי התפקידים בה. בחלק מהמקרים **הגופים הפיננסיים הצליחו לזהות קשר של בעלי התפקידים באותה העמותה, ובכלל זה שליחים ואנשי כספים, לארגונים מוכרזים שנקשרו לתנא"ס או לגופים שנחשדו בעבר בפעילות ביטחונית כנגד ישראל.**

המידע הפיננסי הצביע על פעילות אינטנסיבית במזומנים וכן פעילות מול חלפנים שונים ברשות הפלסטינאית. על פי החשד, אחת השיטות בהן נעשה שימוש להעברת כספים מהעמותה לשטחים הייתה **הברחה פיזית של מזומנים** השייכים לחברות וגורמים עסקיים דרך **מעברי גבול**, ולאחר מכן הטמעת המזומנים במחזור הכספים העסקי על מנת לשוות להם כסות לגיטימית.

פעילות פיננסית הקשורה לגורמים החשודים בהסתה לטרור

לאור האיסור הפלילי על הסתה למעשי טרור, הקבוע בחוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016, כוחות האכיפה והביטחון משקיעים מאמצים נרחבים על מנת לאתר ולעצור מסיתים לטרור. מאמצים אלו כוללים, בין היתר, הפעלת מודיעין ופעילות אופרטיבית כנגד המסיתים ומסייעיהם. אתגר זה התעצם בשנים האחרונות כתוצאה מהגידול בכוחן של הרשתות החברתיות והמעבר לפעילות בעולם המקוון.

בשנים האחרונות ניכרת עליה במספר כתבי האישום על הסתה לאלימות ולטרור. כמו כן, נרשמה עליה במספר המעצרים המנהליים של גורמים שזוהו על ידי מערכות המודיעין כמפגעים פוטנציאליים, על בסיס ניטור תכני רשת.

כחלק מהמאמץ הלאומי למאבק בפעילות זו, הרשות לאיסור הלבנת הון לוקחת חלק בגיבוש תמונת המודיעין בכל הנוגע לפעילות פיננסית המבוצעת על ידי גורמים החשודים בהסתה לטרור ושל נכסים וישויות שנקשרים אליהם. לשם כך עושה הרשות שימוש בכלי תחקור ויכולות טכנולוגיות מתקדמות מהטובות הקיימות היום בעולם המודיעין הפיננסי (FinInt).

ככלל, מידע על פעילות פיננסית אשר מעלה חשד לפעילות הקשורה להסתה לטרור מדווח לרשות לאיסור הלבנת הון בהתאם לחובות החלות על גופים פיננסיים, לפי חוק המאבק בטרור ועל פי צווים מכוח חוק איסור הלבנת הון. יודגש, כי חלק ניכר מדיווחים אלה מציף דגלים אדומים שזוהו על ידי הגופים הפיננסיים ביחס לפעילות של לקוחותיהם, כיוון שאלו נקשרו לפעילות הסתה וטרור בתקשורת ובמידע גלוי.

במקרה בו מועבר מידע מהותי המעלה חשד לעבירות הסתה, פעילות מימון טרור או חשש לפגיעה בביטחון המדינה, מידע זה יועבר לרשויות האכיפה וגופי הביטחון, על פי הוראות הדין, באופן קפדני ומבוקר במטרה לסייע באופן מירבי לביצוע חקירות יעילות ומוצלחות בתחום זה.

דגלים אדומים: איתור ומניעת פעילות פיננסית הקשורה לטרור

הדגלים האדומים המפורטים מטה נועדו לסייע בזיהוי פעילות אשר יתכן והיא קשורה לתשלומים בגין מימון טרור ולהעביר דיווח בלתי רגיל בגין הפעילות החריגה לרשות. כמו כן, דגלים אדומים אלו נועדו לחזק את ההיכרות והמודעות הציבורית לתופעה ומאפייני הפעילות הפיננסית הקשורים עמה.

יובהר, כי דגל אדום בא להצביע על אפשרות קיומה של פעילות מימון טרור, אך **אין בקיומו כדי להעיד כי בהכרח מבוצעת פעילות זו**. ככל שקיימים דגלים רבים יותר כן גובר החשש כי מדובר בפעילות בעלת זיקה למימון טרור. יודגש, כי הרשימה שלהלן אינה מהווה רשימה מלאה או סגורה.

- **פעילות חריגה של ארגונים ללא כוונת רווח** - בדגש על ארגונים בעלי זיקה למדינות או טריטוריות בסיכון גבוה לפעילות מימון טרור. זיקה, בהקשר זה, לגבי בעלי תפקיד, מוטבים, פעילות פיננסית, מיקום הארגון, פעילות מול אזורים בסיכון וכו'.
- **פעילות חריגה המבוצעת על ידי בני משפחה של גורמים מוכחים או על ידי גורמים בעלי זיקה לישות המוכרת.**
- **פעילות חריגה של העברות בנקאיות** - כמו גם **משיכות מזומנים בהיקף גבוה המבוצעת על ידי ארגונים בינלאומיים**, הפועלים בשטח הרש"פ ורצועת עזה.
- **לקוח מבצע פעילות מול נש"פים הפועלים במדינות ו/או טריטוריות בסיכון גבוה.**
- **רישום עמותה או חברה אשר פרטי הרישום או מאפייניה דומים לישות שהוכרה בגין פעילות טרור** - לדוגמא, שם דומה/כתובת זהה/בעלי תפקידים דומים וכו'.
- **העברות כספים תכופות בשיטת ה"חוואלה"**, ובמיוחד באמצעות נש"פים הממוקמים במדינות בסיכון - שיטה זו כאמור לעיל מהווה אחת מהטיפולוגיות המרכזיות להעברת כספים ע"י ארגוני טרור.
- **כרטיסים נטענים ("פריפייד")** - טעינת כרטיס נטען ומשיכת מזומנים בסמוך (חשד גבוה יותר אם כל הסכום נמשך בבת אחת) ו/או גורם בודד המחזיק מספר רב של כרטיסים.
- **ייבוא סחורות מחו"ל ומכירתן באזורי עימות**, כאשר התשלום בגין הסחורה מבוצע ע"י צד ג'.
- **פעילות פיננסית חריגה המבוצעת על ידי ישות המייצאת סחורות לאזורי עימות או לאזורים בסיכון לפעילות מימון טרור.**
- **פתיחת חשבון ומיד לאחר מכן פעילות פיננסית ענפה למטרות הומינטאריות.**
- **העברות נכסים וירטואליים הקשורים לגורמים הנחשדים כבעלי חשיפה גבוהה לארגוני טרור - זאת באמצעות יישום ה"TRAVEL RULE" המנחה לתיעוד מלא של שרשרת העברת הנכסים.**
- **שימוש בביטויים ומספרים בהעברת כספים, אשר קיימת אינדיקציה כי הם קשורים לטרור** - לדוגמא העברות כספים לארגונים שבשמן אינדיקציה לקשר לטרור (לדוגמא - שם של שהיד מפורסם או מילה דוגמת "ג'יהאד") או שהסכומים המועברים הינם בעלי משמעות מיוחדת לארגוני טרור (לדוגמא הספרות 311 שמייצגות את ה-Ku Klux Kan), כפי שעולה לדוגמא בסקירת FATF על ארגוני ימין קיצוני המשתמשים לעיתים רבות בביטויים (במלל או במספר) כדי לציין את השתייכותם.
- **רכש חריג של מוצרים דואליים המיועדים לאזורים בסיכון** - בהם מוצרי חקלאות שיכולים לשמש גם בהכנת מטעני חבלה או לחלופין מוצרי מתכת שיכולים לשמש להרכבת רקטות.

חשוב לנו לשמוע את דעתכם ודעתכן על הסקירה,
בסקר קצר: <https://survey.gov.il/he/publication-review-2022>

עדכונים נוספים ניתן למצוא:

בעמוד הלינקדאין

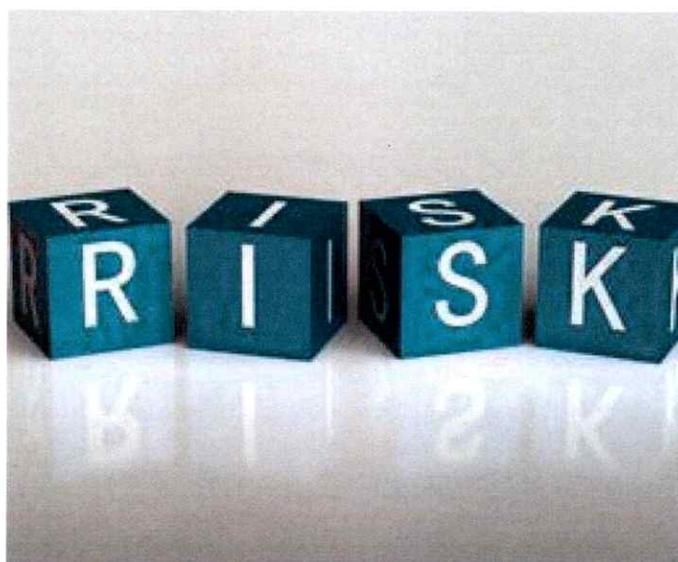
בעמוד הפייסבוק

באתר שלנו

- נוסח פומבי -

ממצאי סקר סיכונים לאומי בתחום מימון טרור

2017

הקדמה

בשנים האחרונות הולכת וגוברת ההכרה הבינלאומית בחשיבות סיכול ערוצי מימון הטרור, כחלק בלתי נפרד מן המאמץ המתמשך לסכל פעילות טרור. ארגון טרור חייב מקורות מימון על מנת לממש את כלל פעילותו ומטרותיו. בלא מקורות מימון יתקשה הארגון להתקיים ולהוציא את מטרותיו אל הפועל, בלא מקורות מימון לא יוכל הארגון להפעיל את אנשיו, לכלכלם, לציידם, וכן יתקשה להכין ולשמר תשתית ארגונית המשמשת להשגת מטרות אלו.

מסמך זה מרכז את עיקר ממצאי סקר הסיכונים הלאומי בתחום מימון טרור בישראל (שאינם מסווגים) ונועד לזהות ולהעריך את הסיכונים בתחום מימון טרור במדינת ישראל מתוך ההבנה כי ללא מימון לא ניתן לבצע פעילות טרור ומשכך יש לנקוט צעדים נרחבים ומגוונים למניעת מימון הטרור מלכתחילה.

סקר הסיכונים בוצע על ידי כלל הרשויות העוסקות במניעת טרור ומימון טרור (מ"ל, שב"כ, מוסד, אמ"ן, משטרה, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשות המסים, משרד הבטחון, משרד האוצר, משרד החוץ) ונועד לסייע להבנת הסיכון הפוטנציאלי של תופעות אלה למערכת הפיננסית ולבטיחון הלאומי, ולהכיר את הפעולות הננקטות על ידי המדינה כדי להתמודד עם סיכונים אלה לרבות התשתית המשפטית העדכנית בעניין. בנוסף, הערכת הסיכונים נועדה לשמש כבסיס לקביעת מדיניות וסדרי עדיפויות בתחום מימון טרור ולהקצאת משאבים בצורה יעילה.

כל אחד מסיכוני מימון טרור שזוהו אופיין ודורג בהתאם לחיקף האיום שהוא מהווה (היקף התופעה וחומרתה ומקור המימון), ובמקביל נסקרו אמצעי ההתמודדות שקיימים במדינה כדי להתמודד עם האיום ובהתאם לממצאים אלה, שוקלל הדירוג הסופי של כל הסיכונים שזוהו.

ניתן להצביע על מספר מקורות המימון מרכזיים המשמשים ארגוני טרור: (א) מדינות וישויות תומכות טרור להן קיימת יכולת ארגונית לאסוף ולהעמיד כספים ולהפכם זמינים לשימושם של ארגוני הטרור. (ב) תרומות מהאוכלוסייה הרחבה (כגון תרומות שבועיות בבתי תפילה, הוראות קבע וכדומה) או מיחידים בעלי ממון. (ג) מימון עצמי של ארגוני הטרור על ידי פעולות עסקיות כשרות לכאורה, כאשר חלק מן ההכנסות או הרווחים מופנה למטרות אחרות. (ד) ביצוע פעולות בלתי חוקיות שונות, הלבנת הכספים שמקורם בעבירה והעברת הכספים, כולם או חלקם, לצורך מימון הפעילות של הארגון.

העברת הכספים לארגוני טרור נעשית בשתי דרכים עיקריות: האחת, הברחת רכוש דרך מעברי גבול לרבות באמצעות פעילות מסחר, והשנייה נסמכת על מנגנוני העברת כספים הכוללים שירותים קורספונדנטים, נותני שירותי מטבע, כרטיסים נטענים וכרטיסי אשראי זרים.

סיכוני מימון טרור

1. מדינות וישויות מממנות טרור

אופי האיום במימון שמקורו במדינות זרות מתבטא בהעברת כספים לטובת מימון פעילותם של ארגוני טרור, תשלום עבור כלל התשתיות של הארגון, תמיכה בפעילות היקפית המסייעת לפעילות הארגונים ובמימון ארגוני צדקה הפועלים מטעם ארגוני הטרור כחלק ממערך ה-"דעווה".

האיום הוכר כאיום ייחודי הואיל ותמיכה מדינתית מספקת תמיכה נוספת מעבר לסיוע הכספי, כמו סיפוק מחסה במקום בו הארגון יוכל למקם את בסיסיו, ובנוסף היא כוללת תמיכה צבאית לרבות אימון וחימוש בהיקף העולה על זה שמסוגל לספק גוף פרטי.

מבחינת היקף התופעה וחומרתה, ככלל נראה כי בשנים האחרונות היקפו של אפיק מימון זה כמגמה בינלאומית מצטמצם, לאור הרצון של מדינות שבעבר לא קיימו יחסים פתוחים עם מדינות המערב לפתח איתן כעת קשרי מסחר, וכן חשש מהטלת סנקציות עקב ייחוס פעילות ארגוני הטרור למדינות אלו. יחד עם זאת, מבחינת ישראל איום זה נשאר משמעותי, שכן למרות צמצום המגמה העולמית, ניכר כי חלק משמעותי מתקציבם של ארגוני טרור מרכזיים דוגמת חמאס וחיזבאללה עדיין מגיע ממדינות שמקורו במדינות וישויות זרות. להערכת הרשויות, המדינות והטריטוריות העיקריות שממנות את ארגוני הטרור שפועלים נגד מדינת ישראל, הינן איראן, תורכיה, קטאר, לבנון, סוריה, סעודיה והרשות הפלשתינאית.

יש להדגיש כי מימון שמקורו במדינות זרות אינו עובר דרך צירי העברה שנמצאים תחת תחולת המשפט הישראלי, ואינם מושפעים מהרגולציה הישראלית (קרי, אין שימוש במערכת הפיננסית בישראל). כמו כן, מנגנוני ההכרזה על ארגונים הפועלים נגד ישראל ממתן את הסיכון הנובע מכך.

2. תרומות, ארגוני צדקה ודעווה

אופי האיום כולל מערך איסוף כספים דרך תרומות הן במסגרת עממית בלתי מאורגנת, והן במסגרת ארגוני צדקה מוסדרים. עיקר הפעילות מתבצעת בעיקר בכנסים ובמסגדים כחלק מפעילות הדעווה. איסוף תרומות דרך מנגנוני הדעווה ודרך מנגנונים נוספים אינו בלתי חוקי כשלעצמו, ומשכך האיום מתאפיין בקושי אינהרנטי מאחר ועל מנת שהרשויות יוכלו לתפוס, להקפיא או לחלט כספים שמקורם בפעילות זו, עליהן להוכיח את יעד הכספים (קרי, שיועדו למימון טרור) ולא את מקורן, זאת בניגוד למצב שכספים מגיעים מפעילות בלתי חוקית אחרת.

ארגוני טרור עושים שימוש במנגנון הדעווה במטרה להרחיב ולבסס את מעמדם, ודרך כך להטמיע את עקרונותיהם כמו צדקת המאבק אותו הם מקיימים כנגד יעדים ישראלים, והחדרת רעיונות רדיקליים כמו "הג'יהאד". בבסיס עיקרון זה עומדת תפיסה לפיה

השקעה בחינוך לערכי האסלאם ובפעילות חברתית עשויה לתת את פירותיה, גם אם לא בטווח הזמן המידי. ארגוני הטרור עושים שימוש באנשי דת אסלמיים כגון אימאמים ומטיפים במסגדים, ועושים שימוש בכספי הצדקה שנאספים דרכם למטרותיהם.

אחד הגורמים המרכזיים שעושה שימוש במנגנון הדעווה, בתרומות ובארגוני צדקה למימון פעילותיו הוא ארגון חמאס. כספי הצדקה משמשים למימון מוסדות הארגון ומטרותיו במסגרת המאבק בישראל, לרבות העברת מסרים לציבור בדבר האג'נדה של הארגון, הסתה נגד ישראל ועידוד לביצוע פעולות טרור נגדה, ותמיכה במפגעים ובבני משפחותיהם המקבלים שלל הטבות כגון מענקים וקצבות חודשיות. על פני הדברים, נועדה פעילות הדעווה להקנות חינוך וערכים אסלאמיים לציבור הפלסטיני במטרה לקרבו לדת. בפועל, מטרת חמאס היא להרחיב ולבסס את מעמד התנועה בציבור הפלסטיני, לקרבו לרעיונותיה האידאולוגיים, לרבות הגייהאד נגד ישראל, ואף לצרף תומכים ומשתתפים לפעולות הטרור מטעמה.

עיקר גיוס התרומות מתבצע דרך מערך התרומות בחו"ל, שם פועלות קרנות צדקה ייעודיות המהוות חלק ממערך המימון הגלובאלי של ארגוני הטרור. הקרנות מגייסות מדי שנה במצטבר עשרות מיליוני דולרים עבור פעילות הארגונים ומזדהות עם האג'נדה שלהם. החל משנת 2001 שינו קרנות אלה את דפוס פעולתן והקימו מסגרת ארגונית בינלאומית, הפועלת תחת "הנהלה משותפת", והנקראת "קואליציית הצדקה", המאגדת את כלל הקרנות התומכות בחמאס..

מקור מרכזי נוסף, הוא תרומות מאנשים פרטיים. אנשי עסקים עשירים שהרוויחו את הונם בנסיבות שונות, בוחרים לעיתים לעשות שימוש בהונם במטרה לממן ארגוני טרור מסיבות אידאולוגיות.

חלק מארגוני הצדקה אינם מודעים לייעוד הכספים אותם הם תורמים. לעיתים הכספים מועברים לאוכלוסייה המקומית וייעוד הכספים הוא תמיכה בהם במגוון נושאים. עם זאת, פעמים רבות ארגוני טרור מנצלים את ארגוני הצדקה וסוחטים את הקהילה המקומית במטרה לקבל את הכספים שקיבלו מארגוני הצדקה, או מתחזים בעצמם לאוכלוסייה במצוקה במטרה לקבל את הכספים.

באשר להיקף התופעה ולחומרתה, על-פי ההערכות, מימון פעילות ארגוני טרור והפעילויות ההיקפיות לפעילותם דרך מערכי תרומות שונים הנה תופעה משמעותית המהווה מקור מרכזי לכספים שבהם עושים הארגונים השונים שימוש.

נקודות התורפה בהקשר של תרומות, ארגוני צדקה ודעווה כוללות מעבר של הפעילות הפיננסית הקשורה למימון טרור מהסקטור הפיננסי הלגיטימי לשיטות אלטרנטיביות להעברת כספים שאינן נשענות על המערכת הפיננסית, בין היתר, נוכח תהליך ההכרזות. שיטות אלה קשות לאיתור וניטור באמצעות החקיקה והרגולציה הקיימת. בנוסף, לעיתים ישנם קשיים משפטיים ופוליטיים בהוכחת הקשר בין פעילות הומניטארית

לטרור, למרות שקביעות בתי המשפט מכירות בקשר בין מערך הדעווה לתמיכה בפעילות טרור.

3. גיוס כספים דרך פעילות עסקית

אופי האיום כולל ניהול חברות עסקיות שונות במדינות זרות, חלקן בעלות פעילות עסקית לגיטימית וחלקן חברות קש דרכן מתבצעות השקעות והעברות כספים. מטרת השימוש בחברות להסוואת הכספים כפולה: הן הסתרת יעד הכספים במטרה למנוע הפללה בעבירות לפי החקיקה האוסרת על מימון טרור והן הסתרת מקור הכספים.

בנוסף, נמצא קשר בין ניהול תאגידי עסקיים שונים המנהלים פעילות חוקית לבין מימון טרור, כך שעסקים מסוג זה מנהלים את עסקם למטרת רווח ובאופן חוקי לחלוטין, תוך שהן בוחרות לנייד אחוז מסוים מתוך רווחיהם למימון פעילויות טרור. מימון כאמור יכול שיתבצע בשל טעמים אידיאולוגיים של מנהלי החברות או במקרים שבהם מלכתחילה החברה הוקמה ופעלה במטרה לממן טרור עוד מהיום התאגדותה. בין העסקים שעושים בהם שימוש נפוץ למימון טרור כוללים עסקים למסחר בכלי רכב, מסעדות וחברות המתמחות במסחר בינלאומי.

השימוש בגופים עסקיים לגיטימיים לכאורה מאפשר ניצול של מערכות פיננסיות ועסקיות בארץ ובעולם לטובת פעילות מימון טרור. יחד עם זאת, באשר להיקף התופעה וחומרתה, ההערכה היא שתופעה זו לא מהווה מקור משמעותי למימון פעולות הטרור עצמן או למימון התשתית ההיקפית לפעולות הארגונים.

4. פעילות פלילית

אופי האיום כולל גיוס כספים באמצעים פליליים שונים, כאשר נמצא קשר ייחודי בין מספר פעילויות פליליות למימון טרור, כאשר רובן של העבירות הפליליות קשורות לפעילות הטרור עצמה (דוגמת סחר בלתי חוקי בנשק, הברחת שוהים בלתי חוקיים), לצד קשר למספר מצומצם של פעילויות פליליות "קלאסיות" (דוגמת סחר בסמים, הברחה וסחר בסחורות גנובות).. בנוסף, הקשר בין פשע מאורגן ככלל, וסחר בסמים בפרט, לבין ארגוני טרור, קיים וידוע בעולם מזה שנים. אחת הפעילויות הפליליות המרכזיות שארגוני טרור עושים בהן שימוש לצורך מימון טרור הוא הברחת סחורות וסחר בהן. החל ממוצרים קטנים בהיקף פעילות עסקית נמוך כמו סיגריות ומוצרי טבק, ועד מוצרים יקרי ערך בהיקפי פעילות עסקית נרחבים כמו עתיקות ונכסים תרבותיים.

מבחינת היקף התופעה וחומרתה, ההערכות הן כי פעילות פלילית "קלאסית" (שאינה קשורה לפעילות טרור) לא מהווה אחד המקורות המרכזיים למימון טרור. ייתכן שהחסבר לכך נעוץ בעובדה שניוד כספים שמקורם בפעילות פלילית קשה יותר, בשל הצורך להלביןם כדי להשתמש במערכת הפיננסית. כמו כן, מאחר ופעילות זו קשורה לגורמים מוכרים גם בהקשרי הלבנת הון, השימוש שעושים ארגוני טרור בכספים

ממקורות אלו מוגבל, וזאת לאור אמצעי הבקרה שכוללים גם את המשטר החוקי למניעת איסור הלבנת הון.

5. הברחת כספים במעברי גבול ובפעילות מסחר

אופי האיום כולל העברת כספים במעברי הגבול באמצעות בלדרים (כאשר הכספים עוברים במזומן או בזהב), העברות כספים תחת מכסת פעילות סחר לגיטימית, או הסוואת כספים באמצעות סחורות ("ציר קיזוז" – העברת תמורת העסקה לארגוני טרור). נוכח העובדה כי הברחת כספים במעברי גבול מהווה עבירה פלילית כשלעצמה, בין אם ייעודה הוא מימון טרור ובין אם לאו, ניתן להתמודד עם תופעה זו לא רק דרך מנגנוני המאבק במימון טרור, אלא ניתן להשתמש גם במשטר איסור הלבנת הון.

עיקר האיום נסוב סביב ניסיונות להעביר כספים משטח מדינת ישראל לתוך הגדה המערבית או רצועת עזה, במטרה שיגיעו לארגוני הטרור השונים. עם זאת, קיימת גם תופעה של ניסיונות להברیح כספים לתוך מדינת ישראל עצמה, במצב בו מקור הכסף בפעילות שהתרחשה מחוץ לארץ, וייעודה הוא מימון טרור כנגד ישראל מתוך שטחה, או משטח הגדה המערבית או רצועת עזה.

מטרה נוספת להברחת כספים היא ניתוק שרשרת הפעולות החשבונאיות, כך שהעברת הכספים ממדינה למדינה תקשה על זיהוי מקור הכספים. בנוסף, הברחת כספים דרך מעברי הגבול יכול שתעשה במטרה לחמוק מחובות הדיווח ובכך להימנע מזיהוי הפעולה מכוח משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור. איום זה מתקיים ביתר שאת בישראל משום שבתחומי הרש"פ משגשגת כלכלת שוק מבוססת מזומנים המאפשרת לארגוני הטרור לעשות בו שימוש ללא יכולת של המערכת הפיננסית לזהות פעולות אלה, במיוחד מאחר שבתחומי רצועת עזה אין למדינת ישראל פיקוח, מלבד לשליטה במעברי הגבול.

מבחינת היקף התופעה וחומרתה, הרי שמדובר בתופעה נפוצה וארגוני הטרור עושים במנגנון זה שימוש תכוף, הגם שסכומי הכסף שמועברים דרך מנגנון זה הינם סכומים נמוכים.

נקודות התורפה כוללות הברחות כספים מאזורים בהם קיימת כלכלה המבוססת על מזומן, עם זאת, קיימים אמצעי בקרה שנועדו להתמודד עם כך. האחד, מנגנון דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון על פעילות במזומן וכן על העברות למדינות וטריטוריות בסיכון מוגבר בהקשר של מימון טרור (בסך כספי נמוך של 5,000 ₪); השני, חובת הדיווח על כספים במעברי הגבול בכניסה וביציאה מהמדינה, לרבות במעברי הגבול היבשתיים.

6. מנגנוני העברות כספים

ארגוני טרור משתמשים במנגנוני העברת כספים שונים של המערכת הפיננסית וביניהם, בנקאות קורספונדנטית, נותני שירותי מטבע, כרטיסים נטענים וכרטיסי אשראי זרים.

השימוש במערכת הבנקאות הקורספונדנטית הישראלית לשם העברת כספים לבנקים ברשות הפלסטינאית יוצר סיכון למימון טרור הנובע מהקושי לברר את מקור הכספים ויעדם, וכן מהסיכונים המובנים בפעילות מול הרשות הפלסטינאית. למעשה, קיים חשש שהמערכת הבנקאית הישראלית תנוצל להעברת כספים לגורמי טרור. כמו כן, מאחר וכיום לא מתקיימים שירותי בנקאות מול בנקים ברצועת עזה, גורמים הנמצאים בעזה עשויים להשתמש בחשבונות "צל" בבנק פלשתינאי בגדה לצורך פעילות סחר ופעילות מול בנקים בישראל. כספים אלה, עשויים לעבור מחשבונות אלה לישראל לטובת מימון טרור. מנגנון העברת הכספים באמצעות בנקאות קורספונדנטית הינו חיוני לקיום קשרי הכלכלה הישראלית והכלכלה הפלשתינאית וליציבות הכלכלה הפלשתינאית התלויה בכלכלה הישראלית. אולם, מנגנון זה מעורר קשיים מבחינת האפשרות להתחקות אחר זהות יוזמי ההעברה והמוטבים הסופיים.

השימוש בנותני שירותי מטבע לשם ביצוע פעולות פיננסיות בין הרשי"פ והרצועה לבין ישראל, מהווה אף הוא סיכון למימון טרור. הסיכונים המובנים בפעילותם של נותני שירותי מטבע (פעילות עתירת מזומן, העמדת נכסים בינ"ל בדרך של קיזוז, אסדרה חלקית של הפעילות ועוד) עשויים לגרום לניצולם לרעה בידי גורמי טרור. כרטיסים נטענים וכרטיסי אשראי המקושרים לחשבונות בחו"ל מהווים אף הם חלק בלתי נפרד מהתשתית הלוגיסטית של גיוס תרומות והעברת כספים. זאת, בנוסף להונאות כרטיסי אשראי וגניבת פרטי כרטיס האשראי לצרכי גיוס כספים ממקורות בלתי חוקיים.

אמצעי בקרה

1. החקיקה שקדמה לחוק המאבק בטרור

בשנת 2005 נחקק חוק איסור מימון טרור. חוק זה נועד להעמיד את ישראל בשורה אחת עם המדינות הנאבקות במימון הטרור הבינלאומי ולהבטיח כי החקיקה הישראלית עומדת בסטנדרטים הבינלאומיים שנקבעו בהקשר זה. החוק עסק בעיקרו בשני היבטים: קביעת עבירות בקשר למימון טרור ומתן כלים מנהליים ושיפוטיים לשיפור יכולת המלחמה במימון הטרור על היבטיו השונים. חקיקה זו השלימה את העבירות הקבועות בתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 ובפקודה למניעת טרור, תש"ח-1948. הוראות החוק קבעו, בין היתר, כדלקמן:

הגדרת מעשה טרור - הגדרת מעשה טרור המבחירה, בין היתר, כי גם תגמול בדיעבד של מעשה טרור הינו פעולה אסורה של מימון טרור; אפשרות הכרזה על ארגון טרור ביני"ל גם אם אין לפעילותו זיקה לישראל. בדומה לדרישות ישראל ממדינות העולם כי יפעלו כנגד מימון טרור גם אם פעולות הטרור עצמן מתבצעות במזרח התיכון, כך גם ישראל מחויבת לפעול כיום כנגד מימון טרור באשר הוא, גם במקרה בו לא קיימת זיקה לישראל.

קביעתן של עבירות פליליות - העבירות שנכללו בחוק כללו: עשיית פעולה ברכוש במטרה לאפשר, לקדם או לממן ביצוע של מעשה טרור, או לתגמל בעבור ביצוע של מעשה טרור או במטרה לאפשר, לקדם או לממן פעילות של ארגון טרור מוכרז או של ארגון טרור; עשיית פעולה ברכוש שיש בה כדי לאפשר, לקדם או לממן ביצוע של מעשה טרור, או לתגמל בעבור ביצוע של מעשה טרור אף אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את מעשה הטרור או התכוון לבצעו, וכן פעולה ברכוש טרור או ברכוש שהוא תמורתו הישירה, או הרווח הישיר מרכוש טרור; אי מסירת דיווח לרשויות על ידי אדם שהתבקש לבצע פעולה ברכוש והיה לו חשד סביר כי הכספים מיועדים למימון טרור.

קביעת חובת דיווח - נקבעה חובת דיווח מקבילה למשטרה ולרשות על פעולות הנתשדות כפעולות ברכוש טרור, או שיש בפעולה ברכוש כדי לאפשר, לקדם או לממן ביצוע של מעשה טרור, או לתגמל בעבור ביצוע של מעשה טרור.

קביעת הוראות חילוט - חוק איסור מימון טרור קבע הוראות חילוט רחבות, כמפורט להלן: חילוט חובה לאחר הרשעה בעבירה לפי סעיפים 8-9 לחוק זה; חילוט רשות לאחר הרשעה של רכוש שהנאשם מימן או נתן בלא תמורה לאחר; חילוט רשות לאחר הרשעה בעבירה לפי סעיפים 8-9 של רכוש הקשור בעבירה; וחילוט רכוש בהליך אזרחי שלא בעקבות הליך פלילי.

2. חוק המאבק בטרור

ביום 15.6.2016 מליאת הכנסת אישרה בקריאה שנייה ושלישית את חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 להלן: "חוק המאבק בטרור", או "החוק" שמטרתו שיפור וייעול הכלים העומדים לרשות המדינה בהתמודדות עם איומי הטרור מולם היא ניצבת. החוק מייצר מסגרת משפטית מקיפה הכוללת סמכויות מהותיות הפלילי, המנהלי והאזרחי שהיו פזורות עד עתה בדברי חקיקה שונים ורבים.

החוק כולל, בין היתר, הרחבה של הגדרת "ארגון טרור" כך שזו תכלול מעתה הן ארגוני טרור במובנם הקלאסי והן "ארגוני מעטפת", שאינם מבצעים מעשי טרור באופן ישיר אולם מעודדים ומאפשרים את פעילותם.¹ החוק כולל מנגנוני הכרזה על ארגוני טרור המיועדים להחליף את אלו הקיימים כיום בפקודת מניעת טרור; בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945; ובחוק איסור מימון טרור, תשס"ה-2005. הליך ההכרזות החדש שנקבע בחוק כולל שני מסלולים: האחד, הכרזה של שר הביטחון על ארגון טרור או על ארגון "מעטפת"; והשני, הכרזה של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על פעיל טרור זר או על ארגון טרור זר שהוכרזו ככאלה מחוץ לישראל.²

החוק קובע שורה של עבירות פליליות חדשות הקשורות לארגוני טרור וביניהן ניהול של ארגון כזה וחברות בו; עמידה בראש ארגון טרור; מילוי תפקיד ניהולי או פיקודי בארגון טרור; הכוונת חברי הארגון לביצוע פעולות טרור; גילוי הזדהות עם ארגון טרור; הסתה לטרור; אי מניעת טרור; איום בביצוע מעשה טרור; הכנה לביצוע מעשה טרור; אימונים או הדרכה למטרות טרור; ובנוסף מחליף את העבירות שהיו קבועות בעבר בחקיקה שקדמה לחוק וקובע עבירות מקבילות במקומן כגון: איסור פעולה או עסקה בנשק, בחומר מזיק או במיתקן רגיש למטרות טרור; איסור פעולה ברכוש למטרות טרור; איסור פעולה ברכוש טרור; הפרת חובת דיווח על רכוש טרור; הפרת חובת דיווח על רכוש של ארגון טרור מוכרז.

החוק מתמיר את הענישה בגין פעילות טרור ובגין סיוע לפעילות שכזו ואף קובע כי ניתן יהיה להחזיק חשוד בעבירות טרור במעצר של 48 שעות טרם הבאתו בפני שופט לצורך דיון מעצר וכי ניתן לעכב את זכות ההיוועצות שלו בעורך דין למשך פרק זמן זה. החוק גם מאפשר שימוש באמצעים שונים למניעת טרור, לרבות חילוט כספים ורכוש מיחידים וארגונים החשודים בעבירות טרור.

החוק נכנס לתוקף ביום 1.11.2016 ובמקביל לכניסתו לתוקף בוטלו, בין היתר, פקודת מניעת טרור, חוק איסור מימון טרור וחוק סדר הדין הפלילי (עצור החשוד בעבירת ביטחון) (הוראת שעה), התשס"ו-2006 ועשרות תקנות הנכללות בתקנות ההגנה לשעת חירום.

3. כלים רגולטורים בתחום איסור מימון טרור

כלי רגולטורי משמעותי במאבק במימון טרור הנם צווי איסור הלבנת הון ומימון טרור המוטלים על גופים פיננסים ועסקיים. באופן כללי, הצווים הנ"ל מפרטים חובות זיהוי לקוחות, השוואת פרטי הזיהוי של הלקוחות מול רשימת המוכרזים, וכן חובת דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, לרבות ביחס לפעילות מול מדינות בסיכון וכן לפעילות הנחזית כפעילות של פעיל או ארגון טרור, לצד דיווחים רגילים על פעילות במזומן וכן על העברות למדינות וטריטוריות בסיכון מוגבר בהקשר של מימון טרור (בסך כספי נמוך של 5,000 ₪). נציין, שחובת הבדיקה מול הרשימה

¹ סעיף 2 לחוק המאבק בטרור, התשע"ז-2016.

² לאחר השלמת הערכת הסיכונים הלאומית ועד פרסומו של מסמך זה, תוקן חוק המאבק בטרור, כך שבוטל הליך ההכרזה על ידי ועדת שרים, ובמקומו ניתנה הסמכות לשר הביטחון לאמץ הכרזות של פעילי וארגוני טרור שהוכרזו ככאלה מחוץ לישראל.

מחייבת את הגופים המפוקחים לעכב את ביצוע הפעולה, במקרה של הצלבה מול רשימת המוכרזים, ולפנות למשטרה לקבלת הנחיות, ובמקביל להעביר על כך דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.

חוק איסור הלבנת הון מסמיך את הרשות לאיסור הלבנת הון להעביר מידע ממאגר המידע שברשותה, לגופי ביטחון המנויים בחוק (שב"כ, מוסד, אמ"ן, מלמ"ב) הן ביוזמתה והן על בסיס בקשה, וזאת לצורך מניעה וחקירה של פעילות של ארגוני טרור וארגוני טרור מוכרזים, של מעשי טרור ושל מימון ארגונים או מעשים כאמור, מניעת סחר עם האויב, מניעת פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע או של פגיעה בביטחון המדינה.

רשומות

ספר החוקים

2016 ביוני 23

2556

י"ז בסיוון התשע"ו

עמוד

898	..... חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016. תיקונים עקיפים: פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948 - ביטול חוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005 - ביטול חוק סדר הדין הפלילי (עצור החשוד בעבירת ביטחון) (הוראת שעה), התשס"ו-2006 - ביטול תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 חוק האזרחות, התשי"ב-1952 - מס' 12 חוק משכן הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968 - מס' 16 חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשל"ל-1970 - מס' 33 פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 - מס' 50 חוק העונשין, התשל"ז-1977 - מס' 123 חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 - מס' 18 חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 - מס' 84 חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 - מס' 178 חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995 - מס' 23 חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 - מס' 13 חוק איסור הקמת מצבות זיכרון לזכר מבצעי מעשי טרור, התשנ"ח-1998 חוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998 - מס' 11 חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 - מס' 13 חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 - מס' 15 חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 - מס' 99 חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 - מס' 5 חוק הסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים, התשס"ט-2008

16. (א) דיוני הוועדה המייעצת יהיו בדלתיים סגורות.
 (ב) הוועדה המייעצת תנהל פרוטוקול של דיוניה; הפרוטוקולים יהיו חסויים וגילויים יהיה אסור, למעט מידע שהוועדה קבעה, לאחר ששמעה את עמדת ראש רשות הביטחון, כי אין מניעה להביאו לידיעת המבקש או לידיעת הציבור.
 (ג) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
17. (א) החלטה של שר הביטחון, של ועדת השרים או של הממשלה, לפי העניין, בעניין הכרזה, ביטולה או ביטול ביטולה, תיכנס לתוקף במועד פרסום הצו על כך, ואולם הכרזה זמנית לפי סעיף 4 תיכנס לתוקף במועד קבלת ההחלטה על ההכרזה.
 (ב) הכרזה על ארגון טרור לפי פרק זה תעמוד בתוקפה לגבי אותו ארגון, גם אם כינויו, סמליו או מבנהו שונה לאחר ההכרזה.
18. (א) הודעה על צו בעניין הכרזה של שר הביטחון, ועדת השרים או הממשלה לפי פרק זה או בעניין ביטול הכרזה כאמור תפורסם באתר האינטרנט של משרד הביטחון.
 (ב) שר הביטחון, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע דרכים נוספות על האמור בסעיף קטן (א) להבאת דבר ההכרזה או הביטול, לפי העניין, לידיעת חבר בני האדם שהוכרז עליו שהוא ארגון טרור או לידיעת האדם שהוכרז עליו שהוא פעיל טרור, ולידיעת הציבור.
19. (א) בכל הליך משפטי, לרבות הליך משפטי לפי חוק זה, לא יזדקק בית משפט לטענה כי חבר בני אדם או אדם שהוכרז לפי הוראות פרק זה אינו ארגון טרור או פעיל טרור, לפי העניין, או לטענה שעניינה בטלותה של הכרזה על ארגון טרור או על פעיל טרור, וסעיף 76 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984¹⁶, לא יחול לעניין זה.
 (ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכות בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, לפי סעיף 15(ג) ו-(ד) לחוק-יסוד: השפיטה¹⁷.

פרק ג': עונשין

סימן א': עבירות

20. העומד בראש ארגון טרור או המנהל אותו או הנוטל חלק בהכוונה של ארגון הטרור בכללו, במישרין או בעקיפין, דינו – מאסר 25 שנים; היה הארגון ארגון טרור שפעילותו כוללת גם ביצוע עבירות רצח, דינו – מאסר עולם ועונש זה בלבד.
21. המנהל פעילות של ארגון טרור או הנוטל חלק בהכוונה של פעילותו, דינו – מאסר 10 שנים; היתה הפעילות פעילות פלילית, דינו – מאסר 15 שנים.
22. (א) חבר בארגון טרור, דינו – מאסר חמש שנים.
 (ב) חבר בארגון טרור הנוטל חלק בפעילות הארגון, או חבר כאמור המבצע פעילות בעבור הארגון או במטרה לקדם את פעילותו, דינו – מאסר שבע שנים.
 (ג) המגייס, במישרין או בעקיפין, חבר לארגון טרור, דינו – מאסר שבע שנים.
23. הנותן לארגון טרור שירות או המעמיד לרשותו אמצעים, ויש במתן השירות או בהעמדת האמצעים כדי לסייע לפעילות הארגון או לקדמה, דינו – מאסר חמש שנים, אלא אם כן הוכיח שלא היה מודע לכך שהארגון הוא ארגון טרור; לעניין זה, "היה מודע" – לרבות חשד ונמנע מלברר.

¹⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

¹⁷ ס"ח התשמ"ד, עמ' 78.

(ד) אין נפקא מינה אם הפעולה או העסקה כוונה לביצוע מעשה טרור מסוים או בלתי מסוים.

31. (א) העושה פעולה ברכוש במטרה לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או במטרה לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה או במטרה לסייע, לקדם או לממן פעילות של ארגון טרור, דינו – מאסר עשר שנים או קנס פי עשרים מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.
- (ב) לעניין סעיף קטן (א) –

(1) די שיוכח כי הפעולה נעשתה לאחת המטרות המפורטות בו אף אם לא יוכח לאיזו מהן;

(2) "לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור" – אף אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את עבירת הטרור או התכוון לבצעה.

32. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים או קנס פי עשרה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(1) פעולה ברכוש שיש בה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה גם אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את העבירה או התכוון לבצעה; לעניין פסקה זו, די שיוכח כי עושה הפעולה היה מודע לכך שמתקיימת אחת האפשרויות האמורות גם אם לא יוכח איזו מהן;

(2) פעולה ברכוש של ארגון טרור או רכוש הקשור לעבירת טרור חמורה;

(3) מעביר רכוש לארגון טרור.

(ב) העושה פעולה ברכוש של אדם, בהיותו מודע לכך שאותו אדם הוא פעיל טרור כאמור בפסקה (1) להגדרה "פעיל טרור" בסעיף 10, או שקיימת לגביו או לגבי ארגון שהוא נוטל חלק פעיל בו הכרזה לפי סעיף 11, חוקה שעשה כן ביודעו שיש בפעולה כאמור כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה, או לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה, לפי העניין, אלא אם כן הוכיח שלא ידע כאמור.

(ג) לעניין סעיף זה לא יראו אדם כמי שנמנע מלברר את טיב ההתנהגות או את דבר אפשרות קיום הנסיבות לעניין סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין, אם התקיימו כל אלה:

(1) עיכוב הפעולה לצורך בירור טיב ההתנהגות או קיום הנסיבות לפי הוראות סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין וכן לצורך דיווח לפני ביצוע הפעולה לפי הוראות סעיף 33, היה בו, בנסיבות העניין, כדי להכביד הכבדה של ממש על פעילותו העסקית;

(2) בסמוך לאחר ביצוע הפעולה ברכוש, דיווח על הפעולה ברכוש, לפי הוראות סעיף 33, ופעל לפי הנחיות משטרת ישראל לגביה; השר לביטחון הפנים, בהתייעצות עם שר המשפטים, יקבע את המועד והדרך למתן הנחיות המשטרה.

(ד) (1) הוראות סעיף זה לא יחולו על סוגי פעולות ברכוש או על פעולה מסוימת, אשר לעשייתן ניתן היתר מראש מאת שר האוצר, בהתייעצות עם שר הביטחון והשר לביטחון הפנים.

(2) הודעה על מתן היתר לפי סעיף קטן זה, המיועד לציבור בלתי מסוים, תפורסם ברשומות; שר האוצר רשאי לקבוע דרכים נוספות להביא את דבר מתן ההיתר לידיעת הציבור.

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

31 באוגוסט 2015

949

ט"ז באלול התשע"ה

עמוד

1067 ..... הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"ה-2015

הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"ה-2015

פרק א': מטרה והגדרות

- מטרה 1. מטרתו של חוק זה לקבוע הוראות בתחום המשפט הפלילי והמינהלי לרבות סמכויות אכיפה מיוחדות, לצורך מאבק בטרור ובכלל זה לשם –
- (1) מניעת הקמתם, קיומם ופעילותם של ארגוני טרור;
- (2) מניעה וסיכול של עבירות טרור המבוצעות בידי ארגוני טרור או יחידים;

והכול בשם לב למאפיינים של ארגוני הטרור ועבירות הטרור, לסיכון הצפוי מהם לביטחון מדינת ישראל, לתושביה ולסדרי השלטון בה, ולמחויבותה של מדינת ישראל למאבק בטרור ברוח האמנות הבין-לאומיות שהיא צד להן, תוך איזון עם מחויבותה של מדינת ישראל לזכויות האדם ולאמות המידה המקובלות בתחום זה במשפט הבין-לאומי.

דברי הסבר

התקיימותם ופעילותם של ארגוני הטרור, מניעה וסיכול של פעילות טרור, פגיעה בתשתית הארגונית והפיננסית המזינה אותה, וכמובן – תפיסת העבריינים והבאתם לדין, והכול בשם לב למאפיינים המיוחדים של פעילות הטרור, כמתואר לעיל, לקשיים בהתמודדות עם תופעות פשיעה מיוחדת זו ולסיכון שהיא טומנת בחובה לביטחון מדינת ישראל ותושביה ולסדרי השלטון בה.

בקביעת ההסדרים המוצעים נעשה מאמץ לאזן כראוי בין עוצמת הכלים בתחום המשפט הפלילי והציבורי, הנדרשים להתמודדות אפקטיבית עם הסיכונים החמורים שיש בפעילות טרור לשם שמירה על ביטחון הציבור והמדינה, לבין מחויבות המדינה לשמירה על ערכי הדמוקרטיה ועל זכויות האדם. המחויבות לזכויות האדם מגבילה את מידת הפגיעה האפשרית בהן כתוצאה מהתמודדות עם סיכוני הטרור, ומחייבת מציאת איזון נכון בין השאיפה למנוע טרור ולהביא לדין את מבצעי, לבין החובה לשמור על זכויות הפרט ועל חירותו. יפים לעניין זה דבריו של נשיא בית המשפט העליון (בדימוס), אהרון ברק:

"המאבק בטרור צריך להיעשות תוך איזון ראוי בין שני ערכים ועקרונות נוגדים. מחד גיסא, מונחים הערכים והעקרונות הקשורים לביטחון המדינה ואזרחיה. זכויות אדם אינן יכולות להצדיק בכל מקרה ובכל מצב פגיעה בביטחון המדינה... מאידך גיסא, מונחים הערכים והעקרונות הקשורים לכבוד האדם וחירותו. ביטחון המדינה לא יכול להצדיק פגיעה, בכל מקרה ובכל מצב, בזכויות האדם. ביטחון המדינה אינו היתר בלתי מוגבל לפגוע בפרט. ... כל נקודת איזון שתקבע בין ביטחון לחירות תטיל מגבלות כאלה או אחרות, הן על הביטחון והן על החירות. אין לקיים איזון ראוי כאשר זכויות האדם מקבלות את מלוא ההגנה, כאילו אין טרור; ואין לקיים איזון ראוי כאשר ביטחון המדינה מקבל את מלוא ההגנה, כאילו אין זכויות אדם. האיזון והפשרה הם מחיר

פרק א': מטרה והגדרות

סעיף 1 מטרת החוק המוצע לתת בידי רשויות המדינה כלים מתאימים בתחום המשפט הפלילי והציבורי, לשם התמודדות עם איומי הטרור שבפניהם ניצבת מדינת ישראל, וזאת בשל ייחודה של תופעת פשיעה זו, הבא לידי ביטוי בעוצמת הפגיעה שלה מחד גיסא, ובקושי להיאבק בה בשל היקפה ומורכבותה מאידך גיסא. עוצמת הפגיעה של הטרור באה לידי ביטוי בכך שמלבד הפגיעה הישירה שהוא מסב לחיי אדם ולשלמות הגוף, יוצר הטרור אפקט פסיכולוגי של פחד ותחושת איום בקרב הציבור כולו ומערער את שגרת חייו של הציבור לאורך זמן.

הקושי להיאבק בטרור נובע מכך שלמעשה מדובר באויב רב-פנים הפועל בשיטות מגוונות וכלפי יעדים שונים. כך, למשל, פעיל טרור עשוי לפעול באופן עצמאי או להשתייך לארגון טרור, פעולת טרור עשויה להתבצע באמצעות כלי נשק קונבנציונלי, בלתי-קונבנציונלי או בכל אמצעי אחר, יעדי הטרור עשויים להיות אנשים או רכוש, מטרה מוגדרת מראש או שרירותית וכן הלאה.

יתרה מכך, ככל שמדובר בארגוני טרור, הרי שהקושי להיאבק בהם נובע גם ממאפיינים טיפוסיים של אותם ארגונים, כגון: מבנה מסועף ומבוזר, היררכיה פנימית וחלוקת תפקידים בין החברים, התפרשות על פני שטחים גאוגרפיים נרחבים, וכן קבלת תמיכה חומרית ומורלית מידי גורמים בציבור התומכים בפעילותם, ואשר חוסר נכונותם לשתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק, מכביד על האפשרות לאסוף חומר ראיות גלוי וקביל לצורך העמדה לדין של המעורבים בפעילות טרור ובארגוני הטרור.

לצורך התמודדות עם תופעת פשיעה חמורה ומורכבת זו, מוצע לתת בידי רשויות החוק מגוון כלים בתחום המשפט הפלילי והציבורי, שתכליתם היא מניעת

"אזור תשתית טרור" – אזור מחוץ לשטח ישראל, שממנו מבוצעים דרך קבע או בתכיפות גבוהה מעשי טרור המכוונים נגד מדינת ישראל או תושביה, לרבות פעולות הכנה של מעשי טרור כאמור; לעניין זה, תעודת שר הביטחון שבה נקבע כי באזור מסוים מחוץ לשטח ישראל, מתקיימים התנאים שבהגדרה זו, תשמש ראיה כי האזור האמור הוא אזור תשתית טרור, אלא אם כן הוכח אחרת;

"ארגון טרור" – חבר בני אדם שהוא אחד מאלה:

(1) ארגון טרור מוכרז;

(2) חבר בני אדם המבצע מעשה טרור או עבירת טרור חמורה כהגדרתה בסעיף 49, או הפועל במטרה לאפשר או לקדם ביצוע מעשה טרור או עבירה כאמור, שאינו ארגון טרור מוכרז;

דברי הסבר

מימון טרור), המגדירה ארגון טרור כ"חבר בני אדם שפועל לביצוע מעשה טרור או במטרה לאפשר או לקדם ביצוע מעשה טרור". להגדרה זו נוסף גם ארגון המבצע או פועל לקידום ביצוע של "עבירת טרור חמורה" כהגדרתה בסעיף 49 המוצע, וזאת בהתאם לקביעתן של "עבירות טרור" חדשות וייחודיות במסגרת החוק המוצע. עם זאת מוצע להגביל את הגדרת "ארגון הטרור" רק לגבי ארגון הפועל לביצוע עבירות טרור חמורות – להבדיל מכלל עבירות הטרור, שכן הצעת החוק כוללת גם עבירות שחומרתן פחותה יחסית, ושאינן מלמדות, בהכרח, על מניעיו או הזדהותו האיריאולוגית של המבצע.

פסקה (א) בסיפה של ההגדרה המוצעת, זהה לאמור כיום בפסקאות (1) עד (3) להגדרה בחוק איסור מימון טרור, והיא מבחירה כי אין נפקא מינה אם חברי הארגון יודעים את זהות החברים האחרים אם לאו, אם הרכב חברי הארגון קבוע או משתנה, אם הארגון מבצע גם פעילות חוקית ואם הוא פועל גם למטרות חוקיות. הטעם להבהרה זו נעוץ במאפייניהם המבניים של ארגוני הטרור השונים – ביזור התפקידים בארגון בין גורמים רבים, עריכת שינויים מבניים בארגון באופן תכוף, ערוב פעילותו הבלתי-לגיטימית של הארגון בפעילותו הלגיטימית – אשר מטרתם להקשות על זיהוי ארגוני הטרור, המעקב אחריהם וסיכול פעילותם.

כמו כן, נוכח הביזור הארגוני המאפיין את ארגוני הטרור והשימוש בשמות משתנים לזרועות של אותו ארגון טרור, מוצע בפסקה (ב) בסיפה להגדרה המוצעת, להבהיר כי גם הפלגים, הסניפים, הסיעות או המוסדות של חבר בני אדם ייחשבו כאותו חבר בני אדם, גם אם הם מכוונים בשמות אחרים. בהקשר זה, יש לראות גם את סעיף 17(ב) להצעת החוק, הקובע כי הכרזה על חבר בני אדם שהוא ארגון טרור לפי החוק תעמוד בתוקפה לגבי אותו ארגון, גם אם שינה את שמו, סמליו או מבנהו לאחר ההכרזה.

נוסף על העניינים שפורטו לעיל, הורחבה בחוק המוצע הגדרת "ארגון טרור" בעניין מהותי נוסף – בסעיף 3(א)(2), נקבע כי גם חבר בני אדם הפועל כדי לקדם או לאפשר פעילות של ארגון טרור, עשוי להיחשב "ארגון טרור", ושר הביטחון רשאי להכריז עליו ככזה, וזאת לפי השיקולים

הדמוקרטיה. רק דמוקרטיה חזקה, בטוחה ויציבה תוכל להגשים זכויות אדם, ורק דמוקרטיה הבנויה על יסודות של זכויות אדם תוכל להתקיים בביטחון... האיזון הראוי בין הביטחון לחירות הוא פרי עמדה ברורה המכירה בחיוניות של הביטחון ובנחיצותן של זכויות האדם." (אהרון ברק "שפיטה, דמוקרטיה וטרור", ספר מנשה שאוה: מחקרים במשפט לזכרו (2006) 43, עמ' 48-51).

סעיף 2 להגדרה "אזור תשתית טרור" – מוצע להגדיר "אזור תשתית טרור", כאזור מחוץ לשטח ישראל שממנו מבוצעים דרך קבע או בתכיפות גבוהה "מעשי טרור", כהגדרתם בחוק המוצע, נגד מדינת ישראל או תושביה, לרבות פעולות הכנה של מעשי טרור כאמור. ככלל, הכוונה לאזור הסמוך לשטח ישראל, אשר נעשית בו, באופן תדיר, פעילות נגד מדינת ישראל או תושביה, העולה כדי הגדרת "מעשה טרור" או הכנה לכך. הגדרה זו נדרשת לעניין סעיפי החוק המוצע שעניינם "אימונים או הדרכה למטרות טרור" (סעיף 32(ג)(4)), "פעולה או עסקה בנשק, בחומר מזיק או במיתקן רגיש למטרות טרור" (סעיף 33(ד)), ו"תחולת דיני העונשין על עבירת טרור שהיא עבירת חוץ" (סעיף 46(2)).

עוד מוצע להבהיר כי תעודת שר הביטחון שבה נקבע כי אזור מסוים הוא אזור תשתית טרור לפי התבחינים שפורטו, תשמש ראיה לכך שהאזור הוא אזור תשתית טרור, לצורך הוכחת הנסיבות המחמירות שבסעיפים האמורים, ונטל ההוכחה יעבור אל צד שביקש לטעון אחרת.

להגדרה "ארגון טרור" – על פי ההגדרה המוצעת, "ארגון טרור" הוא כל ארגון שהוכרז כארגון טרור לפי החוק המוצע, וכן – לגבי ארגון כמפורט בפסקה (2) להגדרה המוצעת – גם אם לא הוכרז כארגון טרור. לגבי ארגון מסוג זה – עצם טיבה של פעילותו, במטרה לקדם מעשי טרור, מגדירה אותו כארגון טרור אף אם טרם הוכרז עליו, וחלות עליו כל הוראות החוק הנוגעות ל"ארגון טרור" באשר הוא כזה.

בסעיף 3(א) המוצע, מפורטים מאפייניהם של הארגונים שעליהם ניתן להכריז, לפי החוק המוצע, כארגוני טרור. פירוט זה מבוסס בעיקרו על ההגדרה הקיימת בחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005 (להלן – חוק איסור

- (א) אין נפקא מינה אם חברי הארגון יודעים את זהות החברים האחרים אם לא, אם הרכב חברי הארגון קבוע או משתנה, אם הארגון מבצע גם פעילות חוקית ואם הוא פועל גם למטרות חוקיות;
- (ב) יראו פלג, סניף, סיעה או מוסד של חבר בני אדם כאמור וכל גוף הכפוף לו, כחלק מארגון הטרור, גם אם הם קרויים בשם אחר;

דברי הסבר

כישות שאחת ממטרותיה או פעולותיה היא ביצוע או קידום פעילות טרור. יש לציין, כי סעיף 83.05(1) לחוק הקנדי מאפשר להכריז על ארגון כארגון טרור לא רק אם מדובר בארגון המבצע מעשי טרור, אלא גם כאשר מדובר בארגון הפועל בשמו, תחת הוראותיו, או בשיתוף עם ארגון המבצע מעשי טרור.

גם לפי סעיף 5(11) ל-Terrorism Act 2000 (c. 11) האנגלי (להלן - החוק האנגלי) ניתן להכריז על ארגון כארגון טרור בשל מעורבותו בטרור, בין אם מעורבות זו באה לידי ביטוי בביצוע מעשי טרור ובין אם בקידום או בעידוד מעשי טרור.

כמו כן בסעיף 102.1(1) ל-Criminal Code (Cth) Act 1995 האוסטרלי (להלן - החוק האוסטרלי) נקבע כי ארגון טרור הוא ארגון אשר, באופן ישיר או עקיף, עוסק בהכנה, בתכנון, בסיוע או בקידום של פעילות טרור, בין אם זו יוצאת אל הפועל ובין אם לאו.

נראה על כן, כי ההרחבה המוצעת בהגדרה "ארגון טרור" בחוק המוצע לעומת ההגדרה בחוק איסור מימון טרור, אינה שונה במהותה מהגדרות בחקיקה דומה בחו"ל.

עם זאת מוצע לצמצם את ההגדרה "ארגון טרור" ככל שהיא נוגעת לארגוני מעטפת כאמור, ולקבוע כי ארגון כזה ייחשב "ארגון טרור" רק אם הוכרז ככזה. זאת - בשונה מארגון טרור כמפורט בפסקה (2) להגדרה, אשר נחשב "ארגון טרור" אם הוא עומד בתנאים שנקבעו בהגדרה, גם אם לא הוכרז ככזה בהתאם לחוק. זאת, הן בשל עמימותה של ההגדרה לארגון מעטפת, לפי פסקה (2) בסעיף 3(א), המקשה על הוודאות ביחס למעמדו המשפטי של הארגון, אשר כאמור, עשוי לעסוק גם בפעילות לגיטימית, וכן נוכח ההשלכות הניכרות של הגדרת ארגון כ"ארגון טרור" בהתאם לחוק מוצע במישור הפלילי, במישור הכלכלי, ועוד.

נוסף על כך, בסעיף 4 להצעת החוק מפורטים כמה תבחינים, המכוונים את שיקול דעתו של שר הביטחון בבואו להכריז על ארגון שהוא ארגון מעטפת. תבחינים אלה נועדו להבחין בין ארגון שעיקר פעילותו היא פעילות מותרת, ואילו הסיוע לארגון הטרור הוא אקראי או שולי ביחס למכלול פעילותו (ולגבי ארגון כזה - ייתכן שדי בהעמדתו לדין בשל המרכיב האסור שבפעילותו), לבין ארגון שאמנם עוסק בפעילות מותרת, אך הסיוע והתמיכה בארגון הטרור מהווים מרכיב בעל משקל בפעילותו של ארגון הטרור הנתמך, או שהם מהווים אחת ממטרותיו

שיפורטו להלן. הכוונה היא לארגונים המכונים "ארגוני מעטפת" - ארגונים שגם שאינם מבצעים מעשי טרור באופן ישיר, למעשה במסגרת פעילותם הם מעודדים ומאפשרים את פעילותם של ארגוני הטרור, ובכך מאפשרים את קיומם של אלה, ומספקים תשתית פוריה לצמיחתם ולהצלחתם. דוגמה בולטת לכך היא רשת קרנות מימון הפזורה ברחבי העולם, הנשלטת ברובה בידי תנועת ה"אחים המוסלמים" ופעילי חמאס במדינות שונות. רשת זו מספקת תמיכה חומרית לפעילות תנועת החמאס ומעודדת אותה, וזאת באמצעות תמיכה ברשת "אגודות צדקה" שמפעילה תנועת החמאס בשטחים, ובכך למעשה תומכות קרנות המימון בפעילותה של תנועת החמאס. ארגוני הצדקה של תנועת החמאס מהווים מרכיב חיוני במערך ה"דעווה" שהקים החמאס בשטחים. מדובר במערך שירותים קהילתיים שמעניקה תנועת החמאס לתומכיה ולכלל האוכלוסייה הפלסטינית בתחומי דת, חינוך, רפואה, ורווחה. זאת, באמצעות הפעלת מערכת מוסדות חינוך לכל הגילאים המתרכזת סביב המסגדים, הענקת מזון, ביגוד וטיפול רפואי לזקוקים לכך, וכן תמיכה במשפחות החללים והאסירים בבתי הכלא בישראל באמצעות מתן הטבות, מענקים וקצבאות. מערך שירותים ענף זה, אף שתכליתו לכאורה הומניטרית, נועד להרחיב את בסיס התמיכה הציבורית בארגון הטרור, וליצור בקרב האוכלוסייה תלות כלכלית בארגון הטרור, כמו גם הזדהות ומחויבות לדרכו ולערכיו. כך מסייעים "ארגוני הצדקה" של החמאס בהטמעת האידיאולוגיה של ארגון הטרור ובשימורה, וכן בהרחבת מעגל התומכים בו. כמו כן נמצא כי קיים קשר הדוק בין ארגוני ה"דעווה" לבין פעילות הטרור שאותו מבצע ארגון הטרור, הבא לידי ביטוי, למשל, בשימוש בארגוני ה"דעווה" כדי להעברת כספים לשם מימון פעילות הטרור עצמה. זאת ועוד, מוסדות החינוך השונים המופעלים במסגרת ארגוני ה"דעווה" מטיפים לפעולות גיהאד (מלחמת מצווה בכופרים באללה) ואסתשהאד (מוות בגיהאד), ומאפשרים גיוס של פעילים חדשים לביצוע פיגועי טרור. פעילות ה"דעווה" של תנועת החמאס לא היתה מתאפשרת אלמלא תמיכתן של קרנות המימון הפזורות ופעולות במדינות שונות ברחבי העולם. הרחבת ההגדרה של ארגון טרור, כך שיכלול גם "ארגוני מעטפת" מן הסוג האמור, היא מחויבת המציאות במסגרת המאבק בטרור ובארגונים המספקים תשתית לפעילות הטרור.

הרחבה דומה של ההגדרה "ארגון טרור" קיימת גם בשיטות משפט אחרות. כך, למשל, גם בסעיף 83.01 ל-Criminal Code, R.S.C. 1985, c. C-46 הקנדי (להלן - החוק הקנדי) מוגדרת "קבוצה טרוריסטית"

"ארגון טרור מוכרז" – חבר בני אדם שהוכרז, לפי הוראות סעיפים 4, 6 או 11, כי הוא ארגון טרור;

"ארגון ציבורי בין-לאומי" – ארגון שנוסד בידי שתי מדינות או יותר, או בידי ארגונים שנוסדו בידי שתי מדינות או יותר;

"הוועדה המייעצת" – הוועדה שמונתה לפי הוראות סעיף 14;

"ועדת השרים" – ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי כמשמעותה בסעיף 6 לחוק הממשלה, התשס"א-2001¹;

"זכות ברכוש" – זכות קניינית ברכוש שהיא אחת מאלה: בעלות, שכירות, שאילה, משכון, זכות קדימה או זיקת הנאה, וכן זכות אחרת שקבע שר המשפטים ובכלל זה זכות הנתונה לגוף שקבע;

"חבר בארגון טרור" – אדם הנמנה עם ארגון טרור, ובכלל זה –

ד ב ר י ה ס ב ר

שר המשפטים בצו, כך, למשל, ניתן לקבוע כי יש לראות בזכות הקיזוז של תאגיד בנקאי "זכות ברכוש" שיש להכיר בה לענייני ההסדרים בחוק המוצע. הגדרה זו נדרשת בקשר להסדרת הליכי התפיסה והחילוט לפי פרקים ו' וז' להצעת החוק, בהם מעוגנת הגנה על "טוען לזכות ברכוש" בהגדרתו בסעיף 61(א). בהתאם לקבוע בסעיף 69(א) המוצע, וכן בסעיף 81(א) ובסעיף 94(ג) – נקבעו סייגים לתפיסה ולחילוט של רכוש טרור, כאשר לטוען לזכות ברכוש ישנה טענה לגיטימית בדבר זכותו ברכוש. מובהר כי "זכות ברכוש" לעניין זה היא זכות קניינית בלבד, ברכוש המועמד לחילוט גופו, להבדיל מטענותיהם של נושים שונים נגד החייב, המבקשים להיפרע מרכושו – לרבות רכוש אשר נתפס או חולט לטובת המדינה על פי החוק המוצע. ההגדרה המוצעת תואמת את האמור בפסיקה בנוגע לטוענים לזכות ברכוש המיועד לחילוט (ר' למשל ע"א 8679/06 ולדימיר חביץ' נ' מדינת ישראל, 30/12/08) דינים עליון 2008 (92) 1356 (פסקה 7 לפסק הדין) וכן בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' יוסף סיטבון, 31/10/07) דינים עליון 2007 (54) 1312 (פסקאות 46 עד 49 לפסק הדין).

להגדרה "חבר בארגון טרור" – מוצע לקבוע כי חבר בארגון טרור הוא מי שנמנה עם ארגון הטרור. מטבע הדברים, לא ניתן ללמוד על חברות בארגון טרור על פי הליכים או מסמכים פורמליים, כמקובל בארגונים "אזרחיים". בהתאם לכך, מוצע כי המבחן להוכחת חברותו של אדם בארגון טרור, יתבסס על ראיות נסיבתיות שיש בהן ללמד כי הוא מזוהה עם ארגון הטרור ורואה עצמו חבר בו. בהגדרה נזכרים שני מבחנים רלוונטיים לעניין זה: ראשית, מי שנוטל חלק פעיל בפעילות הארגון או בפעילות מטעמו – יראו אותו כחבר בארגון הטרור. כמו כן מי שגקט בפעולה אקטיבית של הצטרפות לארגון טרור, בדרך של הבעת הסכמה להצטרף לארגון, בפני אדם שהוא חבר בארגון או מי שנחזה להיות שלוח מטעמו (להבדיל מהצהרה סתמית בדבר נכונות להצטרף לארגון טרור – שהופרה כלפי "כולי עלמא", ובנסיבות שבהן לא נראה כי יש בכך ממש), וזאת, אף בלי שהוכח כי היה מעורב באופן פעיל בפעילות מטעם הארגון.

המרכזיות של ארגון המעטפת התומך. לעניין זה לא נקבעו מבחנים מוחלטים, אלא מדובר בעניין המסור לשיקול דעתו של שר הביטחון, וגם היחס בין השיקולים השונים עשוי להשתנות, בהתאם למשקלו היחסי של כל אחד מהמבחנים (ראה פירוט בדברי הסבר לסעיף 4 המוצע).

להגדרה "ארגון טרור מוכרז" – מוצע לקבוע בחוק המוצע הליך של הכרזה על ארגוני טרור, אשר אמור להחליף את הסדרי ההכרזה המעוגנים ביום בסעיף 8 לפקודת מניעת טרור, בסעיף 84(1)(ב) לתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 (להלן – תקנות ההגנה), ובסעיף 2 לחוק איסור מימון טרור, זאת במסגרת הסדרת מנגנון ההכרזה על ידי שר הביטחון, ולעניין ארגון זר או פעיל טרור זר – על ידי ועדת השרים, במסגרת אחת.

יודגש כי בהתאם להוראת המעבר שבסעיף 134 המוצע, יראו ארגוני טרור שהוכרו לפי דברי החקיקה הנזכרים, קודם לכניסתו לתוקף של החוק המוצע, כאילו הוכרו לפי החוק המוצע, לפי העניין. בהתאם לכך, גם ארגון טרור שהוכרז לפי פקודת מניעת טרור, תקנות ההגנה, או חוק איסור מימון טרור יהיה "ארגון טרור מוכרז" לצורך החוק המוצע, ויחולו עליו כל ההוראות הנוגעות לארגון טרור בהתאם לחוק המוצע.

להגדרה "ארגון ציבורי בין-לאומי" – מוצע להגדיר ארגון ציבורי בין-לאומי כארגון שנוסד בידי שתי מדינות או יותר, או בידי ארגונים שנוסדו כאמור. הגדרה זו זהה להגדרה שבסעיף 291(ג)3(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין). הגדרה זו רלוונטית להגדרה "מעשה טרור", שכן אחד המבחנים ל"מעשה טרור" הוא מעשה שנועד להשפיע, בין השאר, על פעילותו ומעשיו של ארגון ציבורי בין-לאומי (ולא רק מעשה שנועד להשפיע על ממשלה זרה).

להגדרה "זכות ברכוש" – מוצע להבהיר כי "זכות ברכוש" היא זכות קניינית ברכוש (בשונה מזכות אובליגטורית), שהיא אחת מהזכויות האלה: בעלות, שכירות, שאילה, משכון, זכות קדימה או זיקת הנאה. כמו כן עשויה "זכות ברכוש" לכלול זכות נוספת, של גוף, כפי שקבע

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 168.

(1) מי שנוטל חלק פעיל בפעילות של ארגון טרור או בפעילות מטעם ארגון טרור;

(2) מי שהביע את הסכמתו להצטרף לארגון טרור, לפני מי שיש יסוד סביר להניח כי הוא חבר בארגון טרור או שלוח מטעמו;

לעניין הגדרה זו -

(א) מי שהציג את עצמו לפני אחר כחבר בארגון טרור, חזקה כי הוא נמנה עם ארגון טרור; עורר נאשם ספק סביר לעניין זה, יפעל הספק לטובתו;

(ב) מי שהיה חבר בארגון טרור יראו אותו כחבר באותו ארגון, אלא אם כן הוכיח כי חדל מלהיות חבר בו; לעניין זה, מי שהביע הסכמה כאמור בפסקה (2) והוכיח כי לא עשה כל פעולה במסגרת חברותו בארגון הטרור במשך חמש שנים רצופות לפחות מהמועד שבו הביע את הסכמתו כאמור באותה פסקה, ואם במועד הבעת ההסכמה טרם מלאו לו 16 שנים - במשך שלוש שנים רצופות לפחות מהמועד האמור, יראו אותו כאילו חדל מלהיות חבר בארגון הטרור;

ד ב ר י ה ס ב ר

הארגון כאשר יידרש לכך מבחינה זו - די בהצטרפותו הראשונית כדי לבטא מחויבות מתמשכת לארגון הטרור ויעדיו, גם אם לא ניתן להוכיח, בכל רגע ורגע, כי הוא נוטל חלק פעיל בפעילות הארגון. עם זאת, בשל הקושי בהרמת גטל ההוכחה במקרה של חדלות פאסיבית מהיות חבר בארגון - לגבי מי שהקביעה בדבר היותו חבר בארגון טרור מבוססת על הסכמתו להצטרף לארגון כאמור בפסקה (2) להגדרה, מוצע לקבוע כי אם הוכיח שלא היה פעיל במסגרת הארגון במהלך חמש שנים רצופות לאחר שנתן את הסכמתו להצטרף לאותו ארגון, יראו אותו כאילו חדל מלהיות חבר בו. ולעניין מי שהיה בן פחות מ-16 שנים בעת מתן הסכמתו להצטרף לארגון הטרור, מוצע לקבוע פרק זמן קצר יותר של שלוש שנים, בהקשר זה.

לשם השוואה, לפי סעיף 11 לחוק האנגלי, אדם מבצע עבירה אם הוא משתייך או מצהיר על השתייכותו לארגון טרור. כמו כן בסעיף 102.1(1) לחוק האוסטרלי, מופיעה הגדרה רחבה ל"חבר בארגון טרור", הכוללת גם את מי שהוא חבר בלתי רשמי בארגון וגם את מי שנקט צעדים כדי להפוך לחבר בארגון.

ההגדרה המוצעת ל"חבר בארגון טרור" נדרשת, לעניין פסקה (ב) בסיפה להגדרה "מעשה טרור", לעניין זכות עמידה בבקשה לשימוע לפי סעיף 5, לעניין הגדרת עבירה נגד ביטחון המדינה לפי סעיף 46, וכן לעניין עבירות לפי סעיפים 25, 32(ג) ו-33(ג).

להגדרה "חבר בני אדם" - ההגדרה המוצעת זהה להגדרה הקיימת בחוק איסור מימון טרור.

להגדרה "חומר מזיק" - ההגדרה המוצעת כוללת כל חומר כימי, ביולוגי או רדיואקטיבי, לרבות גרעיני (להלן - חומר בלתי-קונבנציונלי), העלול לפי טיבו, סוגו או כמותו להמית אדם או לגרום לפגיעה חמורה לגוף, לרכוש, לתשתיות או לסביבה. ההגדרה המוצעת עולה בקנה אחד עם הנורמות הבין-לאומיות בנושא חומרים בלתי-קונבנציונליים, ונועדה, בין השאר, להתאים את

המבחן הראשון, שעניינו גטילת חלק פעיל בפעילות של ארגון טרור, דומה לחלקה האחרון של הגדרת "אדם שהוא פעיל טרור" בסעיף 1 לחוק איסור מימון טרור. לעניין זה ראו את שנקבע בע"מ (איו"ש) 2238/06 נג'אר נ' התובע הצבאי (לא פורסם, 14.5.06) ביחס לחברות בהתאחדות בלתי מותרת: "מי שנטל חלק בישיבות ובפעילויות רבות של התאחדות בלתי מותרת, ניתן לראותו כפועל כחבר בהתאחדות, דבר המהווה עבירה בהתאם לתקנה 85 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945".

המבחן השני לחברות בארגון טרור הוא, כאמור, הבעת הסכמה להצטרף לארגון טרור, לפני מי שיש יסוד סביר להניח כי הוא חבר בארגון טרור או נשלח מטעמו. לעניין זה ראו את החלטת השופט שפירא בב"ש (מחוזי י"ם) 6815/04 מדינת ישראל נ' ברכאת (לא פורסם, 26.8.04): "הצטרפות לארגון טרור געשית בדרך כלל על ידי "הצעה וקיבול", כאשר חבר ותיק פונה לאחר ומציע לו להצטרף לארגון. אם האחרון משיב בחיוב הוא הופך אותו רגע לחבר לכל דבר ועניין, בעצם הסכמתו, אף אם לא מוטלות עליו משימות לביצוע". כמו כן ראו ער"י (איו"ש) 56/00 קוואסמה נ' התובע הצבאי (פש"מ יא, 48 (2000)).

לפי הסיפה להגדרה המוצעת (פסקה (א)), מי שהציג עצמו לפני אחר כחבר בארגון טרור, חזקה כי הוא נמנה עם ארגון טרור, וזאת מכוח דבריו שלו עצמו. הפרכת החזקה היא בדרך של העלאת ספק סביר על ידי הנאשם.

כמו כן קובעת הסיפה להגדרה המוצעת (פסקה (ב)), בדומה להוראת סעיף 9(א) לפקודת מניעת טרור, כי מי שהיה במועד מסוים חבר בארגון טרור, בהתאם למבחנים המוצעים כמפורט לעיל, יראו אותו כחבר באותו ארגון, אלא אם כן יוכיח כי חדל מלהיות חבר בו. היינו, משהצטרף אדם לארגון טרור, עליו הנטל להראות כי במשך הזמן חדל מכך. זאת, מאחר שההשתייכות לארגון טרור עשויה להתבטא גם בקשר שאינו רציף ויומיומי עם פעילות הארגון, אלא בזמניות של חבר הארגון, אשר נכון לסייע לפעילות

"חבר בני אדם" – חבר בני אדם בין שהוא מאוגד ובין שאינו מאוגד;
 "חומר מוזיק" – חומר כימי, ביולוגי או רדיואקטיבי לרבות גרעיני, העלול לפי טיבו, סוגו או כמותו להמית אדם או לגרום לפגיעה חמורה לגוף, לרכוש, לתשתיות או לסביבה;
 "חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;²
 "חוק איסור מימון טרור" – חוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005;³
 "חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996;⁴
 "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;⁵
 "חילוט בהליך אזרחי" – חילוט רכוש לפי הוראות סימן ב' לפרק ו';
 "חילוט בהליך פלילי" – חילוט רכוש לפי הוראות סימן א' לפרק ו';
 "מיתקן רגיש" – מקום, לרבות מבנה, מכל, או כלי תחבורה, המשמש לייצור, לעיבוד, להחזקה, לאחסנה, לסילוק או להובלה, של חומר מוזיק, או להפקת אנרגיה מחומר כאמור;
 "מעשה טרור" – מעשה המהווה עבירה או איום בעשיית מעשה כאמור, שמתקיימים לגביהם כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

השני – הם נעשו במטרה לעורר פחד או בהלה בציבור או במטרה להניע ממשלה או רשות שלטונית אחרת או ארגון ציבורי בין-לאומי לעשות מעשה או להימנע מלעשות מעשה, והשלישי – במעשה שנעשה או שאיימו בעשייתו היה משום פגיעה חמורה כמתואר בהגדרה המוצעת, או סיכון ממשי לפגיעה כאמור.

יצוין כי ההגדרה המוצעת אינה מבחינה בין עבירות הנעברות נגד חיילים לבין עבירות הנעברות נגד אזרחים. זאת, מתוך תפיסה כי טרור הוא דרך בלתי-לגיטימית להשגת מטרות מדיניות, אידיאולוגיות או דתיות, בלא קשר לזהות הקרבן.

ההגדרה "מעשה טרור" בחוק איסור מימון טרור, ובעקבותיה גם בהצעת החוק, דומה להגדרת מונח זה בחקיקה במדינות שונות בעולם. סעיף 83.01 לחוק הקנדי, למשל, מגדיר מעשה טרור כמעשה המבוצע מתוך מניע פוליטי, דתי או אידיאולוגי, בין השאר, במטרה לעורר פחד בציבור ולערער את ביטחונו (לרבות ביטחונו הכלכלי) או במטרה לאלץ ממשלה או ארגון מקומי או בין-לאומי לעשות או להימנע מעשיית מעשה. גם מאפייניו של מעשה טרור לפי החוק הקנדי דומים למאפיינים המוצעים, ביניהם פגיעה גופנית חמורה, סיכון חיי אדם, סיכון חמור לבריאות או לבטיחות הציבור, נזק חמור לרכוש, והפרעה או שיבוש חמורים של תשתיות, מערכות או שירותים חיוניים.

החקיקה הישראלית לסטנדרטים הקבועים לעניין זה באמנות בין-לאומיות, כמו האמנה בדבר הגנה פיזית על חומרים גרעיניים (Convention on the Physical International Protection of Nuclear Material (CPPNM)) והאמנה נגד טרור גרעיני (Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism, 2005 (CNT)).

להגדרה "מיתקן רגיש" – בהתאם לסטנדרטים הקבועים באמנות הבין-לאומיות בנושא חומרים בלתי-קונבנציונליים, מוצע לקבוע כי "מיתקן רגיש" הוא מיתקן (facility) – מקום, לרבות מבנה, מכל או כלי תחבורה, המשמש לייצור, לעיבוד, להחזקה, לאחסנה, לסילוק, להפקת אנרגיה או להובלה של חומר מוזיק. כגון: כור, מפעל, מעבדה או רכב המוביל חומרים מוזיקים.

להגדרה "מעשה טרור" – ההגדרה המוצעת דומה בעיקרה להגדרה הקיימת בחוק איסור מימון טרור, אשר מבוססת אף היא על החלטת עצרת האו"ם משנת 1995, בעניין אמצעים למיגור טרור עולמי (Measures to Eliminate International Terrorism, U.N. Doc. A/RES/50/53 (11 December 1995)), בשינויים מסוימים.

לפי ההגדרה המוצעת "מעשה טרור" הוא מעשה המהווה עבירה או איום בעשיית מעשה כאמור שמתקיימים לגביהם, באופן כללי, שלושה תנאים: האחד – הם נעשו מתוך מניע מדיני, דתי, לאומני או אידיאולוגי.

² ס"ח התש"ס, עמ' 295.

³ ס"ח התשס"ה, עמ' 76.

⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ד) נעשתה פעולה או עסקה כאמור בסעיף קטן (א) באזור תשתית טרור, או כשהנשק יועד להגיע לאזור כאמור, חזקה כי הפעולה או העסקה נעשתה למטרה כאמור באותו סעיף קטן, ואולם אם עורר הנאשם ספק סביר לעניין זה – יפעל הספק לטובתו.

(א) העושה פעולה ברכוש במטרה לאפשר לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור, או במטרה לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור או במטרה לאפשר לקדם או לממן פעילות של ארגון טרור, דינו – מאסר עשר שנים, או קנס פי עשרים מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(ב) לעניין סעיף קטן (א) –

(1) די שיוכח כי הפעולה נעשתה לאחת המטרות המפורטות בו אף אם לא יוכח לאיזו מטרה מביניהן;

(2) "במטרה" – לרבות תוך ראייה מראש את אחת האפשרויות המפורטות בו, לפחות, כאפשרות קרובה לוודאי;

(3) "לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור" – אף אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את עבירת הטרור או התכוון לבצעה.

(א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים, או קנס פי עשרה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין;

(1) פעולה ברכוש שיש בה כדי לאפשר לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור, או לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור גם אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את עבירת הטרור או התכוון לבצעה; לעניין פסקה זו, די שיוכח כי עושה הפעולה היה מודע לכך שמתקיימת אחת האפשרויות האמורות גם אם לא יוכח איזו מביניהן;

(2) פעולה ברכוש טרור;

(3) מעביר רכוש לארגון טרור.

איסור פעולה ברכוש 34
למטרות טרור

איסור פעולה ברכוש טרור 35

ד ב ר י ה ס ב ר

כי בנוגע לביצוע של עסקה או פעולה שנעשתה באזור תשתית טרור, או לגבי נשק שיועד להגיע לאזור תשתית טרור, ולא הוכחה לגביה קיומה של המטרה כאמור בסעיף קטן (א), יוכל הנאשם להפריך את החזקה באמצעות העלאת ספק סביר, להבדיל מרמת ההוכחה הנדרשת בסעיף קטן (ג) כאמור.

סעיף 34 נוסח הסעיף המוצע זהה כמעט לנוסח סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור, שעניינו איסור פעולה ברכוש במטרה לאפשר לקדם או לממן ביצוע של מעשה טרור, או לתגמל בעבור ביצוע של מעשה טרור, או במטרה לאפשר לקדם או לממן פעילות של ארגון טרור, הכל בהתאם להבהרות המעוגנות בסעיף קטן (ב) שבו. ההבדל היחיד בין סעיף 8 האמור לנוסח המוצע, הוא החלפת המונח "מעשה טרור" ב"עבירת טרור" – וזאת כדי לכלול גם את עבירות הטרור הייחודיות שנקבעו כעת בחוק המוצע.

סעיף 35 נוסח הסעיף המוצע, שעניינו "איסור פעולה ברכוש טרור", זהה כמעט לנוסח סעיף 9 לחוק איסור מימון טרור, בהתאמות הנדרשות. כמו כן בדומה לסעיף 34 המוצע, גם כאן הוחלף המונח "מעשה טרור" ב"עבירת טרור".

מאסר או קנס פי עשרה מהקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואילו בשל פעולה או עסקה בנשק כימי, ביולוגי או רדיואקטיבי, או בחומר מזיק או במיתקן רגיש, כמפורט בסעיף קטן (ב) – 25 שנות מאסר או קנס פי עשרים מהקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין. ההחמרה בענישה ביחס לחומרים בלתי-קונבנציונליים נקבעה נוכח פוטנציאל הנזק רחב ההיקף הטמון בשימוש בחומרים אלה ונוכח הפחד והבהלה ששימוש כזה עלול ליצור בקרב הציבור.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי פעולה או עסקה המתבצעת כשהצד האחר לה הוא ארגון טרור או חבר בארגון טרור, חזקה כי התבצעה במטרה לקדם או לאפשר פעילות ארגון טרור או ביצוע מעשה טרור, אלא אם כן יוכיח הנאשם אחרת. חזקה זו, הנוגעת לצד לפעולה או לעסקה, דומה לעבירה של מגע עם סוכן חוץ, הקבועה בסעיף 114 לחוק העונשין. גם בהקשר זה, בדומה לאמור לעיל בדברי ההסבר לסעיף 32(ג)(3), הפרכת החזקה תיעשה על פי מאזן ההסתברויות.

כמו כן מוצע לקבוע חזקה כאמור לעיל בדברי ההסבר לסעיף 32, גם בסעיף קטן (ד), בקשר לפעולה או עסקה כאמור, שבוצעו באזור תשתית טרור. עם זאת מוצע לקבוע

(ב) העושה פעולה ברכוש של אדם, בהיותו מודע לכך שאותו אדם הוא פעיל טרור כאמור בפסקה (1) להגדרה "פעיל טרור" בסעיף 10, או שקיימת לגביו או לגבי ארגון שהוא נוטל חלק פעיל בו הכרזה לפי סעיף 11, חוקה שעשה בן בידעו שיש בפעולה כאמור כדי לאפשר לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור, או לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור, לפי העניין, אלא אם כן הביא ראיות לכך שלא ידע כאמור; עורר הנאשם ספק סביר לעניין זה – יפעל הספק לטובתו.

(ג) לעניין סעיף זה לא יראו אדם כמי שנמנע מלברר את טיב ההתנהגות או את דבר אפשרות קיום הנסיבות לעניין סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין, אם התקיימו כל אלה:

(1) עיכוב הפעולה לצורך בירור טיב ההתנהגות או קיום הנסיבות לפי הוראות סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין וכן לצורך דיווח לפני ביצוע הפעולה לפי הוראות סעיף 20, היה בו, בנסיבות העניין, כדי להכביד הכבדה של ממש על פעילותו העסקית; (2) בסמוך לאחר ביצוע הפעולה ברכוש, דיווח על הפעולה ברכוש, לפי הוראות סעיף 20, ופעל לפי הנחיות משטרת ישראל לגביה; השר לביטחון הפנים, בהתייעצות עם שר המשפטים, יקבע את המועד והדרך למתן הנחיות המשטרה.

(ד) (1) הוראות סעיף זה לא יחולו על סוגי פעולות ברכוש או על פעולה מסוימת, אשר לעשייתן ניתן היתר מראש מאת שר האוצר, בהתייעצות עם שר הביטחון והשר לביטחון הפנים.

(2) הודעה על מתן היתר לפי סעיף קטן זה המיועד לציבור בלתי מסוים, תפורסם ברשומות; שר האוצר רשאי לקבוע דרכים נוספות להביא את דבר מתן ההיתר לידיעת הציבור.

36. (א) הכריזו שר הביטחון או ועדת שרים על ארגון טרור לפי סעיפים 4, 6 או 11, לא יעשה אדם כל פעולה ברכוש של ארגון כאמור, למעט פעולות שהתיר שר הביטחון בצו תפיסה מינהלי שהוצא לפי סעיפים 89 או 91.

איסור פעולה ברכוש של ארגון טרור מוכרז

(ב) עשה אדם פעולה ברכוש בניגוד להוראות סעיף קטן (א), דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; עשה פעולה כאמור במטרה להכשיל את תפיסת הרכוש של ארגון הטרור המוכרז, דינו – מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור.

סימן ג': הפרת חובות דיווח וצווים

37. לא מסר אדם דיווח לפי הוראות סעיפים 20 או 21, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; עשה כן במטרה להכשיל תפיסה של רכוש כאמור באותם סעיפים, דינו – מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

סימן ג': הפרת חובות דיווח וצווים

סעיף 37 בהמשך לחובות הדיווח השונות שנקבעו בסעיפים 20 ו-21 להצעת החוק (דיווח על רכוש טרור, ודיווח על רכוש של ארגון טרור מוכרז, בהתאמה), מוצע לקבוע עבירה בשל הימנעות מדיווח המתחייב לפי החוק. מוצע לקבוע עונש של שנת מאסר או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ואולם אם נמנע אדם מלדווח על רכוש במטרה להכשיל תפיסה של רכוש כאמור, דינו שלוש שנות מאסר או כפל הקנס האמור, בדומה לעבירה של הכשלת עיקול, לפי סעיף 264 לחוק העונשין.

סעיף 36 מוצע לקבוע איסור פעולה ברכוש של ארגון טרור מוכרז. משמעות ההוראה כי לאתר שהכריזו שר הביטחון או ועדת השרים על ארגון טרור בהתאם לסעיפים 6 או 11, ובכלל זה הכרזה זמנית לפי סעיף 4 המוצע, תוקפא כל פעילות ברכושו של הארגון המוכרז, למעט פעולות שהותרו במפורש על ידי שר הביטחון. לפי סעיף קטן (ב), דינו של מי שעשה פעולה בניגוד להוראות הסעיף המוצע הוא שנת מאסר, ואם עשה כן במטרה להכשיל את תפיסת הרכוש – דינו מאסר שלוש שנים. זאת בדומה לעבירה של הכשלת עיקול לפי סעיף 264 לחוק העונשין. הוראות ברוח זו קבועות כיום בתקנה 84(2) לתקנות ההגנה.

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

30 באוקטובר 2008

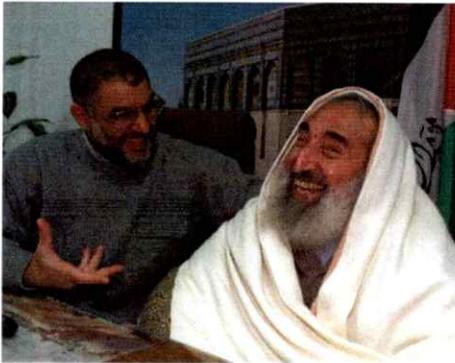
חברה ופוליטיקה ברצועת עזה: מערך ה"דעוה", תשתית המוסדות האזרחיים של תנועת חמאס, מהווה מקור תמיכה חשוב לשליטתה הפוליטית של התנועה ברצועת עזה. פעילותם הענפה של מוסדות חמאס בחודש הרמצ'אן האחרון המחישה כי תחת ממשל חמאס הם הפכו לזרוע שלטונית המסייעת לחמאס לבסס שלטונה ברצועת עזה.

כללי

1. תנועת חמאס מקיימת ביהודה, בשומרון וברצועת עזה **תשתית ענפה של מוסדות אזרחיים (מערך ה"דעוה")**, שבמרכזן עומדות אגודות הצדקה. מערך ה"דעוה" עוסק בסיוע לאוכלוסיה בתחומי הסעד, בריאות, חינוך, שרותי דת ומגוון תחומים נוספים. בו בזמן משמשים מוסדות אלה כמעטפת תומכת טרור באמצעות סיוע לפעילי חמאס ולבני משפחותיהם (לרבות משפחות חללים ועצורים, מבוקשים ופצועים). מערך ה"דעוה" עוסק גם בהטפה והסתה לטרור ולשנאה כלפי ישראל והטמעת האידיאולוגיה האסלאמית-רדיקלית ע"י הפעלת מערכת חינוך עצמאית ובאמצעות המסגדים, המהווים מוקדי כח של חמאס.

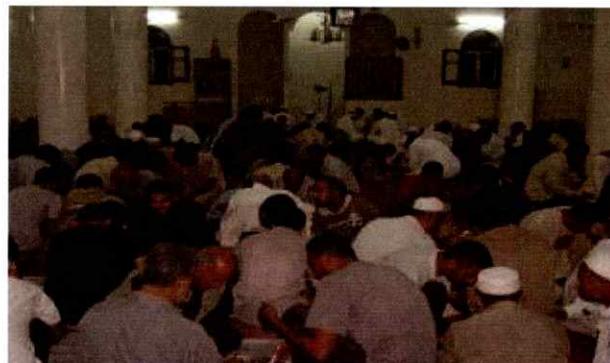
2. **ברצועת עזה** מקיימת חמאס תשתית "דעוה" נרחבת, המשמשת באופן מסורתי מנוף חשוב להעמקת השפעתה הפוליטית והאידיאולוגית על האוכלוסיה המקומית. את עמוד השדרה של תשתית זאת מהוות אגודות הצדקה הגדולות, שהבולטות שבהן הינן אלצל'אח, אלמג'מע אל'אסלאמי ואגודת אלפלאח. אגודות הצדקה של חמאס מפעילות מוסדות חברתיים, רפואיים, חינוכיים ודתיים הזקוקים לשם התנהלותם השוטפת לסכומי כסף גדולים. פעילותם מנוצלת הן לחיזוק כוחה הפוליטי של חמאס והן להגברת התודעה הדתית בקרב האוכלוסייה¹.

¹ לאחרונה החלו פעילים של אגודות הצדקה ברצועה, המזוהות עם חמאס לחלק כספי סיוע ושוברי קנייה לתושבים בתוך המסגדים. זאת על מנת לאלץ את הציבור להגיע לתפילות במסגדים הנשלטים על ידי חמאס. תופעת זאת נפוצה גם בקרב אגודות צדקה ומסגדים המזוהים עם הג'האד האסלאמי בפלסטין.

מימין: מסיבת סיום של מרכז לשינון הקוראן מטעם אלמג'מע אלאסלאמי כשברקע פוסטרים של שיח' יאסין ושל רעולי פנים (התמונה מאתר אלמג'מע אלאסלאמי). משמאל: השיח' יאסין ולצידו עבד אלעזיז אלרנטיסי, שני מנהיגי חמאס, שנהרגו בסיכולים ממוקדים ע"י ישראל, המוצגים כמייסדי אלמג'מע אלאסלאמי (אתר אלמג'מע אלאסלאמי, 28 באוקטובר).

3. בשנים האחרונות הצטמצם היקף הסיוע המגיע מקרנות ומאגודות בחו"ל והדבר פגע במקורות המימון של מערך ה"דעוה" של חמאס. אולם למרות זאת, ולמרות הטענות על המצב הכלכלי הקשה ברצועת עזה, מאז השתלטה חמאס על הרצועה **לא ניכר שינוי מהותי בהיקף פעילות אגודות הצדקה השונות**. הדבר הומחש היטב במהלך חודש רמצ'אן האחרון (ספטמבר 2008) ובעיד אל פטר המסיים את צום הרמצ'אן. במהלך תקופה זאת קיימו אגודות הצדקה פעילות אנטנסיבית, שעלותה רבה, כבשנים עברו: חלוקת חבילות, בגדים ומתנות; הענקת קצבאות לנוקמים; מימון ארוחות שבירת צום קיבוציות במסגדים ועוד.

מימין: סעודת שבירת צום קבוצתית באחד המסגדים בעזה בחודש רמצ'אן האחרון. משמאל: חלוקת כספים בעזה במהלך חודש רמצ'אן האחרון ע"י אגודת אלפלח

4. פעילותן של אגודות הצדקה במהלך חודש רמצ'אן התבצעה **בשיתוף פעולה עם ממשל חמאס**, תוך הפיכתן למעשה למעין **"דעוה" ממוסדת**. חלק מפעילות זאת נתמכה, כמקובל, ע"י כספי תרומות המגיעים מחו"ל וחלקה, להערכתנו, מומן ע"י ממשל חמאס באמצעות כספים המוברחים לרצועה דרך המנהרות. המערך האזרחי של חמאס, שבשנים עברו פעל כחלופה לשלטון הרשות הפלסטינית- **והוא עודנו ממשיך** לפעול כך ביהודה ושומרון- **הפך איפה תחת שלטון חמאס ברצועה לזרוע ממשלית דה-פאקטו**. **זרוע זאת, הפרוסה היטב בקרב האוכלוסייה, ומקיימת מנגנון בירוקרטי משלה, יוצרת עבור חמאס "רשת ביטחון" חברתית, ובו בזמן מרחיבה ומעמיקה את התמיכה הציבורית- פוליטית בממשל חמאס.**

5. דגם זה של **פעילות ממוסדת** של מערך ה"דעוה" ברצועת עזה עומד **בניגוד מוחלט** לאופי פעילותו ביהודה ושומרון, שם מהווה התשתית האזרחית של חמאס **מוקד אופוזיציוני מובהק לשלטון הרשות הפלסטינית**. מסיבה זאת, מהווים אגודות הצדקה, המסגדים, מוסדות חינוך ומוסדות כלכליים של חמאס **יעד מרכזי** לפעילות שרותי הביטחון הפלסטינים, הפועלים ביהודה ושומרון (ובימים אלו ממקדים פעילותם במחוז חברון). זאת על מנת לפגוע בבסיס כוחה של חמאס בקרב האוכלוסייה ולמנוע הישנות התסריט של השתלטות חמאס על רצועת עזה.

6. עיון באתרי אינטרנט של אגודות הצדקה הגדולות הפועלות ברצועת עזה מעלה כי הן **ממשיכות להסתייע בכספי תרומות המגיעות מקרנות אסלאמיות ברחבי העולם**, כולל מאלו הנכללים ב"קואליציית הצדקה"². קרנות אסלאמיות אלו, באמצעות כספי התרומות מסייעות איפא באופן מובהק לביסוסו של ממשל חמאס בעזה המסתייע ב"דעוה" הממוסדת. לעומת זאת, כספי התרומות המועברים למוסדות חמאס ביהודה ושומרון מסייעים **לחיזוקה של האופוזיציה החמאסית** המצויה עתה במאבק עז עם הרשות הפלסטינית.

תנועת חמאס עורכת קבלת פנים לרמצ'אן טנבורה, יו"ר אגודת הצדקה אלפלאח, לאחר שחזר ממסע גיוס כספים שנמשך שמונה חודשים במדינות המפרץ. בטקס נכחו גם בכירים בממשל חמאס.

² "קואליציית הצדקה" ארגון גג המאגד למעלה מ-50 קרנות אסלאמיות ברחבי העולם. פרוט ראו לקט מידע: "המלחמה בכספי טרור: שר הביטחון אהוד ברק חתם על צו המוציא אל מחוץ לחוק 36 קרנות אסלאמיות ברחבי העולם, המשתייכות ל"קואליציית הצדקה". הקרנות הללו הינן חלק ממערך עולמי המגייס ומעביר כספים עבור מוסדות חמאס בשטחים. כספים אלו מסייעים לחמאס לבנות עצמה כחלופה לרשות הפלסטינית ולקיים מערכת התומכת בטרור" (14 ביולי 2008).

מערך ה"דעוה" ברצועה בעידן שלטון חמאס

7. גם לאחר שתפסה חמאס את השלטון ברצועת עזה (יוני 2007) לא הסתיים תפקידו של מערך ה"דעוה" ולא חל פיחות בכוחם ובמעמדם של ארגוני הצדקה. נהפוך הוא: תחת שלטון חמאס הפך מערך ה"דעוה" לנדבך מרכזי עליו נשען ממשל החמאס ובו הוא מסתייע להענקת חלק ניכר מהשירותים החברתיים לאוכלוסייה, שמשרדי הממשלה של ממשל הניה מתקשים לספק.

8. תחת שלטון חמאס ממשיכים מוסדות ה"דעוה" ברצועה לפתח את רשת החינוך העצמאית שלהם במקביל למאמצי חמאס להעמיק השפעתה על רשת החינוך הממלכתית. באמצעות מוסדות החינוך של ה"דעוה" מוטמעים בקרב הדור הצעיר האידיאולוגיה האסלאמית-רדיקלית של חמאס וערכי ההתנגדות (הטרור) והשנאה לישראל ולמערב. הדבר נעשה בגני ילדים ובבתי ספר בעידוד ממשל חמאס. במסגרת הפעילות ה"חינוכית" מפעילים מוסדות חמאס מחנות קיץ לילדים ובני נוער בהם מוטמעת האידיאולוגיה של חמאס וכמו כן הם עוברים אימונים סמי-צבאיים. רבים מהמחנות בקיץ האחרון מומנו ע"י "קואליציית הצדקה", אשר 36 מהקרנות והארגונים השותפים בה הוצאו לאחורונה בישראל מחוץ לחוק. באתר האינטרנט של "קואליציית הצדקה" דווח כי בקיץ האחרון (יולי 2008) כי היא נתנה חסותה ליותר ממאה מחנות קיץ ברצועת עזה.³

תמונות ממחנות קיץ שהופעלו ע"י מערך ה"דעוה" של חמאס בקיץ האחרון. מימין: קבוצת שהיד אסמאעיל אבו שוב, מראשי חמאס ברצועה, שנהרג ע"י ישראל בסיכול ממוקד (אוגוסט 2003). הקבוצה השתייכה למחנה קיץ המופעל ע"י האגודה האסלאמית של חמאס.⁴ באמצע: ראש ממשל חמאס אסמאעיל הניה מבקר במחנה קיץ בח'אן יונס. משמאל: מחנה קיץ שהופעל ע"י אגודת דאר אלקראן של חמאס בו משננים נערים ונערות את הקוראן.

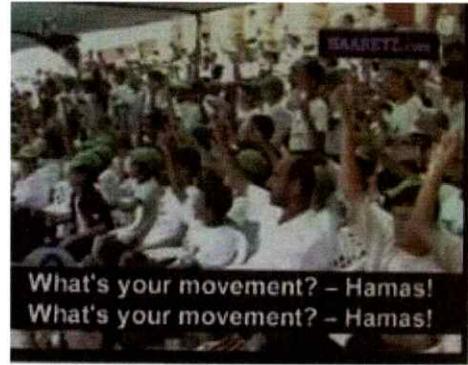
³ פרטים נוספים על מחנות הקיץ הללו ראו לקט מידע: "במחנות הקיץ המתקיימים ברצועת עזה מוטמעים בקרב בני הדור הצעיר אידיאולוגיה אסלאמית-רדיקלית ותרבות הטרור של חמאס ושאר הארגונים. בכמה מחנות עוברים הצעירים אמונים צבאיים כחלק מההכשרה לקראת הצטרפותם בעתיד לשורות ארגוני הטרור." (21 באוגוסט 2008). http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/Hebrew/heb_n/html/hamas_004.htm

⁴ האגודה האסלאמית (אלג'מעה אלאסלאמיה) מהווה מוסד חשוב של חמאס ברצועת עזה. בראשה עומד ד"ר שיח' אחמד בחר, סגן יו"ר הפרלמנט הפלסטיני מטעם חמאס והמיועד מטעמה לשמש כנשיא לאחר תום כהונת אסו מאזן, אם לא תערכנה בחירות. האגודה עוסקת באינדוקטרינציה בקרב בני נוער והיא מפעילה רשת גדולה של גני ילדים. משרדי האגודה נסגרו ע"י הרשות הפלסטינית בתחילת 2002 אך היא המשיכה לפעול תוך הסתמכות על תרומות מקרנות אסלאמיות בחו"ל.

**עידוד הילדים להצטרף לחמאס ולזרוע הצבאית- טרוריסטית
שלו לכשיגדלו (מתוך כתבה של ערוץ 10, שהופיעה באתר
עיתון הארץ, 29 ביולי 2008)**

הילדים נשאלים "מי הצבא שלכם?" ועונים: "גדודי עז אלוין"
אלקסאם⁵ [הזרוע הצבאית- הטרוריסטית של החמאס].

הילדים נשאלים "מי התנועה שלכם?"
ועונים: "חמאס".

ילד המשתתף במחנות הקיץ של חמאס עונה לשאלה "מה אתה רוצה להיות שתגדל?": "אני רוצה להיות איש צבא, לוחם ג'האד, כדי לשחרר את האדמה הזו, שכן אדמה זו שלנו ולא של אחרים".

9. על טיבו של ה"חינוך" הניתן בגן הילדים ניתן ללמוד מטקס מסיבת סיום של מחזור 29 של גני ילדים המשתייכים לאגודת **אלמג'מע אלסלאמי**, אחת מאגודות הצדקה הגדולות של חמאס⁶. בטקס שנערך ב- 31 במאי 2007 ושודר בטלוויזיית אלאקצא של חמאס, צעדו ילדים לובשי מדים, כמה מהם רעולי פנים, נושאים רובים מפלסטיק וחרבות. הילדים ביצעו תרגילי לחימה, קפיצות, זחילות והנפת חרבות. ברקע נשמע שיר הלל לחמאס בו נאמר כי "איש חמאס אינו ירא מהמוות". בטקס קרא אחד הילדים: "מהי הדרך שלכם" והילדים ענו: "הג'האד"; "מהי השאיפה הגדולה ביותר שלכם?" והילדים ענו: "חמאס"; "מהו הצבא שלכם?" והילדים ענו:

⁵ גם במחנות הג'האד האסלאמי בפלסטין מוטמעים בקרב הילדים והילדות מסרים בזכות התמיכה בפעילות הטרור של הארגון. כך למשל פרסמה סוכנות אי.פי (31 ביולי 2008) צילום של בנות המשתתפות במחנה קיץ של הג'האד האסלאמי בפלסטין נושאות דגם של רקטת "קדס" אותה משגר הארגון לעבר יישובי הנגב המערבי.

⁶ **אלמג'מע אלסלאמי** הוקמה ב- 1973 ע"י השיח' אחמד יאסין, שבסוף שנות ה-80 ייסד את חמאס. האגודה עוסקת בפעילות "חינוכית" וחברתית ובהטפה לאסלאם רדיקלי. אגודה זו שימשה בסיס תמיכה לחמאס לאחר הקמתה. כיום היא מפעילה שירותים דתיים, "תרבותיים", בריאותיים וחינוכיים. בין השאר היא מפעילה גני ילדים בהם לומדים כ- 800 ילדים ובית ספר בו לומדים מאות תלמידים.

"[גדודי עד אלדין] אלקסאם". תמונות דומות פורסמו גם בטקס סיום שנערך בגן ילדים בשנת 2001.⁷

תמונות מטקס מסיבת סיום של גני ילדים, שערכה אגודת אלמג'מע אלאסלאמי (ערוץ אלאקצא של חמאס, 31 במאי 2007)

10. זאת ועוד, אגודות הצדקה של מערך ה"דעוה" אפשרו לממשל החמאס לטרפד שביתה שהכריזו עובדי השירות הרפואי ואיגוד עובדי מקצועות הבריאות ברצועה החל מה- 30 באוגוסט 2008. כמענה לשביתה תוגברו המרפאות והמרכזים הרפואיים של אגודות הצדקה המגישים שירותים באיכות גבוהה יחסית, בטענה כי מדובר בשביתה פוליטית המקבלת עידוד מהרשות הפלסטינית בראמאללה.

11. על מנת לאפשר תפקודו רחב ההיקף של מערך ה"דעוה" מסייע ממשל חמאס במימונו (בין השאר, להערכתנו, תוך הסתייעות בכספים המוברחים לרצועה דרך מערכת המנהרות). לתקציבים שממשל חמאס מעביר למערך ה"דעוה", נוספים כספי התרומות המגיעים מחו"ל. כל אלו מאפשרים למוסדות חמאס להמשיך ולתפקד באופן שוטף ולעיתים אף להגדיל היקף פעילות (למשל, אגודת אלפלחא). זאת למרות המצב הכלכלי הקשה ברצועה ולמרות צמצום חלק ממקורות המימון של הקרנות האסלאמיות.

מימין: פרויקט הפעלה של צוות רפואי במימון קואליציית הצדקה (אתר האגודה אלמג'מע אלאסלאמי, 28 באוקטובר 2008). משמאל: תרומות שהגיעו מועדת הצדקה האסלאמית לסיוע לעם הפלסטיני- ירדן. אגודה זו הינה אחת מ-36 האגודות המשתייכות לקואליציית הצדקה שהוצאו בישראל מחוץ לחוק, בשל היותן חלק ממערך אסוף הכספים של חמאס (אתר אגודת אלצלחא, 29 באוקטובר 2008).

⁷ מידע על הטקסים הללו וסרטון המתעד את הטקס במאי 2007 ניתן למצוא בלקט המידע: "הטמעת ערכי האסלאם הרדיקלי ותרבות המאבק והטרור נגד ישראל בקרב ילדי הגן"

מימין: מצרכים וציוד, שניתנו כתרומה ע"י ארגון CBSP, הצרפתי אשר הוכרו בישראל כארגון טרור בשל התרומות שהוא מעביר לתשתית ה"דעוה" של חמאס (אתר אלצלאח, 29 באוקטובר, 2008).⁸ משמאל: תרומות המגיעות מאינטרפאל, הקרן הייעודית של חמאס בבריטניה, אחד מהארגונים החשובים הפועלים במסגרת "קואליציית הצדקה" (אתר אלצלאח, 29 באוקטובר, 2008).

פעילות ה"דעוה" ברצועה במהלך חודש רמ'אן

12. חודש רמ'אן הינו תקופה בה מידי שנה מתבצעת פעילות אינטנסיבית של מערך ה"דעוה" בקרב האוכלוסייה, תוך הוצאה לפועל של פרויקטים ייחודים שעלותם גבוהה. המאפיין הבולט בפעילות שהתבצעה ברצועת עזה בחודש רמ'אן האחרון (ספטמבר 2008), היה **ההיקף הנרחב** של פעילות מוסדות ועמותות של חמאס, בשיתוף פעולה עם ממשל חמאס, בחלוקת ברצועה.

13. להלן כמה דוגמאות לפעילות הענפה שקיימו מוסדות אזרחיים של החמאס ופעילי חמאס במהלך חודש רמ'אן של שנת 2008:

א. **8 בספטמבר** - אגודת הצדקה **אלפלאח** חילקה סיוע כספי בסך של כ- 50 אלף דולר ליתומים ולעניים.

ב. **13 בספטמבר** - **ועדת הסיוע הכללית** חמאס, חילקה כסף ל-2,000 סטודנטים הלומדים באוניברסיטאות ברצועה.⁹

ג. **20 בספטמבר** - חברי **סיעת השינוי והרפורמה** בפרלמנט מטעם חמאס חילקו 100 חבילות מזון באזורי מחנה פליטים אלשאטי ושיח' רצ'ואן.

ד. **23 בספטמבר** - **מוסד אלשהיד** החל בחלוקת סיוע כספי (\$50 למשפחה) ובגדים ל-500 משפחות נזקקות ברצועה.

ה. **28 בספטמבר** - **אגודת נור אלמערפה** חילקה סיוע כספי והומאניטארי ל-1,200 משפחות נזקקות.

ו. **28 בספטמבר** - **אגודת אלרחמה לצדקה** חילקה סלי מזון, סיוע כספי ל-960 נזקקים.

⁸ במהלך פעילות צה"ל ביהודה ושומרון נמצאו מסמכי שלל רבים המעידים על סיוע הכספי שהארגון CBSP מגיש לתשתית האזרחית של חמאס ביהודה ושומרון.
⁹ יתכן והכוונה לגוף בשם **ועדת החירום והסיוע** של חמאס. גוף זה התגייס לאחרונה לסייע לנפגעי השיטפונות בצפון הרצועה בנוסף לפעילות הממשלה הפלסטינית.

14. דוגמא ספציפית להיקף הנרחב של סיוע זה- ומכאן גם עלותו הגבוהה- ניתן למצוא בדין וחשבון שפרסמה אגודת הצדקה הגדולה **אלמג'מע אלאסלאמי** (6 באוקטובר 2008) בו פירטה פעולות הסיוע במהלך חודש רמצ'אן: האגודה חילקה 1,000 סלי מזון, 300 שקי קמח, 400 מנות מזון ו- 5,000 פיתות; קיימה מאות ארוחות שבירת צום קבוצתיות במסגדים; חילקה שוברי קנייה בסכום של 100-200 ₪ כל אחד ל- 1,700 אנשים; חילקה סכומי כסף במזומן: 150 משפחות קיבלו סכום סיוע של \$150 כל אחת; 500 משפחות קיבלו סיוע של 100 – 200 ₪ כל אחת, 600 משפחות קיבלו 100 ₪ כל אחת לקניית ביגוד ו- 2,000 יתומים קיבלו חצי מיליון דולר. על פי הדו"ח, התורמים העיקריים לפעילות האגודה היו "**קואליציית הצדקה**", מוסד השיח' עיד בן מחמד אלת'אני מקטר, הקרן העולמית לנוער אסלאמי, אגודת הצדקה לסיוע באמירויות, איחוד הרופאים הערבים (מצרים) וארגונים נוספים.

15. שמות האגודות והגופים במערך ה"דעוה", שפעילותם בלטה במהלך חודש רמצ'אן, ופריסתם ברחבי רצועת עזה, ראו מפה.

נספח ב'

מאפייני מערך ה"דעוה" של חמאס בשטחים

16. תנועת חמאס בשטחים מקיימת **תשתית ענפה של מוסדות אזרחיים (מערך ה"דעוה")**, שבמרכזה עומדות אגודות הצדקה. מערך זה ממלא שתי מטרות בסיסיות:

א. **סיוע לאוכלוסייה** בתחומי החינוך, הסעד, הבריאות, שרותי דת ומגוון תחומים נוספים, תוך ניצול חולשתה ואוזלת ידה של הרשות הפלסטינית המופקדת על מתן שירותים בתחומים הללו. זאת **על מנת לזכות בתמיכת האוכלוסייה, לחזק מעמדה הפוליטי של חמאס ולהגביר את כושר עמידתה בעימות האלים נגד ישראל** (בדגש על קהלי יעד בעלי אופי אסלאמי, שמהם באים תומכי חמאס).

ב. **מעטפת תומכת חמאס ותומכת טרור זאת באמצעות:**

(1) **סיוע לפעילים מבצעיים של חמאס ולבני משפחותיהם** ("שהידים", לרבות מתאבדים, עצורים, מבוקשים ופצועים). זאת הן ע"י הגשת סיוע ישיר (כספים) והן באמצעות סיוע עקיף (בריאות, רווחה, חינוך, דת וכו').

(2) **חינוך, הטפה והסתה לטרור ולשנאה כלפי ישראל (והמערב)** והפצת מסרים אסלאמיים קיצוניים. זאת באמצעות הפעלת מערכת חינוך עצמאית; רכישת השפעה על **המסגדים** בשטחי הרשות הפלסטינית; הפצת פרסומים והטמעת מסרים בקרב החברה הפלסטינית במגוון שיטות (פוסטרים, חוברות, עלונים וכו').

(3) **סיוע לפעילותה השוטפת של תנועת חמאס בשטחים בכל התחומים:** מימון פעילותה הפוליטית של חמאס; הפעלת מערך תקשורת, הסברה ותעמולה; ניתוב כספי תרומות מחו"ל לחמאס (הן ממדינות ערב והן ממדינות המערב); מתן שירותים פיננסיים, ולעיתים אף "זליגת" כספים לשם סיוע למערכת הטרוריסטית-מבצעית של חמאס.

(4) **סיוע לפעילי חמאס** בשטחים (לרבות פעילים הקשורים למערכת המבצעית שלה. זאת ע"י יצירת משרות ותעסוקה עבורם ולעיתים אף עבור בני משפחותיהם) במסגרת אגודות הצדקה והמוסדות הרבים המהווים את התשתית האזרחית של החמאס. בכך ניתן **מסווה חוקי לפעילותם בחמאס** (כולל מול הרשות, לה כפופים על פי החוק, חלק ממוסדות ה"דעוה").

17. הרשות הפלסטינית **מודעת היטב** להיקפה, לעומקה ולמשמעויותיה הפוליטיות של התשתית האזרחית המטופחת ע"י חמאס. תשתית זאת כוללת אגודת וועדות צדקה, מוסדות חינוך (גני ילדים, בתי ספר), מוסדות בריאות (בתי חולים, מרפאות), מסגדים, איגודי נשים ופעילים, קבוצות ספורט ומוסדות פיננסיים. כל אלו מחזקים את אחיזתה של חמאס בקרב האוכלוסייה על חשבון הרשות ומסייעים להיווצרות של ישות חמאסית שתשמש חלופה אסלאמית אפשרית לרשות הפלסטינית. **ישות כזאת בשליטת חמאס קמה הלכה למעשה ברצועת עזה בעקבות השתלטות חמאס על הרצועה ב-13 ביוני 2007.**

18. הרשות הפלסטינית עשתה בעבר מספר ניסיונות להטיל פיקוח על התשתית האזרחית של חמאס. אולם **בשל החשש להיקלע לעימות חזיתי עם חמאס לא היו מהלכי הרשות אפקטיביים לאורך זמן ופעילותה שבה דעכה לאחר התחלה נמרצת.** בשנה האחרונה עושה ממשלתו של סלאם פיאצ' מאמץ ניכר להעמיד את מוסדות ה"דעוה" ביהודה ושומרון תחת פיקוח הרשות הפלסטינית תוך החלשת אחיזתה של חמאס. מאמץ זה עדיין נמצא בעיצומו כחלק מהפעילות הביטחונית של הרשות, המתבצעת בימים אלה במחוז חברון.

19. מימונה של התשתית האזרחית של חמאס **מצריך משאבים כספיים רבים, אותם מגייסת חמאס מקרנות צדקה אסלאמיות בחו"ל, וביניהן קרנות ייעודיות של התנועה הפועלות בעולם הערבי ובמדינות המערב.** הקרנות הללו, מעבירות לכאורה תרומות לאוכלוסיה הפלסטינית עבור פעילות בעלת אופי חברתי, חינוכי, דתי והומניטארי. בפועל הן **מסייעות להתחזקות כוחה של חמאס,** הבונה עצמה כחלופה אסלאמית קיצונית לרשות הפלסטינית. לפיכך החלו מדינות המערב בשנים האחרונות לנקוט נגדן צעדים משפטיים ובכמה מקרים אף הביאו לסגירתן (למשל, סגירתן של קרן האדמה הקדושה בארה"ב נגדה עדיין מתקיימים שם הליכים משפטיים, וקרן אלאקצא בגרמניה). אולם העברת כספים ע"י קרנות מחו"ל לרצועת עזה וליהודה ושומרון **עודנה נמשכת,** כשבולטת במיוחד פעילותן של הקרנות הפועלות במסגרת "קואליציית הצדקה".

כללי

1. לאחרונה חתם שר הביטחון אהוד ברק על צו המכריז על 36 קרנות אסלאמיות ברחבי העולם, המשתייכות לארגון גג בשם "קואליציית הצדקה" (אאתלאף אלח'יר), כעל "התאחדויות בלתי מותרות" בישראל (נוסח הצו ופרוט הקרנות הנכללות בו ראה נספח). הקרנות הללו הוצאו אל מחוץ לחוק בשל היותן חלק ממערך גיוס הכספים של תנועת חמא"ס, התומך בתשתית האזרחית של התנועה (הדעווה) ובפעילותה הנרחבת ביהודה, שומרון ורצועת עזה. בשטחים. קרנות אלו מעבירות עשרות מיליוני דולרים מדי שנה למוסדות חמא"ס בשטחים. על פי פרסום שירות ביטחון כללי הועברו בשנת 2007 כ- \$ 120,000,000 ליהודה ושומרון ולרצועת עזה למימון פעילות ארגוני הטרור, מהם כ-30% יועדו למימון מערך הדעווה של חמא"ס¹.

2. הוצאות הקרנות הללו אל מחוץ לחוק הינה **המקיפה והרחבה שנעשתה אי פעם בישראל** נגד המערך העולמי המסייע לחמא"ס בגיוס כספים. הצו עליו חתם שר הביטחון מצטרף לשורה של צווים קודמים, שהוציאו אל מחוץ לחוק את "קואליציית הצדקה" וקרנות צדקה אסלאמיות השייכות ל"קואליציה" והמזוהות עם חמא"ס. על הקרנות הללו נמנות, בין השאר, קרן "אינטרפאל" בבריטניה, סניפים של "קרן אלאקצא" באירופה, "קרן האדמה הקדושה" בארה"ב, הכנס העולמי לנוער מוסלמי (wamy) בסעודיה, וקרנות נוספות בצרפת, הולנד, איטליה, דנמרק, שבדיה ועוד. על פי פרסום של שירות ביטחון כללי "אין ספק שהכרזה משמעותית זו, לאור היקפה, **תחייב את המערכת הבנקאית והפיננסית בישראל ובחול להיערך בהתאם ולנהוג במשנה זהירות**, וזאת כדי למנוע נקיטת הליכים פליליים או תביעות אזרחיות של נפגעי טרור..."²

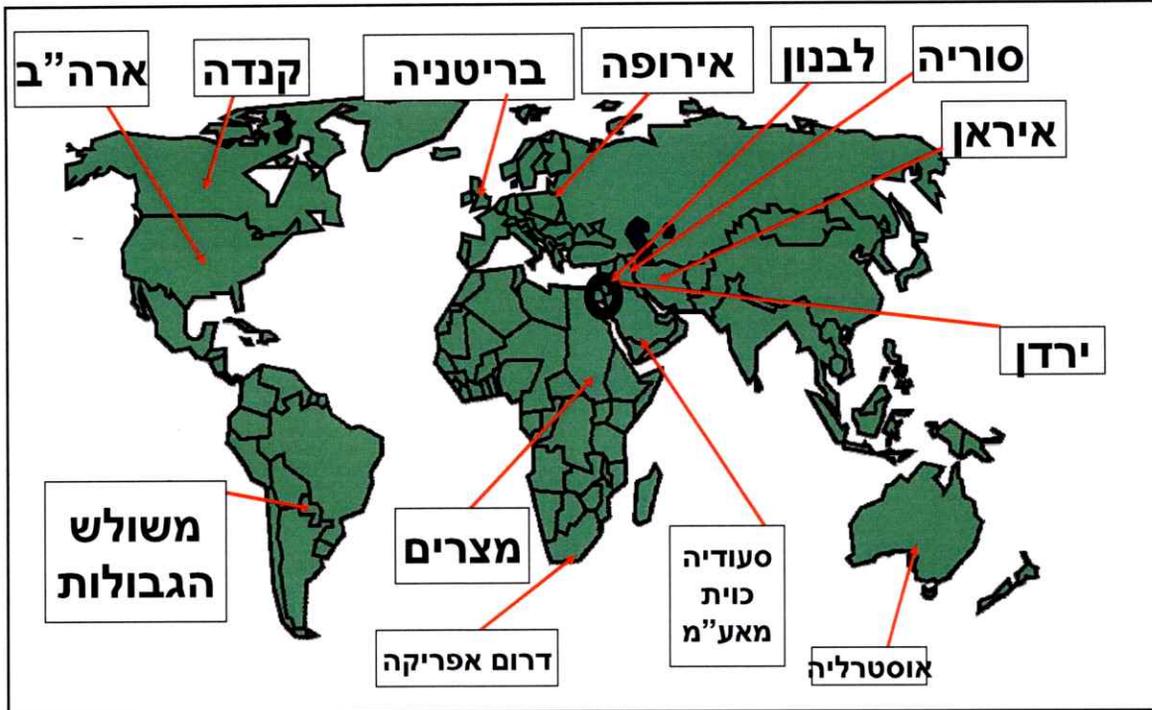
מאפייני "קואליציית הצדקה"

3. "קואליציית הצדקה" הוקמה באוקטובר 2000 **כארגון גג** המאגד בתוכו למעלה מ-50 קרנות אסלאמיות ברחבי העולם, לשם מבצע גיוס כספים עולמי נרחב אד-הוק כסיוע לפלסטינים ב"שטחים". פעילותה החלה, זמן קצר לאחר תחילת מערכת הטרור הפלסטינית (אינתיפאדת אלאקצא), כמבצע מוגבל ל-101 ימים. בשל הצלחת המבצע התמסדה ה"קואליציה" והיא ממשיכה לפעול עד ימינו אלה ולהעביר בדרכים מגוונות סיוע כספי המגיע ברובו למוסדות החמא"ס ב"שטחים". בשל תמיכתה בחמא"ס הוכרזה ה"קואליציה" ע"י שר הביטחון ב-2002 כהתאחדות בלתי מותרת בישראל. מסמכי שלל שנפלו לידי צה"ל מעידים היטב כי גם הרשות הפלסטינית רואה ב"קואליציית הצדקה" כגוף התומך בתנועת החמא"ס³.

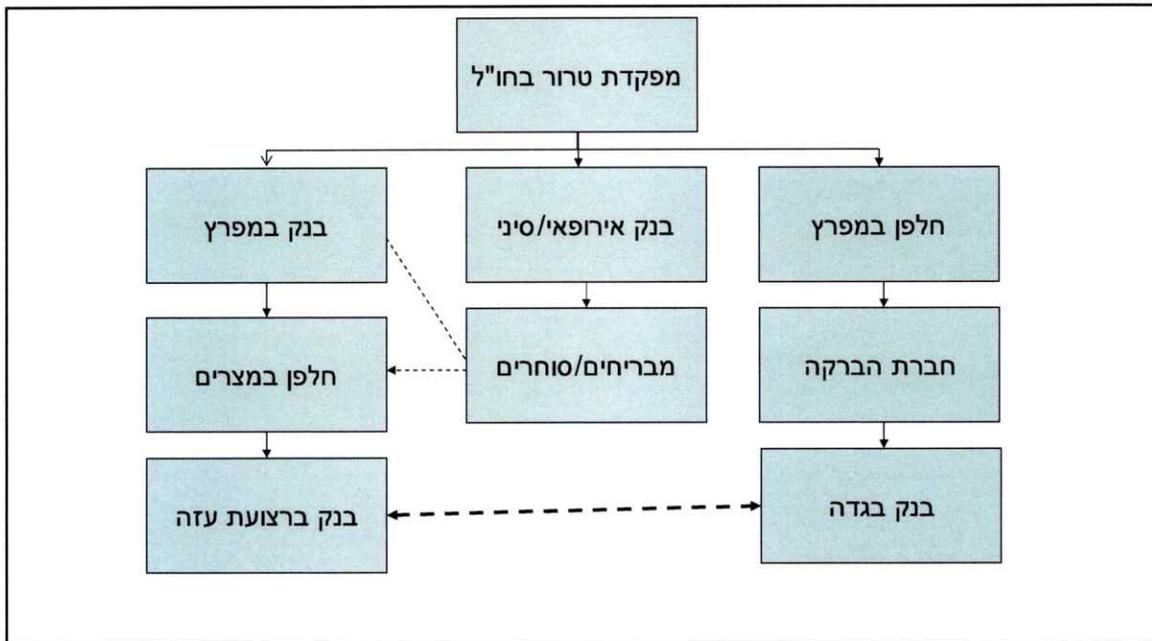
¹ נתונים אלו לקוחים מפרסום של שירות ביטחון כללי אודות חתימת הצו המכריז על 36 קרנות החברות ב"קואליציית הצדקה" כהתאחדויות בלתי מותרות בישראל (להלן: פרסום של שירות ביטחון כללי).

² שם.
³ צילומים של מסמכים אלו מופיעים בנספח ט' בלקט מידע של מרכז המידע למודיעין ולטרור: "קואליציית הצדקה: ארגון גג של למעלה מ-50 קרנות אסלאמיות ברחבי העולם, המנתב כספים למוסדות חמא"ס ב'שטחים'" (6 בדצמבר 2004). (להלן: לקט של מרכז המידע אודות "קואליציית הצדקה").

מקורות המימון העיקריים של חמא"ס⁴

דרכי העברת כספים למימון הטרור ב"שטחים"⁵

⁴ המקור: פרסום של שירות ביטחון כללי.
⁵ ש.מ.

4. "קואליציית הצדקה" הוקמה במעורבות הנהגת חמא"ס. היא מורכבת משילוב של קרנות ייעודיות של חמא"ס וקרנות בעלות אופי אסלאמי קיצוני מרחבי העולם. סכומי הכסף הגדולים שהיא מעבירה ל"שטחים", מגיעים ברובם הגדול אל התשתית האזרחית של חמא"ס (הדעווה). בכך מסייעת "קואליציית הצדקה" לחמא"ס להעמיק אחיזתה בקרב האוכלוסייה ולבנות עצמה כחלופה לרשות הפלסטינית גם ביהודה ושומרון, לאחר שחמא"ס השתלטה על רצועת עזה ביוני 2007. זאת ועוד, הכספים המועברים לתשתית האזרחית של חמא"ס מסייעים בידה לקיים מערכת התומכת בטרור, כולל טרור המתאבדים, כפי שהומחש היטב במסמכי שלל שנפלו בעבר לידי צה"ל. לאחרונה התברר כי הקרנות המשתייכות ל"קואליציית הצדקה" מגייסות כספים גם עבור הפעילות של ממשל חמא"ס ברצועת עזה.

السلطة الوطنية الفلسطينية
الأمن الوقائي
قطاع غزة

التاريخ: ٢٠٠٧/١٢/٢٤
الرقم: ٧٤

الأخ / الرئيس .. القائد العام
حفظه الله

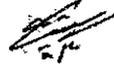
تحية الوطن وبغداد ..

موضوع: زيارة جمعة كتائب الكبر الاقصى لجمعيات الاسلامة باليمن

بإرجى العلم بان بتاريخ ١٢/٢/٢٠٠٧ قلم وفد من جمعية كتائب الكبر الاقصى بزيارة الجمعيات الإسلامية باليمن وضم الوفد كل من: عيسلم ومعتب - المعير التفتيزي، وجهاد مسويلم - نائب المدير، وميزان العضيلة - عضو، والفتى الوفد كل من ده مثير سعد، ده محمد جويلم وعمر الأسطل من قيادة جملين وكذلك والشيخ / عبد الله الأحمر مؤسس جمعية تضمة الأقصى والشيخ / محمد مؤيد رئيس الجمعية وعلى مقبل الجويرة مدير عام الجمعية، كما وتم اللقاء مع أعضاء من حزب الإصلاح اليمني ولم يلتقي الوفد الزائر بأي من الشخصيات السياسية اليمنية.

ويعتبر هذا الائتلاف من اكبر الداعمين والمؤيدين لحركة حماس ملياً وعينياً.

تلياً

أخوكم /
رشيد أبو شبت

"קואליציית [הצדקה] נחשבת לאחד התומכים הגדולים ביותר של תנועת חמא"ס מבחינה חומרית ומבחינה כספית" (משפט זה מודגש במקור).

מסמך שלל: תזכיר (אליו צורפו מסמכים נלווים)⁶ בחתימת רשיד אבו שבאכ, מי שהיה ראש הביטחון המסכל בעזה. התזכיר עוסק ב"קואליציית הצדקה" ונאמר בו כי היא נחשבת לאחת התומכות הכספיות הגדולות ביותר בתנועת חמא"ס.

⁶ תצלומי הנספחים ראו לקט של מרכז המידע אודות "קואליציית הצדקה", נספח ט.

5. בראש "מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה" עומד השיח' ד"ר יוסף מצטפא אלקרצ'אוי, מגדולי הפוסקים המוסלמים בדורנו. זהו איש דת מצרי הפועל מקטר, לאחר שנאלץ לעזוב את מצרים בשנות השבעים. הוא ידוע בדעותיו הקיצוניות בכל הנוגע לישראל ומהווה מקור סמכות דתי ראשון במעלה עבור חמא"ס, למרות שאינו פלסטיני. **בעבר הוציא אלקרצ'אוי פסקי הלכה הקוראים לג'האד נגד ישראל והיהודים והמתירים ביצוע פיגועי התאבדות.** הוא היה הראשון שהתיר במרץ 2002 לנשים פלסטיניות לבצע פיגועי התאבדות בפסק הלכה, שניתן זמן קצר לאחר תחילת התופעה של ביצוע פיגועי התאבדות ע"י נשים⁷. כסמכות הלכתית אסלאמית בכירה, וכמי שעומד בראש "קואליציית הצדקה", נתן אלקרצ'אוי צידוק הלכתי אסלאמי להעברת כספים המיועדים לצדקה עבור ארגוני טרור כגון חמא"ס תחת הכותרת של "ג'האד באמצעות כספים" ("ג'האד באלמאל").

11111111

November 18, 2004

المركز الفلسطيني للإعلام

فتوى العلامة الدكتور يوسف القرضاوي
حول مشاركة النساء في العمليات الاستشهادية

سألت مجلة السنين المسماة في عتدها الثاني آذار (مارس) 2002م، فضيلة الدكتور يوسف القرضاوي، حول مشاركة النساء في العمليات الاستشهادية فيها، فقال:

((إن العمليات الاستشهادية من أعظم أنواع الجهاد في سبيل الله، يقوم بها شخص ينضم بروحه رغباً صفةً في سبيل الله، وينطبق عليه قول الله تعالى: «ومن اتقى من يتقني نفسه ابتغاء مرضاة الله...» والمتشر ينضم من الحياة بسبب قتل ما، ويريد أن يتخلص من حياته، أما الاستشهاد فهو حصل من اتصال العترة... ومعظم علماء المسلمين يعتبرونه من أعظم أنواع الجهاد.

وعندما يكون الجهاد فرض عين كان يدخل الجهاد بدأ من القتلان، تطلب المرأة بالتحديد مع الرجل جنباً إلى جنب، ولقد لفظناه: إذا دخل الجهاد بدأ وجب على أهله التقرب العزم، وتخرج المرأة بغير إذن زوجها وفوت بغير إذن أبيه والعمد بغير إذن سيده والمرؤوس بغير إذن رئيسه لأنه لا طاعة لمخلوق في معصية الله... وإن العلم يتقدم على الخاص فلهذا تعارض حق المرأة وحق الجماعة يتقدم على الصيغة لأنه لتحقيق مصلحة أمة، لذلك لا ترى أن المرأة تستطيع أن تقوم بتورها في هذا الجهاد بما تقر عليه، وقد يستطيع المنظمون لهذه العملية الجهادية أن يوظفوا بعض النساء للعمليات في هذه القضية، وقد تستطيع المرأة أن تعمل إلى ما لا يصل إليه الرجل، أما قضية المخرّب، فحين نقول أن المرأة تسافر إلى الحج مع نساء ثلاث ويهون محرم، ما دام الطريق أمناً، فسمّ هذه المرأة تسافر في البراري والصحاري بحيث أنه يخشى عنها... فهذه تسافر في القطر أو القطر.

أما قضية الجهاد لأنها تستطيع أن ترتدي قبة بحيث تخشى شعراً... حتى عند التزوم أو التزوم أن تحتاج نساء المنظمات الحرجة أن تزرع الجهاد لتلك العملية، فهي ذاتية لموت في سبيل الله، وليست ذاتية للترويج وتعرضن نفسها، فهل تخاف عليها من المنفور ويزرع الجهاد، فالقضية مطولة وليس فيها أي مشكلة.

وأما ترى أن من حق الأخوات الملتزمات أن يكون لهن حظ وفور في الجهاد، ولهن أن يمتنعن في حط الجهاد؟))

المصدر: مركز البحوث والدراسات الإسلامية، كتاب الفتاوى، رقم الفتوى: 11111111، الصفحة: 18

http://www.palestine-info.info/urabic/bitawa/alarmiyat/qardawi11.htm 18/11/2004

השיח' ד"ר יוסף מצטפא אלקרצ'אוי, יו"ר "מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה".

נוסח פסק ההלכה ("פתוח") שהוציא יוסף אלקרצ'אוי בעניין השתתפות נשים בפעולות התאבדות (המקור: Palestine-info, 18 בנובמבר 2004).

⁷ קיים לדמותו של אלקרצ'אוי ופרוט פסק ההלכה של השיח' אלקרצ'אוי ראה נספחים ו' ו-ז' של לקט מרכז המידע אדוות "קואליציית הצדקה".

6. אישים נוספים הבולטים בקרב "מועצת הנאמנים" הינו **עצאם יוסף**, המזכיר הכללי, שהינו גם הדמות הדומיננטית ב**אינטרפאל**, הקרן הייעודית של חמא"ס ב**בריתניה**, שהוכרזה כ"התאחדות בלתי מותרת" בישראל במאי 1997, וכ"ארגון טרור" בינואר 1998.⁸ דמות בולטת נוספת הינה סגן מנהל "קואליציית הצדקה" משיר (פילדמרשל) **עבד אל רחמן סואד אלד'הב**, נשיא סדאן לשעבר, העומד בראש ארגון אסלאמי העוסק בדעווה בקרב מדינות אפריקה. שאר חברי "מועצת הנאמנים" הינם פעילים אסלאמיים בולטים ברחבי העולם ובתוכם: פעיל חמא"ס בשכם, **שיח' חאמד אלביתאוי**, יו"ר אגודת הצדקה "אלתצ'אמן" (שהוכרזה "התאחדות בלתי מותרת" בישראל בשנת 2002 עקב קשריה עם חמא"ס); **שיח' רא'אד צלאח** (ראש הפלג הצפוני של התנועה האסלאמית בישראל); **שיח' עכרמה צברי** (המופתי של ירושלים, בעל דעות קיצוניות, שהטיף לג'האד ולביצוע פיגועי התאבדות).

מאפייני התשתית האזרחית של חמא"ס

7. תנועת חמא"ס מקיימת ביהודה, שומרון ורצועת עזה **תשתית ענפה של מוסדות אזרחיים (ה"דעוה")**⁹. תשתית זאת כוללת עשרות רבות של ועדות צדקה, מוסדות חינוך, מסגדים, איגודי נשים ופועלים, קבוצות ספורט ומוסדות פיננסיים. מוסדות הדעווה מהווים את מקור כוחה העיקרי של חמא"ס והם מבדילים אותה מארגוני טרור אחרים ומארגונים אסלאמיים אחרים ביהודה, שומרון ורצועת עזה. מוסדות הדעווה של חמא"ס הוצאו ע"י ישראל אל מחוץ לחוק בשל היותם חלק בלתי נפרד מהחמא"ס, ובשל תמיכתם בפעילות הטרור.

8. תשתית הדעווה של חמא"ס ממלאת שתי מטרות בסיסיות:

א. **סיוע לאוכלוסיה** בתחומי החינוך, הסעד, הבריאות, שרותי דת ומגוון תחומים נוספים, תוך ניצול חולשתה ואוזלת ידה של ה"רשות הפלסטינית" המופקדת על מתן שירותים בתחומים הללו. שרות זה ניתן **על מנת לזכות בתמיכת האוכלוסייה, לחוק את כושר עמידתה בעימות האלים נגד ישראל** ולבסס את תנועת ה-"חמא"ס" כמוקד כוח פוליטי המחליש את כוחה של ה"רשות" ועשוי בעתיד להוות חלופה ל"רשות" גם ביהודה ושומרון.

ב. **מעטפת תומכת טרור באמצעות:-**

1) **חינוך, הטפה והסתה לטרור ולשנאה** והפצת מסרים אסלאמיים קיצוניים לשם הכשרת הלבבות בקרב האוכלוסייה. זאת באמצעות מערכת חינוך עצמאית של ה-"חמא"ס"; חדירה של אנשי חמא"ס **למוסדות החינוך** של הרשות הפלסטינית; רכישת השפעה על **המסגדים** בשטחי הרשות הפלסטינית; הפצת

⁸ פרטים ראו לקט מידע אודות **אינטרפאל** מה-8 בנובמבר 2004 (אינטרפאל נכללה גם בצו הנשיאותי האמריקאי מאוגוסט 2003 מספר 13224 המורה על הקפאת נכסיהם של אישים וגופים הקשורים לארגוני הטרור)..
⁹ **דעווה:** מילולית: "הטפה, קריאה, תעמולה, ולמעשה אינדוקטרינציה דתית-תרבותית, העושה שימוש בכל אמצעי של תקשורת בין בני האדם כדי לשנות את תרבותם ולהפוך אותם למאמינים [אסלאמיים] נאמנים" [מתוך ספרו של אוריה פורמן, **אסלאמיון**, עמ' 322, "מערכות", 2002].

פרסומים והטמעת מסרים בקרב החברה הפלסטינית במגוון שיטות. פעילות תודעתית זאת של חמא"ס, שהתאפשרה ע"י הרשות, תרמה לכך שדור שלם של פלסטינים גדל כאשר דגם האסלאם היחיד שהכירו הוא דגם האסלאם המיליטאנטי המטיף לעימות מזוין עם ישראל עד לחיסולה. דור זה צפוי לתפוס את מקומו בין שורות חמא"ס בין אם במסגרת הפעילות הפוליטית והחברתית ובין אם כפעילים מבצעיים-טרוריסטיים.

2) **סיוע לפעילים מבצעיים של חמא"ס ולבני משפחותיהם** ("שהידים", לרבות מתאבדים, עצורים, מבוקשים ופצועים). זאת הן באמצעות סיוע ישיר (הענקת כספים) והן סיוע עקיף (בריאות, רווחה, חינוך, דת וכו').

סיוע "קואליציית הצדקה" למחנות קיץ ברצועת עזה

الصحة الرئيسية أخبار

تجمع المؤسسات الخيرية بـ 100 مخيم صيفي بإشراف ائتلاف الخير
غزة - محمد أبو قمر - 06-07-2008

أعلن تجمع المؤسسات الخيرية في فلسطين وإشراف من مكتب ائتلاف الخير بغزة عن انطلاق أكثر من 100 مخيم صيفي تحت شعار (ماميون رغم الحصار).
وتستهدف هذه المخيمات الأطفال من سن 8 سنوات وحتى 12 سنة للتخفيف عنهم وإخراجهم من جو الحزن والهم اليومي الناتج عن الممارسات الهمجية لقوات الاحتلال، إضافة إلى الهدف الرئيسي وهو إنشاء جيل صاعد يتحمل المسؤولية الملقاة على عاتقه.
كما وتم نشر هذه المخيمات عبر محافظات القطاع كافة وحددت أماكن المخيمات في الأندية والملاعب والمدارس الخاصة والحكومية والحدائق العامة والمؤسسات التي تتوفر فيها أماكن تستوعب عدد الطلاب المحدد في كل مخيم.
وشملت المخيمات الصيفية العديد من الأنشطة الهادئة من حلقات تحفيظ القرآن الكريم والكشافة والرحلات الترفيهية وألعاب الرياضة وتعلم الكمبيوتر وبرامجه.
وأكد التجمع على أن هذه المخيمات تعبر عن مدى صبر الشعب الفلسطيني وصموده في وجه الحصار الجائر المفروض من قبل قوات الاحتلال على قطاع غزة.

כתבה מעזה מה-6 ליוני 2008 אודות מתן חסות של "קואליציית הצדקה" ליותר ממאה מחנות קיץ ברצועת עזה, המתקיימים תחת הסיסמה של "עמידה איתנה למרות המצור" (אתר האינטרנט של "קואליציית הצדקה", 8 ביולי 2008). במחנות הקיץ הללו, המאורגנים ברובם ע"י חמא"ס באמצעות מוסדות ה"דעווה", מוטמעים בקרב ילדים ונערים מסרים המטיפים לטרור ולשנאה והמטמיעים בקרב הילדים את האידיאולוגיה של חמא"ס. בעבר נוצלו המחנות הללו כמרכזי הכשרה סמי-צבאיים עבור בני הנוער.

תמונות ממחנות הקיץ 2008

תמונות ממחנות קיץ המופעלים ע"י אגודות המזוהות עם חמא"ס. מימין: קבוצת השהיד אסמאעיל אבו שנב, מראשי חמא"ס ברצועה, שנהרג ע"י ישראל בסיכול ממוקד (אוגוסט 2003). הקבוצה משתייכת למחנה קיץ המופעל ע"י האגודה האסלאמית¹⁰ של חמא"ס. באמצע: ראש ממשל חמא"ס אסמאעיל הניה מבקר במחנה קיץ בח'אן יונס. משמאל: מחנה קיץ המופעל ע"י אגודת דאר אלקראן המזוהה עם חמא"ס בו משננים נערים ונערות את הקוראן.

3) **סיוע לפעילותה השוטפת של תנועת חמא"ס בשטחים בכל התחומים:** מימון פעילותה הפוליטית של חמא"ס; הפעלת מערך **תקשורת**, הסברה ותעמולה בשטחים ומחוצה לה; מתן שירותים פיננסיים, ולעיתים - להערכתנו - אף "**זליגת כספים**" לשם מימון המערכת הטרוריסטית-מבצעית שלה.

4) **סיוע לפעילי חמא"ס בשטחים** (לרבות פעילים הקשורים למערכת המבצעית שלה), ע"י **יצירת משרות ותעסוקה** עבורם (ולעיתים אף עבור בני משפחותיהם) במסגרת אגודות הצדקה והמוסדות הרבים המהווים את התשתית האזרחית של חמא"ס. בכך ניתן **מסווה חוקי לפעילותם בחמא"ס** (כולל מול הרשות, לה כפופים, על פי החוק, המוסדות האזרחיים של החמא"ס - למשל ועדות הצדקה והמסגדים).

¹⁰ **האגודה האסלאמית** (אלג'מעייה אלאסלאמיה) מהווה מוסד חשוב של החמא"ס ברצועת עזה. בראשה עומד **ד"ר שיח' אחמד בחר**, פעיל חמא"ס בכיר בעזה. האגודה עוסקת באינדוקטרינציה בקרב בני נוער והיא מפעילה רשת גדולה של גני ילדים (על טיבו של ה"חינוך" בגני הילדים הללו ראה בהמשך). משרדי האגודה נסגרו ע"י הרשות הפלסטינית בתחילת 2002 אך היא המשיכה לפעול תוך הסתמכות על תרומות מקרנות אסלאמיות בח'ל.

טיבו של "החינוך" הניתן בגני הילדים המופעלים ע"י "האגודה האסלאמית" של חמא"ס.

מימין: טקס שריפת דגל ישראל כשברקע ילדים נושאי נשק; משמאל: ילד המחופש למנהיג חזבאללה חסן נצראללה נושא דברים. צילומים אלו נעשו בטקס הסיום לשנת 2001 של ילדי גנים השייכים ל"אגודה האסלאמית" בעזה של חמא"ס והופצו באינטרנט. "האגודה האסלאמית" מפעילה בקיץ 2008 מחנות קיץ לבני נוער, בחסות "קואליציית הצדקה".

פעילות הרשות הפלסטינית נגד התשתית האזרחית של חמא"ס

9. הרשות הפלסטינית מודעת היטב להיקפה, לעומקה ולמשמעויותיה של התשתית האזרחית של חמא"ס, המחזקת את אחיזתה בקרב האוכלוסייה על חשבון הרשות הפלסטינית ויוצרת, למעשה, ישות חמא"סית הבונה את עצמה כחלופה אסלאמית רדיקלית לרשות הפלסטינית. הרשות הפלסטינית מודעת לכך שכמה ממוסדות תשתית זאת (מסגדים; אוניברסיטאות וארגוני סטודנטים) משמשים עבור חמא"ס (וארגוני טרור נוספים) מאתר לגיוס פעילים מבצעיים, כולל מחבלים מתאבדים. משום כך ניהלה הרשות הפלסטינית, עד פרוץ העימות האלים (האינתיפאדה), ובמהלכו, מעקב מודיעיני רצוף, צמוד ומתועד אחר פעילות חלק ניכר מהמוסדות הללו, הגם שמאמץ זה על פי רוב לא תורגם לפעילות שיטתית נגדם.

10. במהלך העימות האלים ולפניו הסתפקה הרשות בשלושה ניסיונות עיקריים, אם כי לפרקי זמן קצרים, "לטפל" בתשתית האזרחית של חמא"ס (1996; דצמבר 2001 - אפריל 2002; אוגוסט 2003 ואילך). בין אותם "שיאי" פעילות, פעלה ה"רשות" "על אש קטנה" מול תשתית חמא"ס אולם בשל החשש להיקלע לעימות חזיתי עם חמא"ס, נמנעה הרשות מלפעול נגד כל התשתית בנחרצות ובאפקטיביות לאורך זמן ופעילותה שבה ודעכה לאחר התחלה נמרצת.

11. לאחר השתלטות חמא"ס על רצועת עזה (יוני 2007), והגברת המתח בין ממשל אבו מאזן לממשל החמא"ס, הגבירה הרשות הפלסטינית מאמציה להחליש את התשתית האזרחית של חמא"ס ביהודה ושומרון (בדגש על אזורי שכם וג'נין), על מנת למנוע הישנות אירועי עזה. הדבר מצא ביטוי, בין השאר, בפעילות נמרצת של ממשלת סלאם פיאצ' נגד "אגודות הצדקה" ומוסדות נוספים המשתייכים למערך הדעווה של החמא"ס, שבוצעה החל מהמחצית השנייה של 2007.

12. במסגרת פעילות זאת של הרשות פורקו "אגודות צדקה", פוטרו פעילי חמא"ס העומדים בראשם, הוחלפו עובדים באגודות, הושם פיקוח על העברות הכספים והשימושים בכספים, והוחלפו מספר דרשנים במסגדים והוחרמו מהמסגדים חומרי הסתה. בין השאר העבירה ממשלת סלאם פיאצ' חוק להלבנת הון והחליטה לפרק 92 ועדות צדקה הפועלות בגדה ולמזג אותן ל-11 ועדות בפיקוח משרד ההקדשים. מידת הצלחתם של מהלכים אלו, שחמא"ס מתנגדת להם בתדירות תהיה תלויה במידת נכונותה ויכולתה של הרשות הפלסטינית להתמיד בהם לאורך זמן.

נספח

**הכרזה של שר הביטחון על 36 אגודות המשתייכות
ל"קואליציית הצדקה" כעל "התאחדויות בלתי מותרות"
(מכוח תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945)**

1. בתוקף סמכותי לפי תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945¹¹ (להלן- "התקנות"), ולאחר שהשתכנעתי כי הדבר דרוש לצורך הגנה על ביטחון המדינה, שלום הציבור והסדר הציבורי, אני מכריז בזה כי חבר בני אדם או ההתאחדויות המפורטות להלן והחברים בקואליציית הצדקה (אאתלאף אלח'יר), שהוכרזה כהתאחדות בלתי מותרת, כחלק מן החמאס, או בכל שם אחר שיכוננו בו התאחדויות אילו, הנן התאחדויות בלתי מותרות כמשמעותן בתקנות.

2. להלן פירוט הארגונים:

א. הועדה הסעודית לסיוע לעם הפלסטיני, או

אללג'נה אלסעודיה לאע'את'את אלשעב הפלסטיני, או

**THE SAUDI COMMITTEE FOR THE RELIEF OF PALESTINIAN
PEOPLE**

اللجنة السعودية لإغاثة الشعب الفلسطيني

(לשעבר - הקרן הסעודית לתמיכה באינתפאדת אלאקצא).

ב. ארגון הסעד האסלאמי העולמי בסעודיה IIRO, או

ארגון הסיוע האסלאמי העולמי בסעודיה IIRO, או

היאת אלאע'אתה אלאסלאמיה אלעלמיה, או

INTERNATIONAL ISLAMIC RELIEF ORGANIZATION

هيئة الإغاثة الإسلامية العالمية

ג. ועדת הסיוע לחולים/כווית, או

מוסד הסיוע לחולים / כווית, או

צנדוק אע'את'ת אלמרצ'א, או

**PATIENTS HELPING FUND – THE ADMINISTRATION AL-
QADISIYAH THE MEDICAL COMMITTEE**

صندوق إعانة المرضى بالكويت

¹¹ ע"ר 1945, תוס' 2 עמ' 855;

ד. מוסד מכה הקדושה לצדקה/ סעודיה, או

מוסד הצדקה מכה/סעודיה, או

מאססת מכה אלמכרמה אלח'יריה, או

MAKKAH CHARITY INSTITUTION

مؤسسة مكة المكرمة الخيرية

ה. מוסד/אגודת אלרחמה העולמית בכווית, או

מואססת אלרחמה אלעאלמיה, או

MERCY INTERTIONAL

الرحمة العالمية بالكويت

ו. בית הצדקה/כווית, או

בית אלזכאה, או

ZAKAT HOUSE

بيت الزكاة بالكويت

ז. ועדת הצדקה של פלסטין בכווית, או

ועדת הצדקה פלסטין, או

ארגון הצדקה האסלאמי העולמי בכווית, או

לג'נת פלסטין אלח'יריה, או

THE CHARITABLE PALESTINES COMMITTEE

لجنة فلسطين الخيرية بالكويت

ח. מוסד השיח' מחמד בן ראשד אלמכתום/מאע"מ- דבאי, או

מוסד השיח' מחמד בן ראשד אלמכתום/בדובאי, או

מוא'ססת אלשיח' מחמד בן ראשד אלמכתום ללאעמאל אלח'יריה

ואלאנסאניה, או

אגודת הצדקה החברתית בדובאי, או

MOHAMMED BIN RASHID CHARITY AND HUMANITARIAN

ESTABLISHMENT

مؤسسة الشيخ محمد بن راشد آل مكتوم- دبي

ט. אגודת הצדקה/מאע"מ- אלפג'ירה, או

אגודת הצדקה באלפג'ירה, או

אלג'מעיה אלח'יריה אלפג'ירה, או

FUJAIRAH CHARITY ASSOCIATION

الجمعية الخيرية - الفجيرة

י. בית אלשארקה לצדקה/מאע"מ- אלשארקה, או

בית אלשארקה אלח'ירי, או

THE SHARGA HOUSE OF CHARITY

بيت الشارقة الخيري - الشارقة

יא. הסהר האדום באמירויות/מאע"מ, או

אלהלא אלח'ירי, או

UAE RED CRESCENT SOCIETY

هيئة الهلال الأحمر الإماراتي

יב. אגודת הרפורמה – ועדת מעשי הצדקה /בחרין, או

ג'מעית אלצלאח – לג'נת אלעמאל אלח'יריה, או

AL ISLAMIC SOCIETY- THE CHARITY ACT

جمعية الإصلاح – لجنة الأعمال الخيرية بالبحرين

יג. האגודה האסלאמית/בחרין, או

אלג'מעיה אלעמאל, או

THE ISLAMIC SOCIETY

الجمعية الإسلامية البحرين

יד. מוסד השיח' עיד אלת'אני/קטר דוחה, או

מוסד השיח' עיד בן מחמד אלת'אני/קטר- דוחה, או

מא'ססת אלשיח' עיד בן מחמד אלת'אני, או

SHEIKH EID BIN MUHAMMAD AL-THANI CHARITY

ASSOCIATION

مؤسسة الشيخ عيد آل ثاني بقطر

טו. אגודת הצדקה של קטר (כולל סניפים בשטחי הרש"פ), או

אגודת/ועדת הצדקה של קטר, או

ג'מעית/לג'נת קטר אלח'יריה, או

THE CHARITABLE QATAR SOCIETY

جمعية قطر الخيرية

טז. הועדה הקטרית המשותפת לסיוע, פלסטין/קטר- דוחה, או
אללג'נה אלקטריה אלמשתרכה ללאע'את'ה פלסטין, או
PALESTINE QATAR COMMITTEE FOR RELIEF IN PALESTINE
اللجنة القطرية المشتركة للإغاثة – فلسطين

ז. אגודת הצדקה לשמירה על אלאקצא' הקדוש/תימן, או
אגודת הצדקה האסלאמית לשמירה על אלאקצא' הקדוש/תימן,
או אלג'מעיה אלח'יריה אלאסלאמיה לנצרת אלאקצא' אלשריף, או
THE ISLAMIC CHARITABLE SOCIETY TO HELP AL -AQSA
الجمعية الخيرية الإسلامية لنصرة الأقصى اليمن

זח. אגודת הצדקה אלאנצאר בסודאן, או
ג'מעית/לג'נה אנצאר אלח'יריה, או
THE ANSAR CHARITABLE SOCIETY ISUDAN
جمعية أنصار الخيرية بالسودان

ט. ארגון הדעוה האסלאמי בסודאן, או
מנט'מת אלדעוה אלאסלאמיה, או
**THE ISLAMIC DAWAH ASSOCIATION SUDAN – MUNAZZMAT AL- DAWA
AL ISLAMIC**
منظمة الدعوة الإسلامية السودان

כ. תנועת האיחוד והרפורמה- אלג'יריה או חרכת אלתוחיד
ואלאצלאת, או
**AL IRSHAD AND AK ISLAH SOCIETY – GUIDANCE AND
REFORM SOCIETY**
التوحيد والإصلاح الجزائر

כא. תנועת האיחוד והרפורמה – מרוקו/רבאט, או
חרכת אלתוחיד ואלאצלאת, או
THE MOVEMENT FOR UNITY AND REFORM

حركة التوحيد والإصلاح, شارع المقاومة الرباط- المغرب

כב. ועדת הצדקה של הסיוע האסלאמי לעם הפלסטיני- עמאן/ירדן,

או

לג'נאת זכאת אלמנאצרה אלאסלאמיה ללשעב אלפלסטני – עמאן.

لجنة زكاة المناصرة الإسلامية للشعب الفلسطيني عمان

כג. קואליצית קרנות הצדקה בלבנון בפיקוח קרן הצדקה דאר

אלפתוה, או קואליצית אגודות הצדקה בלבנון בפיקוח קרן הצדקה

דאר אלפתוה, או

בית פסיקת ההלכה האיסלאמית בלבנון, או

אא'תלאף אלח'ירי/ לבנון באשראף צונדוק אלזכאת/ דאר אלפתוה,

או

**THE UNION OF GOOD LEBANON- DAR AL FATWA IT INCLUDES
US CHARITABLE ORGANIZATION**

ائتلاف الخير في لبنان- صندوق الزكاة في لبنان- دار الفتوى

כד. המועצה האסלאמית העולמית לדעוה וסיוע – מצרים/קהיר, או

אלמג'לס אלאסלאמי אלעאלמי ללדעוה ואלאע'את'ת, או

**THE INTERNATIONAL ISLAMIC COUNCIL FOR DAWAH AND
RELIEF**

المجلس الإسلامي العالمي للدعوة والإغاثة بمصر

כה. ועדת הסיוע ההומניטרי – איגוד הרופאים – מצרים/קהיר, או

ועדת הסיוע והחירום, התאחדות הרופאים הערבים- מצרים/קהיר,

או

לג'נת אלאע'את'ת אלאנסאניה- נקאבת אלאטבאא', או

ועדת הסיוע והחירום – התאחדות הרופאים המצרית, או

לג'נת אלאע'את'ת ואלט'וארא', אתחאד אלאט'באא' אלערב, או

**THE HUMANITARIAN RELIEF COMMITTEE DOCTORS
SYNDICATE**

لجنة الإغاثة الإنسانية - نقابة الأطباء بمصر

כנ. אגודת הצדקה לרפורמה חברתית/תימן, או
ג'מעית אלאצלאלח אלאג'תמאעי אלח'יריה, או

THE REFORM SOCIETY - YEMEN

الجمعية الإصلاح الاجتماعي الخيرية اليمن

כו. הארגון למעשי צדקה/מאע"מ- אג'מאן, בריטניה, אוסטרליה

(סניפים בשטחי הרש"פ), או

הארגון למעשי צדקה בעגמאן/ דובאי, בריטניה ואוסטרליה, ג'נין,

רצועה (עזה/רפיח), או

היא'ת אלעמל אלח'יריה, או

JAMIYYAT AL- A'MAAL AL- KHAYRIYYAH

HUMAN APPEAL INTERNATIONAL

هيئة الأعمال الخيرية

כח. המוסד לסיוע הומניטארי בבריטניה, או

מא'ססת אלע'את'ה אלאנסאניה, או

HUMANITARIAN RELIEF FOUNDATION

مؤسسة الإغاثة

الإنسانية لندن

כט. קרן הידיים המוסלמיות בבריטניה, או

MUSLIM HANDS

مسلم هاندس لندن

ל. הסיוע האסלאמי בלונדון/בריטניה, או

אלעון אלאסלאמי, או

MUSLIM AID

סיוע בלימודים לפלסטינים, או

אלעון אתעלימי ללפלסטינין, או

EDUCATIONAL AID FOR PALESTINIANS

العون الإسلامي, العون التعليمي للفلسطينيين, لندن

לא. מוסד סנאבל אלאקצא בשבדיה, או

מואססת סנאבל אלאקצא אלח'יריה, או

SANABIL AL AQSA CHARITABLE FOUNDATION

مؤسسة سنابل الأقصى الخيرية السويد

לב. קרן החפים מפשע (אבריא') בנורבגיה, או

אבריאא'א, או

INNOCENTS

أبرياء
النرويج

לג. אגודת הסעד לפלסטין בשוויץ (ASP) ובשמה החדש SHS וקרן

(VUP), או

ג'מעיה אלאע'את'ה לפלסטין בשוויץ, או

**ASSOCIATION DE DECOURS PALESTINIEN – ASP RELIEF FOR
PALESTINE SOCIETY**

جمعية الإغاثة لفلسطين سويسرا

לד. קרן פלסטין האוסטרית, או

PALESTINE ASSOCIATION

או ראבטת פלסטין אגודת סיוע לפרויקטים הומניטרים

.PVOE/PHV

رابطة
فلسطين النمسا

לה. קרן "אלאקצא" הדרום אפריקאית, או

**AL AQSA FOUNDATION OF SOUTH AFRICA / AL AQSA
INTERNATIONAL FOUNDATION**

או מאססת אלאקצא / מאססת אלאקצא אלח'יריה / מאססת

אלאקצא אלדוליה.

مؤسسة
الأقصى - جنوب
افريقيا

לו. קרן הסייע ההומניטארית בתורכיה (IHH), או
INSAN HAKLARY VE HURRIYETLERI VAKFI
INTERNATIONAL HUMANITARIAN RELIEF ORGANISATION
INTERNATIONALE HUMANITERE HILFSORGANISATION

המחזיק ברכוש ההתאחדויות הבלתי מותרות האמורות נדרש להודיע על כך לשר הביטחון באמצעות ארגון איקו, סגן בכיר לחשב הכללי במשרד האוצר, טל' 02-5317506 או 02-5317434.

הרואה עצמו נפגע על ידי הכרזה זו, יכול להגיש השגותיו בכתב בפני, באמצעות היועץ המשפטי למערכת הביטחון, תוך 14 ימים מהמועד שבו הובאה הכרזה זו לידיעתו.

התשס"ח _____
 2008 _____

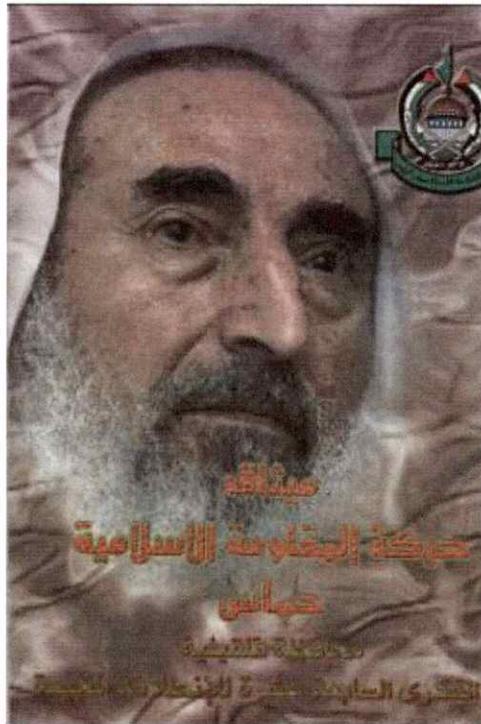
אהוד ברק
 שר הביטחון

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

5 מאי 2006.

**אמנת תנועת ה"חמא"ס" (1988): מסמך יסוד בעל אופי
אנטישמי ואנטי מערבי בוטה ותפיסת עולם אסלאמית
רדיקלית. האמנה מדגישה את מחויבותה האידיאולוגית
של ה"חמא"ס לחיסול מדינת ישראל באמצעות
אסטרטגיה של מאבק אלים ארוך טווח.
(נוסח מעודכן ומתוקן)**

עמוד השער של חוברת ובה אמנת ה"חמא"ס" שיצאה לאור
ע"י תנועת ה"חמא"ס" בקלקיליה בשנת 2004. על עמוד השער
מופיע דיוקנו של אחמד יאסין מי שעיצב וגיבש את נוסח
האמנה.

כללי

1. בראיון שהעניק לכתבים ביום הבחירות ל"מועצה המחוקקת", הזכיר ד"ר מחמוד אלזהאר, מבכירי הנהגת ה"חמא"ס ברצועת עזה, את מחויבותה האידיאולוגית של התנועה לאמנת ה"חמא"ס משנת 1988. הוא הדגיש בדבריו כי "התנועה לא תשנה, שום מילה, מהאמנה" הקוראת לחסל את ישראל, ולא תהפוך למפלגת פוליטית אלא תמשיך בדרך ה"התנגדות" (קרי- הפעילות המבצעית – טרוריסטית): **Hamas will not change a single word in its covenant** ("רויטרס", עזה, 25 בינואר). על קריאתו של ממלא מקום ראש ממשלת ישראל אהוד אולמרט לבטל את אמנת ה"חמא"ס" הגיב דובר תנועת ה"חמא"ס סאמי אבו זהרי כי התנועה דבקה בעקרונותיה (סוכנות הידיעות הצרפתית, עזה, 29 בינואר).

2. אמנת תנועת ה"חמא"ס, שאליה מתייחס ד"ר אלזהאר, גובשה במהלך השנה הראשונה לסבב העימות הקודם בין ישראל לפלסטינים (1987 – 1993). היא עוצבה על ידי אחמד יאסין, מייסד ה"חמא"ס ומנהיגה, אשר נהרג על ידי כוחות הביטחון הישראליים בסיכול ממוקד (מרץ, 2004) ופורסמה ב- 18 באוגוסט 1988. עותקים שלה מופצים עד עצם היום הזה בקרב הצבור הפלסטיני ב"שטחים" והיא מהווה את המסמך האידיאולוגי החשוב ביותר של ה"חמא"ס". האמנה עושה שימוש נרחב במקורות האסלאמיים העיקריים (הקוראן והחדית') כדי לתת לה בסיס הלכתי אסלאמי.

3. עיקרי האמנה :-

- א. הצגת הסכסוך עם ישראל הינו סכסוך דתי: "בעיית פלסטין" היא בעיה מוסלמית דתית והסכסוך עם ישראל הינו סכסוך בין האסלאם לבין היהודים ה"כופרים".
- ב. פלסטין כולה הינה אדמה אסלאמית ואין לאף אחד זכות לוותר עליה: שטח "פלסטין" הינו אדמת הקדש אסלאמית, שלאף אחד אין סמכות לוותר על אף שעל ממנה (לרבות שליטים ערביים).

ג. חשיבות הג'האד (מלחמת הקודש) כאמצעי מרכזי להשגת יעדי ה"חמא"ס": יש לנהל ג'האד (מלחמת מצווה) בלתי מתפשר נגד ישראל ויש להתנגד באופן מוחלט לכל הסכם המכור בזכות קיומה. הג'האד הינו "חובה אישית" של כל מוסלמי.

ד. אנטישמיות בוטה: לעם היהודי מיוחסות תכונות שליליות והוא מיוצג כמי שרוצה להשתלט על המזרח התיכון ועל העולם כולו. זאת תוך שימוש במיתוסים מהאנטישמיות האירופית ה"קלאסית" ומזו בעלת השורשים האסלאמיים.

ה. חשיבות המלחמה על התודעה: יש להדגיש מאמץ רב להפצת התודעה האסלאמית, באמצעות החינוך ואינדוקטרינציה, ברוח האסלאם הקיצוני, על בסיס משנת "האחים המוסלמים".

ו. חשיבות הסולידאריות החברתית: חשיבות רבה ניתנת לסולידאריות החברתית, שאחד מביטוייה הינו הסיוע לנזקקים (העתיד לבוא לידי ביטוי בהקמת תשתית נרחבת של "ועדות צדקה" ע"י ה"חמא"ס").

תרגום האמנה על בסיס חוברת שהופצה במחוז קלקיליה

4. תרגום האמנה, המובא להלן, נעשה על בסיס חוברת, שיצאה לאור בשנת 2004, בכריכה מהודרת, על ידי תנועת ה"חמא"ס "במחוז קלקיליה"¹. החוברת יצאה לאור לקראת יום השנה ה-17 לייסוד התנועה. עותקים של החוברת נמצאו על ידי צה"ל בין חומרי שלל שנתפסו ב"מועדון האסלאמי" בקלקיליה, ב-27 בספטמבר 2005.

5. על עמוד השער של האמנה מופיע דיוקנו של אחמד יאסין, מייסד תנועת ה"חמא"ס ומנהיגה. בכריכה האחורית מופיע דיוקנו של עבד אלעזיז רנתיסי, יורשו של השיח' יאסין, שנהרג גם הוא בסיכול ממוקד (אפריל 2004). בצדדים הפנימיים של הכריכה הקדמית והאחורית מופיעים דמויות בולטות (ה"כוכבים") של טרוריסטים שנהרגו במהלך העימות (ה"שהידים") ושל האסירים בני קלקיליה. בין הדמויות הללו טרוריסטים שנטלו חלק בפיגועי התאבדות. למשל- דמותו של סעיד חותרי, המחבל המתאבד מקלקיליה,

¹ באינטרנט מופיעות גירסאות אחרות של האמנה עם שינויים קלים.

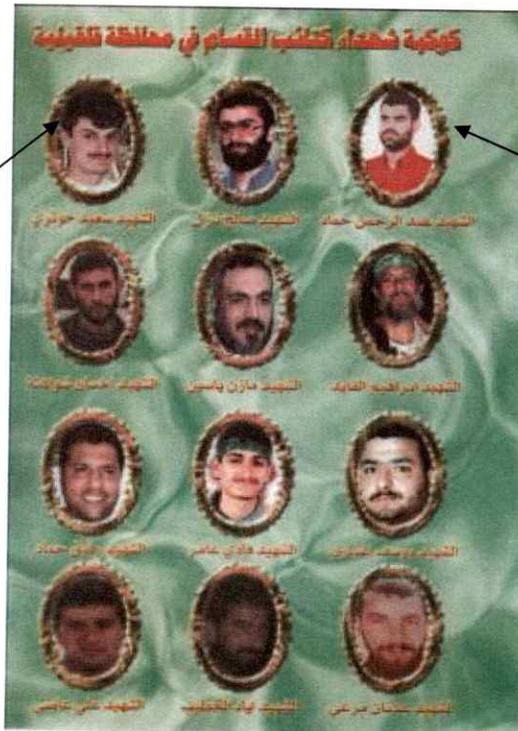
שפוצץ עצמו ליד מועדון ה"דולפינריום" בת"א ב- 1 ביוני 2001, וגרם ל-21 הרוגים ולכ-83 פצועים (רובם בני נוער); ושל **עבד אלרחמן חמאד**, מי שהיה ראש התשתית המבצעית של ה"חמא"ס" בקלקיליה, אשר שיגרה את סעידי חתרי לבצע את פיגוע ההתאבדות ב"דולפינריום".

הצד הפנימי של עמוד השער של אמנת ה"חמא"ס", אשר יצאה לאור ע"י תנועת ה"חמא"ס" בקלקיליה

6. להלן יובאו :-

- א. ניתוח אמנת ה"חמא"ס".
- ב. נספח א': תרגום האמנה לעברית.
- ג. נספח ב': האמנה בערבית.

תחת הכותרת "כוכבי [נבחרת] השהידים של גדודי [עז אלדין] אלקסאם במחוז קלקיליה"

המחבל המתאבד **סעידי חותרי**, שפוצץ עצמו ליד מועדון "הדולפינריום" בת"א וגרם ל- 21 הרוגים, רובם בני נוער.

עבד אלרחמן חמאד, ראש התשתית המבצעית של החמא"ס בקלקיליה, משלחו של המחבל המתאבד לפיגוע ההתאבדות ב"דולפינריום" בת"א

ניתוח אמנת ה"חמא"ס"

7. אמנת ה"חמא"ס הינה המסמך החשוב ביותר של התנועה בו מוצגת האידיאולוגיה של תנועת ה"חמא"ס כפי שעוצבה וגובשה על ידי מייסדיה. המסמך מקפל בתוכו תפיסת עולם אסלאמית רדיקלית, מבית מדרשם של "האחים המוסלמים" במצרים, שלא השתנתה בעיקרה ב-18 השנים שחלפו מאז הקמת התנועה.² כלפי ישראל מבטאת האמנה עמדה בלתי מתפשרת, הרואה ב"בעיית פלסטין" בעיה מוסלמית דתית, ובסכסוך עם ישראל סכסוך בין האסלאם לבין היהודים ה"כופרים". שטח "פלסטין" מוצג באמנה כאדמת הקדש אסלאמית, שחל אסור חמור לוותר על אף שעל ממנה משום שלאיש (לרבות שליטים ערביים ומוסלמים) אין לכך סמכות. במישור הבינלאומי יש באמנה הד לתפיסות עולם אסלאמיות רדיקליות אנטי מערביות בנוסח תפיסות העולם של ארגון "אלקאעדה" ודומיו.

8. מתפיסת עולם זאת נגזרים אי הכרה בזכות קיומה של מדינת ישראל כמדינה ריבונית ועצמאית, ניהול ג'האד (מלחמת מצווה) בלתי מתפשר נגדה, והתנגדות מוחלטת לכל הסכם או הסדר המכיר בזכות קיומה. בפתח האמנה מצוטט פסוק, המיוחס לחסן אלבנא, מייסד "האחים המוסלמים" ודמות מופת בפנתיאון ה"שהידים" של ה"חמא"ס³, לפיו "ישראל תקום ותוסיף להתקיים עד שהאסלאם ימחה אותה, כפי שמחה את מה שקדם לה".

9. המסמך, לכל אורכו, נגוע באנטישמיות בוטה וארסית, הן זו בעל השורשים האסלאמיים, והן זו בעלת השורשים האירופאים ה"קלאסיים". הצגת העם היהודי באור שלילי והדמוניזציה של היהודים, כמי שרוצים להשתלט על המזרח התיכון ועל העולם כולו, נועדו בראש ובראשונה לתת לגיטימציה למלחמת חורמה נגדם, כפי שזו באה לידי ביטוי בטרור

² המצע של ה"חמא"ס אשר פורסם לקראת הבחירות ל"מועצה המחוקקת" מבוסס על עמדות היסוד שבאמנה, עם התאמות בכל הנוגע לזירה הפנים פלסטינית (הדגש הרב על הצורך ברפורמות פנימיות). ראו מסמך "מרכז המידע למודיעין ולטרור": "חדשות העימות הישראלי פלסטיני 1-15 ינואר, 2006".

³ כמי שנהרג ע"י כוחות הביטחון המצריים בשנת 1949.

המתאבדים, שפותח ע"י ה"חמא"ס" בשנות התשעים והפך ל"נשק" המוביל של ה"חמא"ס" בעימות הנוכחי.

10. כאמור, היהודים מוצגים באמנה באור שלילי ביותר, כמי שנידונו להשפלה ולחיי מסכנות, משום שהעלו את חמתו של אלה, כפרו בקוראן והרגו את נביאייהם (מתוך פסוק מהקוראן, מסורת "אאל עמראן", המצוטט ב**פתח האמנה**). בהמשך האמנה מופיעים **מיתוסים אנטישמיים** ברוח ה"פרוטוקולים של זקני ציון" (המוזכרים בסעיף 32 באמנה), אודות שליטת היהודים בתקשורת, בסרטים ובחינוך (סעיף 17, סעיף 22). המסמך חוזר על המיתוס האנטישמי כאילו עמדו היהודים מאחורי רוב המהפכות בעולם ובתוכם המהפכה הצרפתית והמהפכה הקומוניסטית ומאחורי מלחמות העולם ומלחמות מקומיות: "אין מלחמה מתנהלת בשום מקום בלי שידיהם תהיינה מאחוריה" (סעיף 22). האמנה עושה **דמוניזציה לאויב היהודי**, המתואר בין השאר כבעל **התנהגות נאצית** המתנהג בברוטאליות כלפי נשים וטף (סעיף 20).

11. את **האמצעי לכיבוש כל שטח "פלסטיני" מידי היהודים וחיסול מדינת ישראל** רואה האמנה ב**ג'האד** (מלחמת הקודש), ואת פעילותה המבצעית של ה"חמא"ס" כחוליה נוספת בשרשרת פעולות של ג'האד, אשר בוצעו במהלך הסכסוך הישראלי פלסטיני. סעיף 15 באמנה קובע כי ה"ג'האד" **לשחרור פלסטיין הינו "חובה אישית" (פרצ' עין) של כל מוסלמי** (ברוח משנתו של **עבדאללה עזאם**, פלסטיני מהכפר סלת אלחרת'יה שבאזור ג'נין, שהיה מורהו **הרוחני של בן לאדן**, והפך גם הוא לדמות מופת של ה"חמא"ס").⁴

12. האמנה שמה דגש רב על **המלחמה על התודעה**, או כלשונה, הפצת התודעה האסלאמית ("**אלועי אלאסלאמי**"), בקרב **שלשה מעגלים עיקריים**: הציבור הפלסטיני, הציבור בארצות ערב והציבור בארצות האסלאם (סעיף

⁴ ראו לקט מידע של "מרכז המידע למודיעין ולטרור": "מיהו ד"ר עבדאללה עזאם שעל שמו נקראים גורמי אלקאעדה שנטלו את האחריות לירי הקטיושות מעקבה?" (23 אוגוסט, 2005). ספרו האידיאולוגי אסלאמי של דר' עבדאללה עזאם אודות הג'האד כחובתו האישית של כל מוסלמי יצא לאור בשנת 1984 ויש להניח שהייתה לו השפעה על אמנת ה"חמא"ס".

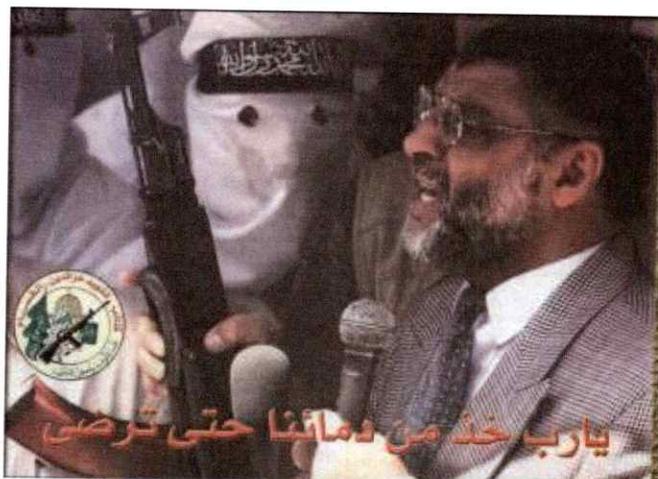
15. פעולת טיפוח והפצת התודעה ("עמליה אלתועיה") מוגדרת כמשימה מרכזית, שחייבים ליטול בה חלק אנשי הדת, אנשי חינוך ותרבות, אנשי הסברה ותקשורת וציבור המשכילים בכללותו (שם).

13. במסגרת המלחמה על התודעה שמה האמנה דגש מיוחד על החינוך והאינדוקטרינציה ברוח האסלאם הקיצוני על בסיס משנת "האחים המוסלמים". היא גורסת כי יש להכניס שינויים בסיסיים בשיטות החינוך ב"שטחים": יש "לטהר" אותם "מהשפעות הפלישה הרעיונית, שהוחדרה אליהם על ידי המזרחנים והמיסיונרים" (סעיף 15), ויש להקנות לדור הצעיר חינוך אסלאמי רדיקאלי המתבסס על הקוראן והמסורת המוסלמית (הסנה) בלבד. אמצעי הגיוס הרעיוניים, כמפורט באמנה, הינם "הספר, המאמר, הפרסום, הדרשה, האיגרת, שיר העם, השפה הפיוטית, הזמר מחזה וכיוצא בזה". הללו, כשמוטמעים בהם התרבות והאמנות האסלאמית, הופכים לאמצעי חשוב להרמת המורל ובניית תעצומות הנפש הדרושים לשם "מערכת השחרור" הממושכת (סעיף 19).

14. האמנה מדגישה את החשיבות של הסולידאריות החברתית על פי מצוות הקוראן והסונה, במיוחד לנוכח העימות שמתנהל בין החברה הפלסטינית לבין האויב היהודי האימתני, המתואר בצורה דמונית, כבעל מאפייני התנהגות נאציים. אחד מביטויי הסולידאריות החברתית אותו מדגישה האמנה הינה הסיוע לנזקקים (הדבר בא לידי ביטוי בהקמת תשתית נרחבת של "ועדות צדקה" בשנות קיומה של התנועה, אשר משלבות פעילות חברתית יחד עם סיוע לטרור).

15. האמנה מחדדת את ההבדל האידיאולוגי בין ה"חמא"ס" בעלת תפיסת העולם האסלאמית, לבין אש"פ (ופת"ח) אולם משלמת מס שפתיים לצורך יצירת אחדות נגד האויב היהודי. היא מציינת, כי תפיסת העולם האסלאמית סותרת לחלוטין את החשיבה החילונית של אש"פ ואת רעיון המדינה הפלסטינית החילונית שאימץ אש"פ. למרות זאת, מציינת האמנה, מוכן

ה"חמא"ס" לסייע ולתמוך בכל "הזרמים הלאומיים" הפועלים למען "שחרור פלסטין" ואין מעוניינת ליצור פלגנות ומחלוקות (סעיף 27)⁵.

עבד אלעזיז אלרנטיסי, יורשו של אחמד יאסין בהנהגת ה"חמא"ס" שנהרג גם הוא בסיכול ממוקד ע"י ישראל, בעמוד השער האחורי של חוברת האמנה. אלרנטיסי, שתואר כדמות העוסקת במדיניות והסברה, נושא נשק כשברקע רעולי פנים. מתחת לתמונתו של אלרנטיסי מופיעה הכתובת: "הו ריבון, קח מדמינו עד שתתרחצה", שמשמעותה עידוד ההקרבה העצמית למען אללה (קרי, ביצוע פיגועי הטרור).

השוואה בין אמנת ה"חמא"ס" לבין מצע הבחירות שלה

16. השוואה בין אמנת ה"חמא"ס" לבין המצע של התנועה כפי שגובש לקראת הבחירות ל"מועצה המחוקקת" (31נואר 2006), מעלה כי ה"חמא"ס" **לא עמעמה או טשטשה במצע שלה את מחויבותה לעקרונותיה הבסיסיים כפי שהוגדרו באמנה**. במצע, ובהצהרות בכירי ה"חמא"ס" במסגרת מסע הבחירות, שבו ובאו לידי ביטוי עמדותיה האסלאמיות הרדיקאליות של ה"חמא"ס" ומחויבותה ל"התנגדות" (קרי, לטרור), עדות **לרלוונטיות של אמנת ה"חמא"ס" לתקופתנו אנו**.

17. עם זאת, קיים הבדל בין שני המסמכים, בעיקר בכל הנוגע בדגשים ובנפח ההתייחסות לסוגיות השונות. אמנת ה"חמא"ס" מתייחסת בעיקר לעמדות

⁵ בפועל, בכל שנות קיומה, סירבה ה"חמא"ס" להישמע להנהגת ה"רשות הפלסטינית" בהנהגת ערפאת ולאחריו בהנהגת אבו מאזן. היא נקטה מדיניות טרור עצמאית, סירבה להתפרק מנשקה וביססה עצמה ב"שטחים" כמעין רשות פלסטינית אלטרנטיבית כדי שבבוא היום תתפוס את השלטון.

יסוד אידיאולוגיות; לעומת זאת מדגיש מצע הבחירות את חתירת ה"חמא"ס" לרפורמות אזרחיות בשורה של נושאים כגון מלחמה בשחיתות, מלחמה באבטלה, מקום האישה, זכויות פוליטיות וכו'. כל זאת תחת סיסמת "השינוי והרפורמה" ("אלתעייר ואלאצלח"), כינוייה של רשימת ה"חמא"ס" לבחירות.

נספח א'

תרגום אמנת ה"חמא"ס"⁶

אמנת תנועת ההתנגדות האסלאמית – פלסטין (חמאס)⁷

פלסטין, 1 במחרם 1409 להג'רה, 18 באוגוסט 1988⁸

בשם אללה הרחמן והרחום

"אתם הטובה באומות שניתנה לאנשים מעולם: אתם מצווים לנהוג בדרך ארץ ואוסרים את המגונה ומאמינים באללה. מוטב היה לעמי הספר⁹ לו האמינו. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם מופקרים. רק בפייהם יוכלו לפגוע בכם, ואם ינסו להילחם בכם, מייד ייסוגו אחר מפניכם ואז לא ייושעו. ההשפלה תרדפם באשר ימצאו, אלא אם ייחזו בחבל שיושיט להם אללה ובחבל שיושיטו להם האנשים, וחמת אללה ניתכה עליהם, והם מוכי דלות. זאת כי כפרו באותות אללה והרגו את הנביאים בלא צדק. זה גמולם על כי הימרו את פיו של אללה ועברו את גבול המותר" (סורת) אאל עמראן, [פסוקים] 110-112.¹⁰

"ישראל תקום ותוסיף להתקיים עד שהאסלאם ימחה אותה, כפי שמחה את מה שקדם לה",
[דברי] האימאם החלל הקדוש [במקור שהיד] חסן אלבנא¹¹, רחמי אללה עליו

"העולם האסלאמי עולה בלהבות, ועל כל אחד מאיתנו ליצוק, ולו מעט מים, כדי לכבות [את

⁶ הערת המתרגם: התרגום מתבסס על החוברת שהופצה בקלקיליה תוך השוואה לנוסחים אחרים של האמנה שהופיעו

באינטרנט עם שינויים קלים. ההדגשות בגוף התרגום הוספו על ידינו.

⁷ המונח חמאס בערבית פירושו התלהבות, דהף פנימי המניע מישוהו לעשות מעשה. בנוסף, חמאס הינו גם צרף ראשי התיבות של שם תנועת ההתנגדות האסלאמית – חרכת אלמקאומה אלסלאמיה. עם זאת, ראשי תיבות אלה, שהפכו במשך הזמן ל"מותג" של התנועה אינם משקפים טרמינולוגיה דתית.

⁸ בחוברת ממנה תורגמה אמנת ה"חמא"ס" לא נכתב תאריך פרסום האמנה, אך ברוב הנוסחים האחרים התאריך מופיע, ולכן ראינו צורך להוסיפו. התאריך מציין את יום היווסדה הרשמי של התנועה.

⁹ הכוונה ליהודים ולנוצרים.

¹⁰ כל התרגומים של הציטוטים מהקוראן מסתמכים על תרגומו של פרופסור אורי רובין לקוראן. לעיתים בוצעו בהם שינויים קלים כדי להתאימם לטקסט. ראה: אורי רובין, הקוראן (תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב, 2005).

¹¹ מייסד האחים המוסלמים במצרים בשנת 1928. נרצח בשנת 1949 (קרוב לוודאי חוסל בהוראת ממשלת מצרים בעקבות רצח ראש הממשלה המצרי, מחמוד פהמי אלנקראשי, בידי זרוע טרור של "האחים המוסלמים") כמה שבועות לפני כן.

המרכז למורשת המודיעין (מ.ל.מ.)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

**"קואליציית הצדקה" כמקרה מבחן של התארגנות בינלאומית
למימון הטרור הפלסטיני: ארגון גג של למעלה מ-50 קרנות
אסלאמיות ברחבי העולם המנתב כספים למוסדות "חמא"ס"
ב"שטחים"**

המסר המרכזי

"קואליציית הצדקה" הוקמה - במעורבות הנהגת ה-"חמא"ס" - מיד לאחר פרוץ העימות האלים (אוקטובר 2000), כארגון גג לשם מבצע "אד הוק" של גיוס כספים אסלאמי כלל עולמי לטובת הפלסטינים ב"שטחים". ה"קואליציה" התמסדה והיא ממשיכה בפעילותה עד עצם היום הזה. בראשה עומד איש הדת הקטרי הפופולרי השיח' הד"ר יוסף אלקרצ'אוי, שהוציא פסק הלכה המתיר פיגועי התאבדות נגד ישראל. בהנהלתה חברים פעילי "חמא"ס" בכירים מה"שטחים". המנהל הביצועי שלה הינו עצאם יוסף, הדמות הבולטת ב"אינטרפאל", הקרן הייעודית של ה-"חמא"ס" בבריטניה. "קואליציית הצדקה" מורכבת משילוב של קרנות ייעודיות של ה-"חמא"ס" עם קרנות בעלות אופי אסלאמי קיצוני מרחבי העולם. הכספים שהיא מעבירה ל"שטחים" מגיעים ברובם הגדול אל מוסדות ה-"חמא"ס". בכך מסייעת "קואליציית הצדקה" ל-"חמא"ס" לבנות עצמה כחלופה ל"רשות" ולקיים מעטפת התומכת בטרור, כולל טרור המתאבדים, כפי שמומחש היטב במסמכי שלל שנפלו לידי צה"ל. בשל כך היא הוכרזה ה"קואליציה" כהתאחדות בלתי מותרת בישראל (2002). מסמכי שלל ומידע שבידינו ממחישים כי גם "הרשות הפלסטינית" רואה ב"קואליציית הצדקה" גוף התומך ב-"חמא"ס".

מאפייני "קואליציית הצדקה" ("א'תלאף אלח'יר"; "Union of Good")

1. **"קואליציית הצדקה"** הוקמה **כארגון גג** המאגד בתוכו למעלה מ-50 קרנות אסלאמיות ברחבי העולם לשם מבצע גיוס כספים עולמי נרחב "אד הוק" **כסיוע לפלסטינים ב"שטחים"**. פעילותה החלה באוקטובר 2000, זמן קצר לאחר תחילת העימות האלים הנוכחי, כמבצע מוגבל ל- 101 ימים. אולם, בשל הצלחת המבצע התמסדה "קואליציית הצדקה" והיא ממשיכה לפעול עד עצם היום הזה. **ה"קואליציה" הוקמה במעורבות הנהגת ה-"חמא"ס"**.

2. **"קואליציית הצדקה"** מורכבת כאמור **מקרנות אסלאמיות הפועלות ברחבי העולם, חלקן קרנות ייעודיות של ה-"חמא"ס"** שהוצאו מחוץ לחוק בישראל (כגון "קרן הרווחה והפיתוח לפלסטיין" - **"אינטרפאל"** הבריטית, שהינה **האגודה המרכזית ב"קואליציה"**; "הועד לעזרה ולסולידאריות עם פלסטיין" - **CBSP** הצרפתי; ואחרות); **חלקן קרנות בעלות אופי אסלאמי קיצוני** (שמות גופים וארגונים החברים ב"קואליציית הצדקה" ראה **נספח ד')**. מאז הקמת "קואליציית הצדקה" מעבירות קרנות החברות ב"קואליציה", בין היתר, כספים עבור מוסדות ה-"חמא"ס" ב"שטחים" **בשתי דרכים מקבילות:** באופן עצמאי או באמצעות ה"קואליציה" המשמשת לעיתים כמעין "קבלן" להעברות הכספים.

3. מהבחינה **הארגונית**, על מנת לייעל פעילותה, חילקה "קואליציית הצדקה" את שטחי "הרשות הפלסטינית" לארבעה מחוזות, כשבשלושה היא פועלת **מול מספר אגודות ומוסדות של ה-"חמא"ס" באמצעות אחת אגודות ה-"חמא"ס" הדומיננטיות המשמשת כגוף מתאם**. כך למשל **אגודת "אלתצ'אמן"** ("הסולידריות") **בשכם**, המזוהה עם ה-"חמא"ס", משמשת כמוסד המתאם של פעילות "קואליציית הצדקה" מול מוסדות "חמא"ס" בצפון הגדה באמצעות גוף הנקרא **"ועדת התיאום של אזור צפון הגדה"**. העומד בראש אגודת "אלתצ'אמן", פעיל ה-"חמא"ס" **השיח' חאמד**

ביתאוי, הינו אחד משלושת נציגי הגדה ב"מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה". שני נציגים נוספים של הגדה ב"מועצת הנאמנים" הינם פעילי "חמא"ס" בכירים **מראמאללה ומחברון**.

4. להלן החלוקה המחוזית ואופן העברת הכספים ע"י ה"קואליציה" בכל אחד מהמחוזות:-

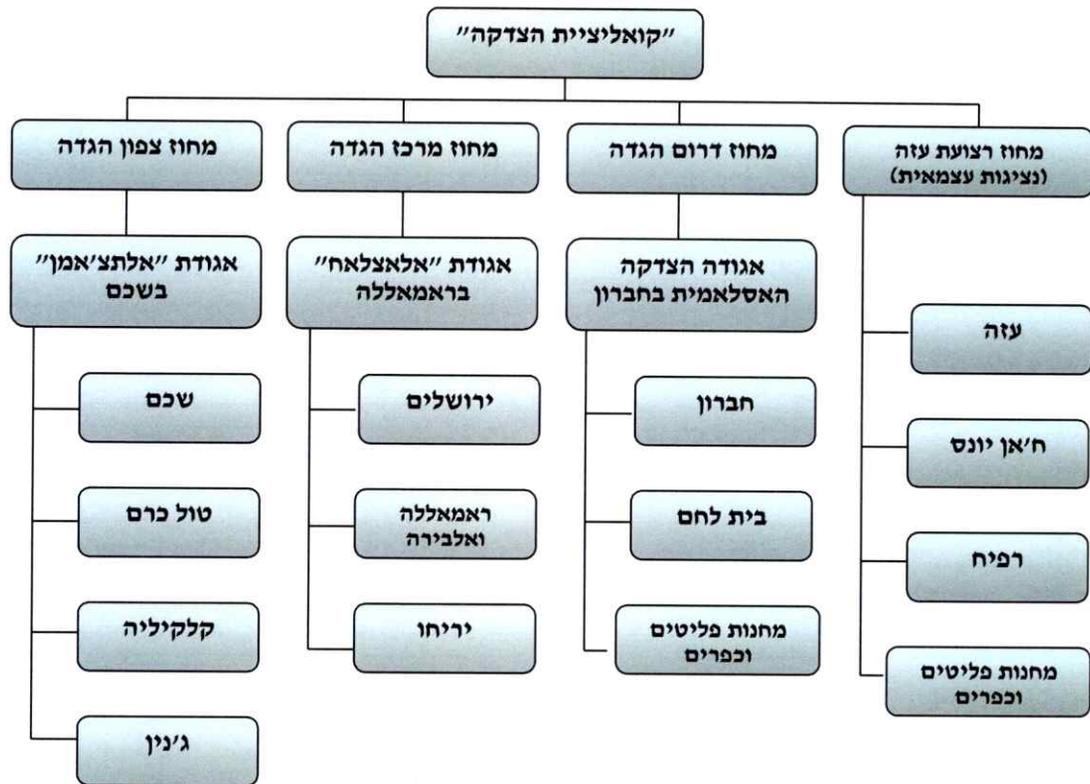
א. **מחוז הצפון** - שכס, טול כרם, גינין וקלקיליה. באזור זה משמשת **אגודת "אלתצ'אמן" בשכס** [ראה להלן] כחוליית הקישור.

ב. **מחוז המרכז** - ירושלים, ראמאללה ואלבירה ויריחו. באזור זה פועלת ה"קואליציה" באמצעות **אגודת הצדקה "אלאצלח" בראמאללה**.

ג. **מחוז הדרום** - חברון העיר, כפריה ומחנות הפליטים שלה, ובית לחם העיר כולל הכפרים והמחנות. באזור זה פועלת ה"קואליציה" באמצעות **"אגודת הצדקה האסלאמית" בחברון**¹.

ד. **מחוז רצועת עזה** - במחוז זה מפעילה "קואליציית הצדקה" נציגות עצמאית ואין היא פועלת באמצעות אחת מאגודות הצדקה.

¹ ד"ר עצאם סלהב, מבכירי ה-"חמא"ס" בחברון, ששימש כסגן יו"ר "אגודת הצדקה האסלאמית" הינו אחד מנציגי "פלסטיין" ב"מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה".

5. מנהל "קואליציית הצדקה" הינו חכם הדת המוסלמי הקטרי, ממוצא מצרי, מראשי "האחים המוסלמים", השיח' ד"ר יוסף אלקרצ'אוי. הוא ידוע בדעותיו הפוליטיות הקיצוניות (בדגש על עמדותיו כלפי ישראל) ומהווה מקור סמכות דתי ראשון במעלה עבור ה-"חמא"ס" אף שאיננו פלסטיני. בעבר הוציא אלקרצ'אוי פסקי הלכה המתירים ביצוע פיגועי התאבדות וחטיפת אזרחים ישראלים והיה הראשון שהתיר לנשים פלסטיניות לבצע פיגועי התאבדות. המנהל הביצועי שלה הינו עצאם צלאח מצטפא יוסף, מי שעמד בראש הקרן הבריטית "אינטרפאל" וממשיך לכהן כסגן הנשיא שלה. שאר חברי "חבר הנאמנים" הינם פעילים אסלאמיים בולטים ברחבי העולם, וביניהם גם שלושה פעילי "חמא"ס" מהגדה ושני פעילים אסלאמיים קיצוניים (שיח' עכרמה צברי "מפתי פלסטין" ושיח' רא'ד צלאח מאם אלפחס) המייצגים גם הם את "פלסטין" (ראה להלן).

6. יודגש כי הכספים המגויסים במסגרת ה"קואליציה" אינם מועברים ישירות לידי "הרשות הפלסטינית" אלא ניתנים למוסדות ב"שטחים", המזוהים עם ה-"חמא"ס". במסגרת פעילות ה"קואליציה" מאז הקמתה

הועברו עד כה לרשות ה-"חמא"ס", להערכתנו, **עשרות מיליוני דולרים**. כספי "קואליציה" מנוצלים ע"י ה-"חמא"ס", **בין השאר, גם למימון המעטפת תומכת הטרור, כולל טרור המתאבדים**, ע"י הענקת סיוע כספי וחומרי למשפחות חללים, פצועים ואסירים במהלך העימות הנוכחי עם ישראל.

7. בקרב המערכת הבנקאית הקשורה להעברת הכספים בולט **"הבנק הערבי"** בו מסתייעים ה-"חמא"ס" וארגוני טרור אחרים²: להלן הפניה באתר האינטרנט הרשמי של "קואליצית הצדקה" (www.101days.org/arabic/mosahama.htm) (נכון לנובמבר 2004) להעברת תרומות באמצעות סניפי **"הבנק הערבי" ברחבי העולם**. בתוך המלבן

מוזכר במפורש חשבון בסניף "הבנק הערבי" בבירות, לבנון, שמספרו 002850/811/9. באמצעות חשבונות אלו מועברים, בין השאר, כספים לתשתית האזרחית של ה-"חמא"ס" ב"שטחים".

8. חלק מכספי ה"קואליציה", במסגרת סיועה למוסדות ה-"חמא"ס", **"זולגים" גם לפעילי "חמא"ס" מבצעיים**. הדבר עולה מחקירתו (אוגוסט 2002) של **אשרף מחי אלדין מחמד צואפטה** מטובאס, פעיל "חמא"ס" שייצג את ה-"חמא"ס" הפוליטי בטובאס מול הארגונים האחרים ואף התכוון להצטרף לפעילות מבצעית במסגרת "גדודי עז אלדין אלקסאם" של ה-"חמא"ס". אשרף צואפטה הודה בחקירתו **כי קיבל כספים מ"קואליצית הצדקה" שהועברו לסניף "אגודת הפועלים והשירותים הכלליים והמוסדות היצרניים" בטובאס בראשו עמד**.

9. בצד זאת מועברים ע"י "קואליצית הצדקה" סכומי כסף ניכרים למימון

² "קואליצית הצדקה" קראה באתר האינטרנט שלה לאסוף תרומות לפעילותה "בכל סניפי הבנק הערבי" ברחבי העולם".

פרויקטים תשתיתיים ב"שטחים" וכמו כן פרויקטים בתחומי הרווחה, הבריאות, והחינוך (בדגש על תמיכה במוסדות המזוהים עם ה-"חמא"ס"). פרויקטים אלה, המתבצעים באמצעות מוסדות ה-"חמא"ס", מחזקים את מעמד תנועת ה-"חמא"ס" בקרב האוכלוסייה ומסייעים לה לבנות עצמה כחלופה אסלאמית ל"רשות הפלסטינית". "הרשות הפלסטינית" מצידה, בעידן ערפאת, לא נקטה צעדים אפקטיביים שיוכלו לעצור לאורך זמן את מקורות המימון החיצוניים של ה-"חמא"ס" ובכלל זה את פעילותה של "קואליציית הצדקה".

10. בשל קשריה ההדוקים עם ה-"חמא"ס" הוכרזה "קואליציית הצדקה" כ"התאחדות בלתי מותרת" בישראל בפברואר 2002 בצו שר הביטחון.

חברי "מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה"

מאפיינים כלליים

11. "מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה" מורכבת מאישים המזוהים בחלקם עם האסלאם הרדיקלי הסוני: כמה מהם מוכרים כחברי "האחים המוסלמים" (או כאלו שהשתייכו בעבר ל"אחים המוסלמים") וכמו כן ישנם כאלו המזוהים עם ה-"חמא"ס". חלק מחברי "מועצת הנאמנים" עומדים בראש קרנות צדקה ומוסדות המעבירים מארצותיהם תרומות למוסדות ה-"חמא"ס" ב"שטחים" ישירות או באמצעות ה"קואליציה".

12. את חברי "מועצת הנאמנים" ניתן לחלק לשלוש קטגוריות:-

א. **הנהלת ה"קואליציה": השיח' יוסף אלקרצ'אוי**, מנהל ה"קואליציה" הידוע בדעותיו הקיצוניות (הוציא פסקי הלכה המתירים פיגועי התאבדות נגד ישראל). לצידו בולט גם **עצאם יוסף**, המנהל הביצועי, שהוא גם הדמות הדומיננטית ב"אינטרפאל", הקרן הייעודית של ה-"חמא"ס" בבריטניה. לשניים אלו ניתן להוסיף את סגן מנהל ה"קואליציה" משיר (פילדמרשל) **עבד אלרחמן סואר אלד'הב מסודאן**.

ב. **אישים המייצגים את העולם הערבי:** קטר, סודאן, ירדן, לבנון, סעודיה, כווית, בחריין, מרוקו, תימן, "פלסטיין" (הכוללת בתוכה גם את ישראל). בולטת נציגות סעודיה, מדינות המפרץ ו"פלסטיין". למדינות ערביות חשובות כגון מצרים או סוריה ולמדינה אסלאמית (שיעית) גדולה כגון איראן אין נציגות ב"מועצת המנהלים, של ה"קואליציה".

ג. **אישים המייצגים קהילות מוסלמיות מחוץ לעולם הערבי.** בולטת בתוכם נציגות **בריטניה** (שלה ארבעה נציגים) בתוספת נציג **מדרום אפריקה**³ (למדינות מערב אירופה האחרות, שקרנות שלהן חברות ב"קואליציה", אין נציגות ב"מועצת הנאמנים").

13. להלן פירוט.

מאפייני חברי "מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה"

14. להלן אפיון **שלושת בכירי "מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה"**⁴:

א. **מנהל "קואליציית הצדקה" ("ראיס אלאאתלאפ"), השיח' הד"ר יוסף אלקרצ'אוי:** שיח' המתגורר בקטר, ידוע בדעותיו הקיצוניות, הוציא פסקי הלכה המתירים **ביצוע פיגועי התאבדות** נגד ישראלים (קוים לדמותו - ראה נספח).

ב. **המנהל הביצועי ("אלמדיר אלתנפיזי"), עצאם צלאח מצטפא יוסף:** בריטניה, סגן יו"ר חבר הנאמנים והדמות הדומיננטית ב"אינטרפאל" - קרן ה-"חמא"ס" הייעודית בבריטניה המהווה מרכיב מרכזי ב"קואליציית הצדקה".

³ ברשימת הקרנות, המוסדות החברים ב"קואליציית הצדקה" בולטים מוסדות רבים מדרום אפריקה (ראה נספח ה').

⁴ כפי שמופיעים באתר האינטרנט (ערבית) של "קואליציית הצדקה" (נובמבר 2004)). הרשימה המקורית (בערבית) ראה נספח ז'. שמות חברי "מועצת הנאמנים" עשויים להשתנות מעת לעת. הרשימה המופיעה במסמך זה הינה הרשימה המעודכנת. הרכב "מועצת הנאמנים" מתפרסם בגרסה הערבית של האתר שונה מזה המתפרסם בגרסה האנגלית. בעבר אותרו שמות אישים בגרסה הערבית ש"הושמטו" במשך הזמן מהגרסה האנגלית וגם כאלה שמעולם לא הופיעו בה.

ג. **סגן מנהל "קואליציית הצדקה", משיר (פילדמרשל) עבד אלרחמן סואר אלדי'הב (סודאן):** נשיא סודאן לשעבר. עומד בראש ארגון אסלאמי העוסק ב"דעווה" (הטפה, עשיית נפשות למען האסלאם, צדקה וכו')⁵. הארגונים בראשם הוא עומד פועלים בקרב מדינות אפריקה להפצת האסלאם תוך מאבק בהשפעה הנוצרית ביבשת וחתירה למנוע השפעה ישראלית. פעילותם משתלבת בפעילות ה"דעווה" העניפה שמנהלת סעודיה באפריקה. בעבר התבטא אלדי'הב בעת כינוס אגודות "קואליציית הצדקה" בזכות התמיכה באנתפאדה הפלסטינית בדגש על חשיבות **הג'האד באמצעים כספיים**, המשלים, לשיטתו, את הג'האד בנפש (קרי - המאבק המזוין במסגרת האנתפאדה)⁶.

15. להלן שמות חברים נוספים ב"מועצת הנאמנים"⁷:

א. **ד"ר כאמל אלשריף (ירדן):** מזכ"ל World Islamic Council for Daawa and Relief, שר ההקדש האסלאמי בממשלת ירדן, חבר הסנט הירדני, ראש הוועד הפועל של "הועדה האסלאמית למען ירושלים", ראש מועצת המנהלים של היומון "אלדסתור".

ב. **השיח' סעד אלדין אלזמילי (ירדן):** פעיל בכיר ב"אחים המוסלמים" בירדן; איש עסקים; ראש מועצת הנהלת בתי הספר "אלרצ'ואן" בירדן; עומד בראש מספר אגודות צדקה ירדניות; **חבר קרן "אלמנאצרה" בירדן, המסייעת רבות למוסדות ה-"חמא"ס" ב"שטחים"**.

ג. **השיח' ד"ר פיצל מולוי (לבנון):** יליד טריפולי שבצפון לבנון; חבר במשרד ההדרכה של הארגון העולמי של "האחים המוסלמים"; מזכ"ל

⁵ שם הארגון: "ארגון ההטפה האסלאמית". ארגון אסלאמי לא ממשלתי שמקום מושבו בסודאן, העוסק בהפצת האסלאם באפריקה. אלדי'הב הוא גם סגן "המועצה האסלאמית העולמית להטפה ולסיוע" שמקום מושבה בקהיר.

⁶ מתוך אתר אינטרנט לבנוני www.zakat.org.lb (27 ספטמבר 2002). כספי הצדקה הנאספים ע"י חברות ה"קואליציה" נועדו, על פי תפיסה זו, לסייע למאבק הפלסטיני המזוין נגד ישראל.

⁷ נכון לנובמבר 2004.

"אלג'מאעה אלאסלאמיה" בלבנון; סייע בייסוד המועצה האירופית להוצאת פסקי הלכה ולמחקרים בבריטניה במרץ 1997 שבראשה עומד ד"ר יוסף אלקרצ'אוי; ב-1977 השתתף בעצרת לציון עשור להיווסדה של ה-"חמא"ס". פוסק הלכה אסלאמי **שהוציא בעבר פסקי הלכה בזכות ביצוע פיגועי התאבדות**: "אסתשהאד אינו התאבדות ואין לראות בו אמצעי בלתי כשר המסכן את חיי המבצע... בקשר לפלסטינים... אני מאמין שפעולות אלה הן חובה המתבצעת כהגנה עצמית והתנגדות לאלימות ואי צדק" [אתר "אסלאם און ליין"].

ד. השיח' ד"ר מרואן קבאני (לבנון): נציג "קואליציית הצדקה" בלבנון.

ה. אחמד אלזין (לבנון).

ו. השיח' ד"ר סעד אלבריק (סעודיה).

ז. ד"ר צאלח אלוהיבי (סעודיה).

ח. ד"ר עבד אלוהאב נורולי (סעודיה).

ט. ד"ר עבד אלחמיד אלמעג'ל (סעודיה).

י. שיח' עבאללה עלי אלמטוע (כווית).

יא. שיח' ד"ר ג'אסם מהלהל אליאסין (כווית).

יב. שיח' נאדר אלנורי (כווית): יו"ר "ועדת פלסטיין" של "International Islamic Charity Organization - IICO" - קרן אסלאמית המסייעת רבות למוסדות "חמא"ס" ב"שטחים" (הוכרזה בישראל כ"התאחדות בלתי מותרת" בשנת 2002).

יג. השיח' עבד אללטיף מחמוד א'ל מחמוד (בחרין).

י.ד. **אבראהים מחמד אלחסן (בחרין).**

טו. **ד"ר אבו זיד אלמקרוי אלדריסי (מרוקו).**

טז. **שיח' עבד אלפתאח אלפריסי (מרוקו).**

יז. **שיח' עבדאללה אלאחמר (תימן):** מייסד "האגודה לעזרת [מסגד] אלאקצא" בתימן. קשור לגורמי "חמא"ס" בתימן [ראה נספח ט' מסמך מס' 1].

יח. **שיח' ד"ר עבד אלמג'יד אלזנדאני (תימן):** מבוגרי אפגניסטאן הבולטים; מקים המכללה (כיום האוניברסיטה) האסלאמית, "אלאימאן" (האמונה) **בתימן.**

יט. **יוסף אסלאם (בריטניה):** כינויו של הזמר לשעבר **קט סטיבנס** שהתאסלם. עומד בראש ארגון סיוע מוסלמי בבריטניה בשם **Muslim Aid**. לאחרונה סירבה ארה"ב להתיר לו להיכנס לשטחה משום שנחשד בהעברת כספים ל-"חמא"ס" ולשיח' העיוור עמד עבד אלרחמן, שנאסר בארה"ב בשל חלקו בפיגוע המרכז הסחר העולמי, ב-1993. בעבר נמנעה כניסתו לישראל.

כ. **ד"ר אקבאל סכראני (בריטניה).**

כא. **ד"ר אחמד אלראוי** (ראש התאחדות הארגונים האסלאמיים באירופה, **בריטניה).**

כב. **שיח' עכרמה צברי ("מפתי פלסטיין" במקור):** המפתי של ירושלים, המטיף הראשי של מסגד אלאקצא ולמעשה הסמכות האסלאמית הבכירה ב"רשות הפלסטינית" ("מפתי פלסטיין", תוארו ברשימת "מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה"). בעל דעות קיצוניות.

הטיף לא אחת ל"שחרור פלסטין" באמצעות ג'האד (מלחמת קודש) כולל ביצוע פיגועי התאבדות.

כג. **שיח' חאמד אלביתאוי ("פלסטין")**: יו"ר אגודת הצדקה "אלתצ'אמן" בשכם (הוכרזה בישראל "התאחדות בלתי מותרת" בשנת 2002 עקב קשריה ל-"חמא"ס"); יו"ר אגודת חכמי הדת של פלסטין; אחת הדמויות הבולטות של ה-"חמא"ס" ביהודה ושומרון.

כד. **בסאם נהאד ג'ראר ("פלסטין")**: בכיר "חמא"ס" ברמאללה, ממגורשי מרג' אלזהור.

כה. **ד"ר עצאם נעמאן עבד אלרחמן סלהב ("פלסטין")**: מבכירי ה-"חמא"ס" בחברון, שימש כסגן יו"ר "אגודת הצדקה האסלאמית" בחברון.

כו. **שיח' ראא'ד צלאח ("פלסטין")**: ראש הפלג הצפוני של התנועה האסלאמית בישראל. בכירי התנועה האסלאמית וביניהם **השיח' ראא'ד צלאח** עצורים בישראל ועומדים למשפט, בין השאר בשל העברת כספים מקרנות "חמא"ס" בחו"ל למוסדות "חמא"ס" ב"שטחים".

כז. **שיח' אבראהים ג'בריל (דרום אפריקה)**.

נציגות "פלסטין" ב"מועצת הנאמנים"

16. בקרב רשימת חברי הנהלת "קואליציית הצדקה" המורכבת מאישים אסלאמיים מרחבי העולם הערבי/מוסלמי, מצויים איפא גם **נציגי "פלסטין"** (על פי הרשימה באתר האינטרנט ישראל נכללת בהגדרת "פלסטין"). נציגי "פלסטין" הינם שלושה **בכירים ב-"חמא"ס"** כל אחד מייצג מוקד טריטוריאלי בגדה: שיח' חאמד אלביתאוי - **שכם**; ד"ר עצאם סלהב - **חברון**; בסאם ג'ראר - **רמאללה**.

שלושת פעילי "חמא"ס" מהגדה, נציגי "פלסטיין" ב"מועצת הנאמנים"

ד"ר עזאם נעמאן
סלהב (חברון)

שיח' חאמד
אלביתאוי (שכם)

בסאם ג'ראר
(ראמאללה)

17. לפעילי "חמא"ס" מהגדה נוספו שני אישים (שבראיית ה"קואליציה" גם הם מייצגים את "פלסטיין") בעלי עמדות אסלאמיות קיצוניות: **שיח' עכרמה צברי** - המטיף הראשי של מסגד אלאקצא ולמעשה הסמכות האסלאמית הבכירה ב"רשות הפלסטינית"; שיח' **ראא'ד צלאח** - ראש הפלג הצפוני של "התנועה האסלאמית" בישראל העצור ועומד למשפט.

קוים לדמותו של השיח' יוסף אלקרצ'אוי, יו"ר מועצת המנהלים של "קואליציית הצדקה"

18. שיח' ד"ר יוסף מצטפא אלקרצ'אוי, יו"ר מועצת המנהלים של "קואליציית הצדקה", הינו **מטיף ופוסק הלכה מהבולטים בעולם האסלאמי הסוני**. השיח' אלקרצ'אוי מהווה **גורם מרכזי** בעיצוב הלך הרוח האנטי ישראלי בעולם הערבי והמוסלמי. ביטוי לכך ניתן **בפסקי הלכה שהוציא אלקרצ'אוי, אשר נתנו הכשר הלכתי לפיגועי התאבדות** של ארגוני הטרור הפלסטינים, **ובכלל זה לביצוע פיגועי התאבדות ע"י נשים** (נוסח פסק ההלכה של השיח' בעניין השתתפות נשים בפיגועי התאבדות ראה **נספח ו'**; פירוט מאפייני דמותו של השיח' ראה **נספח ז'**).

העברת כספים מ"קואליציית הצדקה" לאגודת הצדקה האסלאמית "אלתצ'אמן" בשכם לשם סיוע למשפחות "שהידים", כולל

משפחות מבצעי פיגועי תופת בערי ישראל: המחשה לסיוע שמעניקה "קואליציית הצדקה" למעטפת תומכת הטרור של ה-"חמא"ס"

19. במבצע "חומת מגן" (אפריל 2002) נפלו לידי צה"ל מסמכים של **אגודת הצדקה האסלאמית "אלתצ'אמן" בשכם**, המזוהה עם ה-"חמא"ס". בראש האגודה עומד שיח' חאמד אלביתאוי, הנמנה עם חברי מועצת הנאמנים של "קואליציית הצדקה". המסמכים עוסקים בהעברת כספים ע"י "קואליציית הצדקה" למשפחות "שהידים" שנפלו במהלך העימות. רשימת ה"שהידים" שמשפחותיהם זכו לתמיכה כוללת **טרוריסטים מתאבדים** שנהרגו במהלך פיגועי תופת בערי ישראל בחודשים ינואר-מרץ 2002, החודשים שקדמו למבצע "חומת מגן".

שיח' חאמד אלביתאוי: "צדקה" וטרור...

שיח' חאמד אלביתאוי, אחד מנציגי "פלסטין" במועצת הנאמנים של "קואליציית הצדקה", נושא נשק בשכם בכנס לזכר מחמוד מדני [פעיל מבצעי בכיר של ה-"חמא"ס" אשר נהרג ע"י צה"ל בסיכול ממוקד בפברואר 2001]. המקור: אתר האינטרנט של אגודת הסטודנטים של "חמא"ס" באוניברסיטת אלנג'אח, 22.2.01.

20. ברשימת ה"שהידים" ישנה עמודה המפרטת נסיבות מותם, כולל של אלו שנהרגו **בפיגועי ההתאבדות**. רשימת ה"שהידים", **עליה מתנוסס הלוגו של "קואליציית הצדקה"**, מוכיחה בעליל כי ה"קואליציה" היתה מודעת לכך שהכספים שנאספו על ידה הועברו למשפחות מחבלים - כולל טרוריסטים מתאבדים שביצעו פעולות אשר גרמו לנפגעים אזרחים רבים בערי ישראל.

21. יודגש כי הסיוע המובטח למשפחות ה"שהידים", כולל משפחות המתאבדים, **מהווה מרכיב חשוב במכלול השיקולים ובמוטיבציה של הצעירים הפלסטינים המגויסים ע"י ארגוני הטרור**. **בפרט אמור הדבר לגבי אלו הנשלחים לבצע פיגועי התאבדות והיודעים מראש כי משפחותיהם יזכו לכבוד ולתמיכה כספית נדיבה לאחר מותם**.

22. **אגודת "אלתצ'אמן" בשכם**, שאליה הועברו הכספים ובאמצעותה הם חולקו למשפחות "שהידים" מכל ארגוני הטרור, הינה אגודה אסלאמית ותיקה, שנוסדה ע"י "האחים המוסלמים" (1956) **וכיום מופעלת ע"י ה-"חמא"ס"**. **בראשה עומדים השיח' חאמד אלביתאוי ופעילי "חמא"ס" בולטים נוספים**. בנוסף לפעילותה החברתית-חינוכית היא מהווה גם **מרכיב חשוב במעטפת תומכת הטרור של ה-"חמא"ס" באזור שכם ובצפון השומרון בכלל**. האגודה מהווה גם ערוץ מרכזי שבאמצעותו מועברים כספי "קואליציית הצדקה" למוסדות "חמא"ס" אחרים בצפון הגדה. **בשל קשריה ההדוקים עם ה-"חמא"ס" הוכרזה האגודה בישראל כ"התאחדות בלתי מותרת" בשנת 2002**.

"קואליציית הצדקה" בראי "הרשות הפלסטינית"

23. קובץ מסמכי שלל של "הביטחון המסכל" שנתפסו במתחם "הביטחון המסכל" בעזה, המופנים לערפאת, עוסקים בפעילות "קואליציית הצדקה". קובץ מסמכים זה ממחיש כי בראיית "הרשות הפלסטינית" **"קואליציית הצדקה" [הצדקה] הזו נחשבת לאחת התומכות, מבחינת כסף ואספקת בתנועת ה-"חמא"ס" [רשיד אבו שבאכ, ראש "הביטחון המסכל" בעזה, בדיווח**

לערפאת מה-2 בספטמבר 2002 אודות ביקור משלחת של "קואליציית הצדקה" בתימן ופגישותיה שם עם פעילי "חמא"ס" וגורמים אסלאמיים קיצוניים. המסמכים המקוריים בערבית ותרגומם לעברית ראה **נספח ח'**].

24. במסגרת פעילות שנקטה "הרשות הפלסטינית" נגד התשתית האזרחית של ה-"חמא"ס" היא הקפאה (ינואר 2001) כספים שהועברו מ"קואליציית הצדקה" לאגודת "אלאצלחה" בראמאללה⁸. ב-6 בינואר 2003 דיווח אתר ה-"חמא"ס" באינטרנט כי בהוראת "המודיעין הכללי" החרימה "הרשות המוניטרית" הפלסטינית מספר המחאות על סך \$ 50,000 שנתרמו ע"י "קואליציית הצדקה" - סניף לבנון והעבירה אותן לאגודת הצדקה "אלאצלחה" בראמאללה. בדיווח צוין כי "מקורות יודעי דבר" מסרו שבכיר ב"מודיעין הכללי" בראמאללה הורה להחרים את כל המחאות מטעם גורמים בלבנון, בעיראק, בסוריה ובאיראן בטענה שהן נועדו לתמוך בטרור.

נספחים

25. רצ"ב הנספחים הבאים :-

א. **נספח א'**: העברת סיוע מ"קואליציית הצדקה" לאגודת "אלתצ'אמן" בשכם כמקרה מבחן **לסיוע ביוזעין** למעטפת תומכת הטרור של ה-"חמא"ס".

ב. **נספח ב'**: העברת כספים מ"קואליציית הצדקה" ל"ועדת הצדקה" בגנין המזוהה עם ה-"חמא"ס".

⁸ "ועדת צדקה" המזוהה עם ה-"חמא"ס" באמצעותה פועלת "קואליציית הצדקה" במחוז של הגדה.

ג. **נספח ג'**: העברת כספים מ"קואליציית הצדקה" באמצעות אגודת "אלתצ'אמן" ל"ועדת הצדקה" של **טול כרם** המזוהה עם ה-"חמא"ס".

ד. **נספח ד'**: העברת כספים מ"קואליציית הצדקה" לאגודת הצדקה "אלאצל'אח" בראמאללה ובאלבירה, המזוהה עם ה-"חמא"ס".

ה. **נספח ה'**: שמות ארגונים וגופים החברים ב"קואליציית הצדקה".

ו. **נספח ו'**: **עידוד לטרור**: פסק הלכה של השיח' הד"ר יוסף אלקרצ'אוי, יו"ר "מועצת המנהלים" של "קואליציית הצדקה", המתיר - ואף מעודד - השתתפות נשים מוסלמיות בביצוע פיגועי התאבדות.

ז. **נספח ז'**: קיום לדמותו של השיח' הד"ר יוסף אלקרצ'אוי, יו"ר "מועצת המנהלים" של "קואליציית הצדקה".

ח. **נספח ח'**: רשימת חברי מועצת הנאמנים של "קואליציית הצדקה".

ט. **נספח ט'**: תזכיר ומסמכים נלווים של **רשיד אבו שבאכ** ראש "הביטחון המסכל" בעזה לערפאת, אודות פעילות "קואליציית הצדקה", המוצגת כאחד הגופים התומכים בתנועת ה-"חמא"ס".

נספח א'

**העברת כספים מ"קואליציית הצדקה" לאגודת הצדקה
"אלתצ'אמן" בשכם כמקרה מבחן לסיוע ביוזעין של
ה"קואליצייה" למעטפת תומכת הטרור של ה-"חמא"ס"**

**"אגודת הצדקה האסלאמית אלתצ'אמן"⁹ בשכם (ג'מעית אלתצ'אמן
אלח'יריה אלסלאמיה")**

⁹ משמעות השם "אלתצ'אמן" - סולידריות. הכוונה לסולידריות אסלאמית עם הפלסטינים ב"שטחים". להלן: אגודת "אלתצ'אמן".

כללי

1. **אגודת "אלתצ'אמן"**, הנמצאת בשכונת רפידיא בשכס, הינה אגודה ותיקה אשר נוסדה ע"י "האחים המוסלמים"¹⁰ בשנת 1956. כיום היא מהווה **אגודת "חמא"ס"** מרכזית באזור שכס. בראשה עומד **שיח' חאמד אלביתאוי - פעיל "חמא"ס" בולט**, ממנהיגים הבולטים של ה-"חמא"ס" ביהו"ש. מועצת המנהלים שלה מורכבת מפעילי "חמא"ס", והיא פועלת בשיתוף פעולה הדוק עם "ועדת הצדקה" של שכס¹¹ (המזוהה גם היא עם ה-"חמא"ס") ועם מוסדות "חמא"ס" אחרים כגון "ועדת הצדקה" של ג'נין.

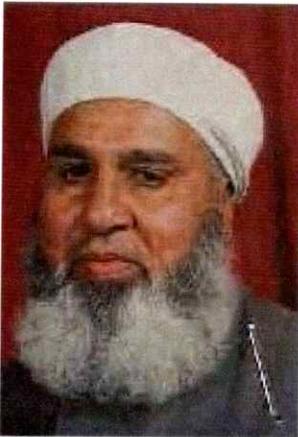
2. אגודת "אלתצ'אמן" **הוכרזה בישראל כ"התאחדות בלתי מותרת"** בצו שהב"ט ב-25 בפברואר 2002 והוצאה מחוץ לחוק בצו אלוף פיקוד המרכז מה-30 ביולי 2002.

קיום לדמותו של השיח' חאמד אלביתאוי

3. הנהלת אגודת "אלתצ'אמן" מורכבת **מפעילי "חמא"ס"**, החברים גם בהנהלת "ועדת הצדקה" של שכס, המזוהה גם היא עם ה-"חמא"ס". הבולט שבהם **הינו פעיל "חמא"ס" בכיר, השיח' חאמד סלימאן ג'בר ח'צ'ר ביתאוי** (אבו חאתם): יליד הכפר ביתא (1944) שבמחוז שכס, בוגר המכללה השרעית של אוניברסיטת ירדן (BA), השלים תואר שני (חלקי) בהלכה אסלאמית במכללה השרעית השייכת לאוניברסיטת אלנג'אח. משמש, בין השאר, כיו"ר הנהלת אגודת הצדקה **"אלתצ'אמן"** וסגן יו"ר **"ועדת הצדקה"** של שכס, **שתיהן מזוהות עם ה-"חמא"ס"**. עם כניסת "הרשות הפלסטינית" ל"שטחים" מונה השיח' לנשיא בית המשפט לערעורים בשכס.

¹⁰ שמהם צמחה תנועת ה-"חמא"ס" ב"שטחים".

¹¹ במועצת המנהלים שלה ובהנהלת "ועדת הצדקה" של שכס מצויים **אותם אנשים**. כמעט כולם פעילי "חמא"ס".

4. השיח' **חאמד אלביתאוי**, המקובל **כסמכות בכירה** בתחום ההלכה אסלאמית, הינו **ממייסדי ומנהיגי הזרם האסלאמי ביהודה ושומרון ובקרב ערביי ישראל ומשמש גם כיו"ר "אגודת חכמי הדת של פלסטין"** אשר, בין השאר, הוציאה פסק הלכה **המשבח את פעולת ההתאבדות**. נמנה גם על נציגי "פלסטין" ב"מועצת הנאמנים" של "קואליציית הצדקה". ב-1992 הוא **גורש ע"י ישראל ללבנון** (מרג' אלזהור) יחד עם פעילי "חמא"ס" אחרים. בעבר גינה השיח' את ה"רשות" ואת בני משפחתו של מושל שכם ועקב כך נאסר עליו לשאת דרשות במסגדים במשך זמן ממושך.

"אגודת חכמי הדת של פלסטין" ["ראבטת אלמאא פלסטין"]

גוף המורכב מאנשי דת בגדה וברצועה. בראשו עומד השיח' **חאמד אלביתאוי** ובולטים בקרבו בכירים מתנועת ה-"חמא"ס". בראש האגודה עמד בעבר **ג'מאל סלים**, מראשי ה-"חמא"ס" שנהרג ע"י כוחות הביטחון הישראליים בסיכול ממוקד (יולי 2001). אחד ממייסדי האגודה הינו **בסאם נהאד ג'ראר**, פעיל "חמא"ס" בכיר ואחד מנציגי "פלסטין" במועצת המנהלים של "קואליציית הצדקה". **ד"ר עצאם סלהב**, נציג נוסף של "פלסטין" ב"קואליציה", חבר גם הוא באגודה ואף היה חתום על פסק הלכה התומך בפעולות ההתאבדות (5 במאי, 2001). בפסק הלכה המשבח את פעולות ההתאבדות ["אלעמלאית אלאסתשהאדיה"] קובעים חברי האגודה כי

"פעולות אלו הינן ביטוי נעלה לג'יהאד למען אללה ואין הן בגדר של פעולות התאבדות [אלא, בתפיסתם, מוות למען אללה]..." ["אסלאם און לייך"¹², מאי 2002, מתוך כתבה על השיח' אלביתאוי].

5. **מהבחינה הרעיונית** הושפע השיח' מ"האחים המוסלמים" אליהם התוודע כאשר היה תלמיד בבית הספר התיכון (1962). בעת לימודיו באוניברסיטת ירדן הפך לחבר בתנועת "האחים המוסלמים". הושפע מהגותם של **חסן אלבנא** (מייסד ה"אחים"), **סיד קטב** (האידיאולוג של ה"אחים") ו**השיח' יוסף אלקרצ'אוי** (אלביתאוי השתתף בהרצאה שלו בשכם בשנת 1962)¹³.

6. **השיח' חאמד ביתאוי מוכר בנאומיו הקיצוניים והמסיתים בהם נתן ביטוי לתמיכתו בפיגועי ההתאבדות.** כך למשל לאחר הפיגוע בקפה "אפרופו" בת"א¹⁴ נשא דברים (21 במרץ 1997) בפני 10,000 תומכי "חמא"ס" שהתכנסו בשכם והצהיר: "יש לי בשורות טובות: היתה פעולת התאבדות בת"א... זוהי השפה היחידה שהכובשים מבינים, שפת המוות על קידוש שם אללה" (אי. פי., 21.3.97). בהתבטאות נוספת שלו ציין: "זוהי זכותו של עמנו להתנגד לכיבוש בכל האמצעים, לרבות [ע"י] פעולות התאבדות ["אלעמליאת אלאסתשהאדיה"] אשר נחשבות לפסגת הג'יהאד"; "מייד לאחר שהמתאבד נפח את נשמתו הטהורה עולה נשמתו לגן עדן, נוסף על כך שהחלל בעצם איננו מת..." (כאן הוא מביא פסוק מהקוראן עליו הוא מסתמך) והוסיף: "בעניין זה יש לנו פסקי הלכה ברורים" [ראיון ל"אסלאם און לייך" (אינטרנט) 12.2.2004].

חברי הנהלה נוספים של אגודת "אלתצ'אמן"

7. להלן שמות ואפיונים של **חברי הנהלה נוספים של אגודת "אלתצ'אמן"**:-

¹² אתר אינטרנט אסלאמי חשוב שמושבו בקטר הנותן במה לפסיקותיו ועמדותיו של יוסף אלקרצ'אוי.
¹³ על פי מאמר מאת **סאמור ח'ויכה**, "משרד אלנג'אח לעיתונות", בשם: "השיח' חאמד אלביתאוי... מילים עשויות מכדורים" ("אסלאם און לייך", מאי 2002).
¹⁴ פעולת התאבדות בבית קפה בת"א שבוצע ע"י ה-"חמא"ס". נהרגו בה 3 אזרחיות ישראל ונפצעו 48.

- א. **ד"ר עבד אלרחים ראצ'י אלחנבלי** - פעיל "חמא"ס" פוליטי בכיר, המשמש גם יו"ר "ועדת הצדקה" של שכס. נמנה גם על הנהלת "הוועדה לשינון הקוראן" השייכת ל"ועדת הצדקה" של שכס. בנו, מחמד חנבלי, היה מראשי התשתית המבצעית של ה-"חמא"ס" בשכס עד למותו.
- ב. **חאג' עדלי רפעת צאלח יעיש** - פעיל "חמא"ס" פוליטי בכיר. נמנה גם הוא על המגורשים ללבנון. מוכר בשכס כמי שמעורב בהעברת כספים ל-"חמא"ס". משמש גזבר "ועדת הצדקה" של שכס.
- ג. **ד"ר מעאווייה רזק אלמצרי** - פעיל ב-"חמא"ס". מפגין פעילות בקרב גופי הרווחה של ה-"חמא"ס" ובמרפאת "אלתצ'אמן". פעיל בולט למען משפחות ה"שהידים". בסוף 2002 ניהל מאבק ציבורי למען המשך העברת הכספים למשפחות ה"שהידים".
- ד. **חמזה ג'אבר** - מנהל מועדון הספורט האסלאמי "אלאנצאר". פעיל במוסדות חברתיים נוספים של ה-"חמא"ס" בשכס.
- ה. **אבראהים מחמד אבראהים מצלח** - ממנהיגי ה-"חמא"ס" ביהודה ושומרון. נמנה על הנהלת הוועדה לשינון הקוראן השייכת ל"ועדת הצדקה" של שכס.
- ו. **עבדאללה עבד אלרחמן עבד אלפתאח חג'אוי** - פעיל "חמא"ס". נמנה על הנהלת "הוועדה לשינון הקוראן" השייכת ל"ועדת הצדקה" של שכס.
- ז. **שאר החברים בהנהלת "אלתצ'אמן" (כולם פעילי "חמא"ס")**: חאג' עבד אלחמיד שרף, חאג' עזת עזיזי, חאג' תיסיר חלאוה, שיח' עזאם עכר וסמיר אלואדי. יצוין כי בעבר היה חבר בהנהלת האגודה גם **שיח' ג'מאל סלים אבראהים דמוני**, מבכירי תנועת ה-"חמא"ס" שנהרג במהלך סיכול ממוקד של צה"ל (יולי 2001). כמו כן, היו חברים בה פעילי "חמא"ס" נוספים שגורשו בזמנו ללבנון.

פעילות אגודת "אלתצ'אמן"

8. ככל "אגודות הצדקה" עוסקת "אלתצ'אמן" **בפעילות חברתית עניפה** ומפעילה מרפאה (הנמצאת מתחת למסגד "אל ראוצ'ה"); בית ספר "אלתצ'אמן"; בית יתומים; גן ילדים; מועדון ספורט אסלאמי ("אלאנצאר") ומועדון בוגרים המשמש כבית אבות. האגודה גם מקיימת כינוסים ומפגשים בנושאים דתיים, חברתיים ולאומיים (כגון עצרת שקיימה לרגל שחרור פעילי "חמא"ס" מכלא ג'ניד). אולם מעבר לכך מהווה פעילות האגודה **מרכיב חשוב במעטפת תומכת ותומכות הטרור של ה-"חמא"ס" באזור שכס**, כפי שהומחש במסמכי שלל שנתפסו במבצע "חומת מגן" (ראה להלן).

9. במהלך פעילות צה"ל נמצאו ברשות אגודת "אלתצ'אמן" **חומרי הסתה** ובהם הטפה לטרור והצבת דמותם של מחבלים מתאבדים כמודל לחיקוי. כך למשל בחיפוש שנערכו במשרדי מרפאת האגודה נתפסו תמונה וכרזות המפארות את **עמאד כאמל סעייד אלזבידי**, מחבל מה-"חמא"ס" בשכס שביצע את פיגוע ההתאבדות בכפר סבא (22.4.2001) בו נהרג אזרח ונפצעו 38. המחבל המתאבד השתייך ל"**גוש האסלאמי**" (התנועה הסטודנטיאלי של ה-"חמא"ס") ובעלון סטודנטים שהוצא לזכרו על ידי "הגוש האסלאמי" נכתבו אודותיו דברי שבח והלל.

10. **מימון פעילות האגודה**: האגודה מקבלת כספים מ"ועדת הצדקה" של שכס¹⁵. אולם לאגודת "אלתצ'אמן" גם מקורות מימון משלה ותקציבה מתבסס על תרומות המגיעות מחו"ל ומשטחי ה"רשות". בין השאר מקבלת האגודה **מימון מ"קואליציית הצדקה"**, גוף גג לקרנות אסלאמיות מרחבי העולם המזוהות עם "חמא"ס" ועם גורמים אסלאמיים קיצוניים¹⁶. כמו כן יש לאגודה **נכסים** ומקורות הכנסה עצמיים כגון **שותפות בקניון של שכס**

¹⁵ הנתמכת, בין השאר, ע"י קרן "אינטרפאל" (בריטניה); "קרן האדמה הקדושה" (ארה"ב); "קרן אלאקצא" (גרמניה) ו-WAMY (סעודיה), כולן קרנות מרכזיות המעורבות בעברת כספי תרומות למוסדות ה-"חמא"ס" ב"שטחים".

¹⁶ אגודת "אלתצ'אמן" משמשת גם **צינור להעברת כספים ע"י "קואליציית הצדקה" למוסדות "חמא"ס" נוספים בשומרון** (ראה להלן).

"Nablus-Mall")¹⁷.

אגודת "אלתצ'אמן" בראיית "הרשות הפלסטינית"

11. יצוין כי גם "הרשות הפלסטינית" זיהתה את האגודה כמוסד הקשור לתשתית האזרחית של ה-"חמא"ס". לפיכך היא פעלה נגדה במסגרת פעילות נרחבת שקיימה ה"רשות" נגד מוסדות ה-"חמא"ס" בדצמבר 2001 (בעקבות לחצים שהופעלו עליה באותה עת, בין השאר, ע"י ארה"ב לאחר פיגועי ה-11 בספטמבר). במסגרת זאת סגרה ה"רשות" את המשרד הראשי של האגודה, את מועדון הספורט האסלאמי שלה ("אלאנצ'אר") ואת המרפאה שלה (שהוכפפה למשרד הבריאות הפלסטיני). כמו כן נעשה ניסיון להכפיף את בית הספר "אלתצ'אמן" השייך לאגודה למשרד החינוך של ה"רשות". אולם - כמו באזורים אחרים - פעילות זאת דעכה כעבור מספר חודשים והמקומות שנסגרו **שבו ונפתחו** ביוזמת מפעיליהם.

12. במתחם "הביטחון המסכל" בעזה נמצא קובץ מסמכי שלל מאוגוסט-ספטמבר 2002, העוסקים בכוונה להעביר כספי תרומות של מוסלמים מבוסניה הרציגובינה לחשבון אגודת "אלתצ'אמן" בשכס (כ-50,000 \$). על פי המסמכים הללו השיח' ח'אמד אלביתאוי היה איש הקשר למופתי של בוסניה בעניין זה.

13. "הביטחון המסכל", באותם מסמכים, טען כי העברת הכספים אינה עולה בקנה אחד עם מה שסוכם עם ה"רשות". רשיד אבו שבאכ, ראש "הביטחון המסכל" ברצועה ביקש מערפאת הנחיותיו בפרשה זו שנתפסה בחומרה ע"י מנגנון "הביטחון המסכל". לא ידועה לנו תשובת ערפאת לבקשת אבו שבאכ אולם נראה כי הוא לא העביר הנחיות אופרטיביות למנוע הגעת הכספים הללו לידי ה-"חמא"ס" (ראה **נספח א' (3)**).

¹⁷ יצוין כי תשתית ה"דעווה" בשכס שבמרכזה עומדים "ועדת הצדקה" ואגודת "אלתצ'אמן", יצרה לעצמה מעין "משק סגור" המנסה לספק בעצמו את צרכיו. לדוגמה: פועל המקבל משכורתו ממשרד ייצפא למוצרי חלב (השייך ל"ועדת הצדקה"), עורך קניותיו בחנויות שנפתחו ב-Nablus Mall (קניון השייך ל"דעווה"); ילדיו של הפועל לומדים בגני ילדים או בתי ספר של רשת החינוך האסלאמית "ריאד אלצ'אחין" וכאשר הוא זקוק לטיפול רפואי הוא מקבל אותו חינם במרפאת "אלתצ'אמן" שהוקמה גם היא ע"י ועדת הצדקה.

מסמכי שלל העוסקים בהעברת כספים מ"קואליציית הצדקה" לאגודת "אלתצ'אמן"

14. להלן מסמכים שנתפסו במבצע "חומת מגן" (אפריל 2002) העוסקים בהעברות כספים מ"קואליציית הצדקה" לאגודת "אלתצ'אמן" עבור משפחות "שהידים", כולל משפחות טרוריסטים מתאבדים. כמו כן מובאים מסמכים הנוגעים להעברת כספי תרומות מבוסניה והרציגובינה לאגודת "אלתצ'אמן" בניגוד לעמדת ה"רשות".

נספח א' (1)

העברת כספים ע"י "קואליציית הצדקה" לאגודת "אלתצ'אמן" עבור משפחות "שהידים" שנהרגו במהלך העימות

אפיונים כלליים

1. רצ"ב טבלה של שמות "שהידים", כולל טרוריסטים מתאבדים, אשר מצאו מותם במהלך העימות האלים בחודשים **ינואר-מרץ 2002**, ערב מבצע "חומת מגן", כאשר הטרור הפלסטיני הגיע לשיאים חדשים. ה"שהידים" הם מאזור שכס והם משתייכים לארגוני הטרור השונים. מרביתם משתייכים ל-"חמא"ס" ול"פת"ח"/"גדודי חללי אלאקצא". בנוסף לכך אותרו גם שמות "שהידים", מ"הגיהאד האסלאמי בפלסטין", "החזית העממית", ואף כאלו שהשתייכו למנגנוני הביטחון הפלסטינים ("הביטחון הלאומי"; "הביטחון המסכל"; המשטרה).

2. הטבלה נועדה, להערכתנו, להסדיר הקצאת כספי תמיכה למשפחות ה"שהידים", אשר הוענקו ע"י **"קואליציית הצדקה"** באמצעות אגודת **"אלתצ'אמן"**. מהטבלה עולה כי אגודת **"אלתצ'אמן"**, השייכת ל-**"חמא"ס"**, היא גם זו שמרכזת את העברת הכספים למשפחות ה"שהידים" שמוצאם מאזור שכס **המשתייכים לכל ארגוני הטרור**, ולא רק ל-**"חמא"ס"**. כמו כן מופיעים ברשימה **"שהידים"** שהשתייכו למנגנוני הביטחון של **"הרשות הפלסטינית"** ומצאו מותם במהלך העימות.
3. אחת העמודות בטבלה מתייחסת ל**נסיבות מותם של ה"שהידים"** ומצויינים בה **במפורש** שמות ה"שהידים" אשר **נהרגו במהלך פעולות התאבדות בערי ישראל**. אנשי **"קואליציית הצדקה"** שהעבירו את הכספים עבור אגודת **"אלתצ'אמן"** **היו איפא מודעים היטב** לכך שהכספים מיועדים למשפחות טרוריסטים, כולל כאלו שמצאו מותם בפיגועי הרג רצחניים בערי ישראל.
4. להלן תרגום הטבלה בצירוף הערות המתייחסות לזהותם של ה"שהידים" על בסיס בדיקה מדגמית של שמות המחבלים, בדגש על אלו שביצעו פעולות התאבדות בערי ישראל.